

Årsredovisning 2020

Örebro kommun

Familj. Foto: Madeleine Wejlerud/Scandinav.

Struktur

Framsida

Under coronapandemin var det många som vistades mer ute i naturen. Framsidan visar en kvinna som grillar mat i skogen vid en sjö i Örebrotrakten.

Foto: Jens Lindström/Scandinav.

Målgrupper

I Örebro kommuns årsredovisning hittar du en översikt över kommunens verksamhet och ekonomi under 2020. Årsredovisningen produceras av Kommunstyrelseförvaltningen för Kommunstyrelsen. Målgruppen är Kommunfullmäktige, men den vänder sig även till örebroare, kreditinstitut, medarbetare och övriga intressenter.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. I detta avsnitt redovisas kommunens satsningar och arbete för att vara en hållbart växande kommun. Utvecklingen inom kommunens kommunfullmäktigemål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning redovisas också med analys, diagram och tabeller. Avsnittet innehåller även en fördjupad uppföljning av kommunens och kommunkoncernens ekonomi samt övergripande information om bl.a. medarbetarna i Örebro kommun.

Finansiella rapporter

Resultaträkning, balansräkning och övriga finansiella rapporter för kommunkoncernen och kommunen finns i detta avsnitt.

Driftredovisning

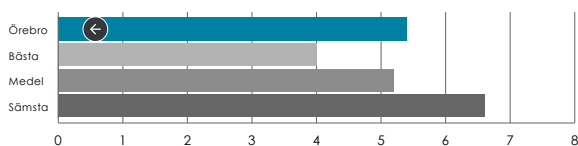
I detta avsnitt kan du läsa om varje nämnds ansvar, vad året har präglats av och en redogörelse över nämndernas ekonomi och resultat. Avsnittet innehåller också en uppföljning av bolagen inom den kommunala koncernen.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen avslutas med en redogörelse av de investeringar som skett i kommunkoncernen under 2020.

I jämförelse med andra kommuner

I årsredovisningen presenteras Örebro kommuns placering i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) undersökning Kommunens kvalitet i korthet, jämfört med 260 av Sveriges kommuner. Symbolen i diagrammen visar Örebro kommuns utveckling jämfört med resultatet 2019. Vissa mått är nya för 2020, därför saknas jämförelse.

◀ → = Förändrad ◻ = Oförändrad ▲ = Jämförelse saknas

Bästa avser det bästa resultatet av deltagande kommuner.
Medel avser ett medelvärde av deltagande kommuners resultat.
Sämsta avser det sämsta resultatet av deltagande kommuner.

Nyfiken att läsa mer?

Årsredovisningen täcker in hela kommunkoncernens verksamhet och är därför översiktlig. Mer information finns i nämndernas årsberättelser på orebro.se och i respektive bolags årsredovisning.

Innehåll

Inledning	4
------------------------	----------

Förvaltningsberättelse	8
-------------------------------------	----------

Översikt över verksamhetens utveckling.....	8
Den kommunala koncernen	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
Händelser av väsentlig betydelse	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat.....	50
Väsentliga personalförhållanden.....	51
Förväntad utveckling.....	54

Finansiella rapporter	56
------------------------------------	-----------

Driftsredovisning	72
--------------------------------	-----------

Investeringsredovisning.....	90
-------------------------------------	-----------

Revisionsberättelse	94
----------------------------------	-----------

Bilagor	95
----------------------	-----------

Detta är Örebro kommun

Vision

Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad.

Verksamhetsidé

Vi jobbar långsiktigt och hållbart för att vara en attraktiv kommun för både människor och företag.
Vi drivs av att skapa en enklare vardag för alla.

Fakta om Örebro

- Örebro är befolkningsmässigt landets sjätte största kommun.
- Här bor knappt 156 400 personer på en yta av 1 380 km² (landareal).
- I kommunen finns invånare från nästan 170 olika länder.
- Staden Örebro är drygt 750 år gammal. Slottet började byggas redan på 1200-talet.

Örebros styrkor

- Universitetsstad med cirka 15 300 studenter.
- Centralt läge i Sverige med cirka 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg.
- Ett av Sveriges bästa logistiklägen.
- Örebro Airport har charter- och reguljärflyg samt godsflyg inom Sverige och till övriga Europa.
- Positivt näringsklimat, Örebro växer och företagen går bra och vill expandera.
- Friluftskommun med närhet till attraktiva parker och naturområden.

Så styrs Örebro

Örebro styrs genom politiska beslut i Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder.

Kommunfullmäktige är Örebro kommuns högsta beslutande organ, Örebros egen "riksdag". De 65 ledamöterna utses i allmänna val, som sker vart fjärde år.

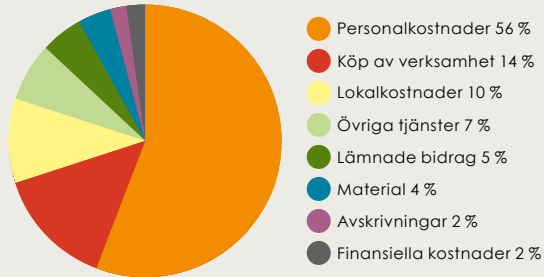
Det är Socialdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna som styr Örebro kommun tillsammans.

Mandatt fördelning i Kommunfullmäktige 2019–2022

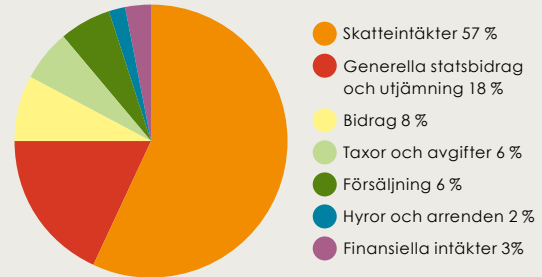
Socialdemokraterna	21
Moderaterna	12
Sverigedemokraterna	6
Centerpartiet	6
Kristdemokraterna	5
Liberalerna	5
Vänsterpartiet	5
Miljöpartiet	3
Örebropartiet	2
Totalt	65

Året i korthet

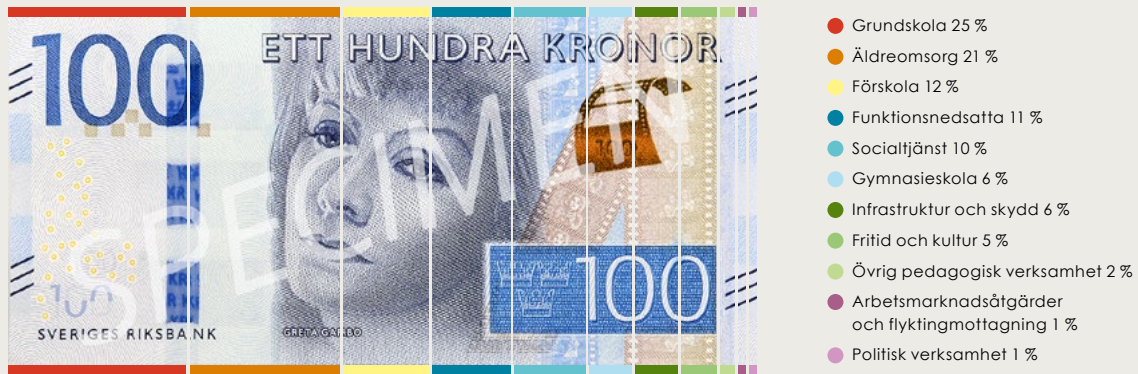
Kostnadernas fördelning i kommunen

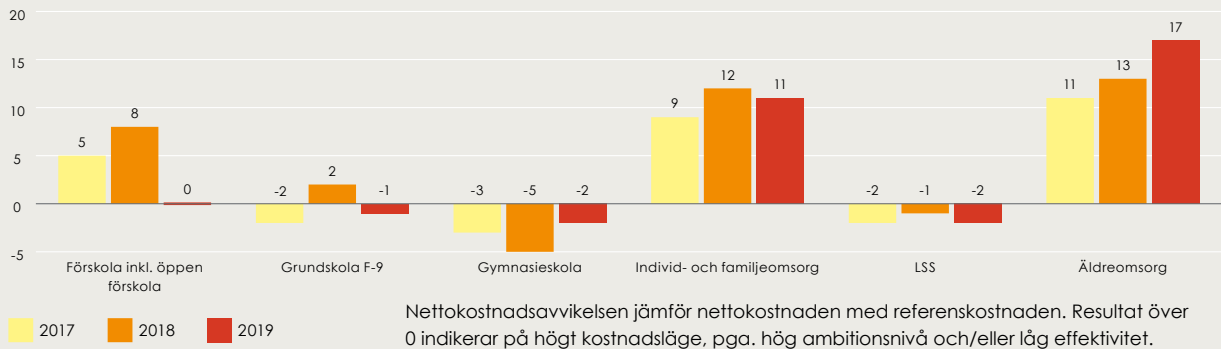
Intäkternas fördelning i kommunen

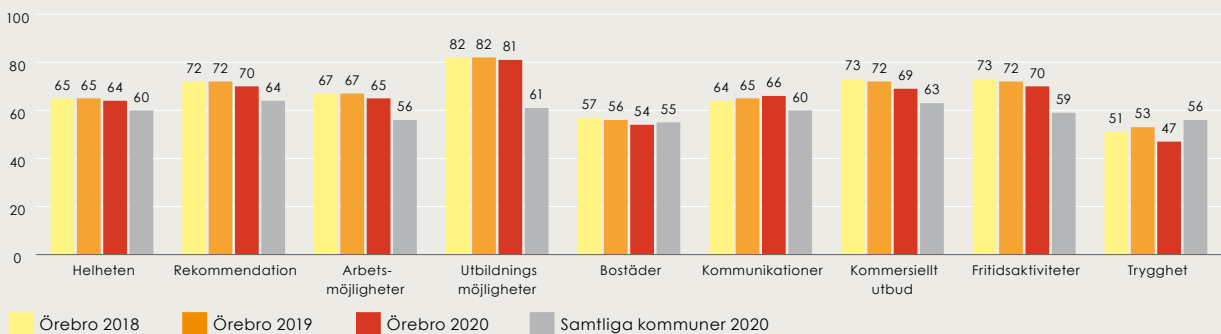
Så här fördelades 100 kronor av örebroarnas kommunalskatt i kommunens verksamheter

Nettokostnadsavvikelse per verksamhetsområden, procent

Medborgarnas attityder till Örebro som en plats att bo och leva på (NRI), procent

Kenneth Handberg (S). Foto: Alexander Bygdén.

Kommentar från Kommunstyrelsens ordförande

Ett annorlunda år

2020 blev ett år som inget annat. Ett år som kommer att bli ihågkommet i decennier för det hemska virus som vi alla fått lära oss namnet på. Corona är framförallt ett virus som lett till mycket mänskligt lidande, men det har också lärt samhällen världen över mycket om hur välfärden måste byggas starkare, om och om igen, för att vara robust nog att möta olika utmaningar.

Vid årets början ägnade kommunerna i Sverige sig åt att strävsamt driva sin verksamhet framåt. Det planerades för fler platser i välfärden, när allt fler blir äldre, samtidigt som kullarna som når skolålder ökar i antal. Föga anade skolorna vad som väntade, med tomma klassrum och distansundervisning i månader. Bibliotek och badhus kunde inte förutse att deras verksamheter fick stängas i takt med att

restriktionerna blev fler och mer ingripande. På äldreboenden kunde ingen ana en vardag präglad av totalt fokus på att hindra smittspridning och att rädda de liv som hotas allra mest av viruset.

Men allt detta och mer därtill blev vi alla varse.

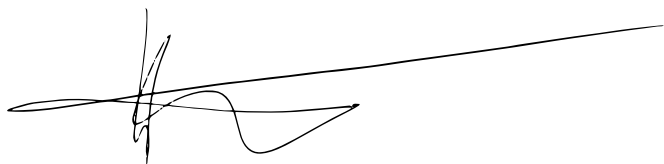
Den viktigaste lärdomen som vi tar med oss från 2020 är – inför det oförutsedda är det svårt att vara helt beredd. Men det går att vara mesta möjliga förberedd. Därför måste Örebro kommun, liksom resten av Sverige och världens alla andra länder, i första hand stärka vårdens och omsorgens förmåga att hantera coronapandemin, så länge den pågår. Men vi måste också förstå vad vi kan göra nu för att vara bättre förberedda på en ny pandemi eller annan oförutsedd händelse. Det kan handla om allt från arbetssätt till personalplanering och beredskapslager. Den situation som uppstod i början av pandemin visar att det moderna samhällets tilltro till att material och resurser kommer fram i tid fick sig en törn – när alla behövde samma material och resurser samtidigt i hela världen. Örebro kommun ska, tillsammans med andra kommuner och i samklang med statens arbete, utvärdera sin hantering av coronapandemin och dess följdverkningar. Men vi ska också uppmärksamma det mer positiva faktum att nya arbetssätt och nya förhållningsätt till bland annat resor och arbetsmiljö utvecklas i efterdyningarna av pandemin.

Örebro kommuns ekonomi präglades självfallet hårt av en svajig världskonjunktur under 2020 till följd av pandemin. Vid årets slut kan vi ändå se att Örebro kommuns redan stabila ekonomi klarat pandemiåret på ett bra sätt. Staten kompenserade dock kommunsektorn för uteblivna skatteintäkter när antalet arbetade timmar minskade. Därtill var kommunens budgetdisciplin god, vilket renderade i ett i det närmaste balanserat resultat i den kommunala verksamhetens ekonomi. Försäljningen av kommunens mark överträffade budget. Årets resultat överskred med god marginal en halv miljard kronor. Det stärker soliditeten och det stärker förmågan att kunna bära de nödvändiga investeringar i välfärd och samhällsutveckling, som fortfarande står inför oss de kommande åren. Även Rådhuskoncernen, de kommunägda bolagen, gjorde ett resultat som var bättre än budgeterat.

En viktig process som tog sin början under 2020 är den om en översyn av kommunens organisation och arbetssätt. Resultatet av denna översyn ska hanteras under 2021 och fram till nästa mandatperiod. Förslag till hur den politiska organisationen ska formas och hur förvaltningens arbete ska anpassas togs fram med externt stöd under året. Målet med den nya organisationen är att den ska vara utformad för att klara av uppdrag och styrning på ett optimalt sätt utifrån olika grupperns behov av kommunal service.

Jag vill också nämna kommunens nya program för hållbar utveckling *Vårt hållbara Örebro* som färdigställdes och beslutades under 2020. Det ger en långsiktig riktning för hur såväl klimatfrågor som sociala och ekonomiska aspekter ska utvecklas för att uppnå både våra egna och världssamfundets höga förväntningar utifrån *Agenda 2030*. Årligen behöver nu Örebro kommun i sin budget visa hur vi steg för steg ska bidra till en mer hållbar värld. 2020 blev första året som kommunens budget utgick från hållbarhetsmålen i *Agenda 2030*. Ett stort arbete ligger bakom framtagandet av *Vårt hållbara Örebro*. Det kommer att vara till stor nytta i det fortsatta arbetet.

Avslutningsvis vill jag skriva några ord om alla de människor som gjort sitt yttersta för att både rädda liv och göra Örebro till den bästa möjliga platsen att leva på under 2020 – våra medarbetare i Örebro kommun. Många av dem har gått igenom kval och prövningar för att kunna hantera sitt arbete under pandemin. Och många har gjort sitt yttersta för att skapa glädjemen och ljuspunkter i ett ibland ganska kompakt mörker. Jag och alla örebroare är skyldiga kommunens medarbetare ett stort tack för dessa insatser!

Kenneth Handberg (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i sammandrag	2016	2017	2018	2019	2020
Skattesats					
Kommunal skattesats, kr	21,35	21,35	21,35	21,35	21,35
Skattesats inkl. skattesats till regioner, exkl. begravningsavgift, kr	32,90	32,90	32,90	32,90	32,90
Kommunkoncernen					
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar, mnkr	-5 989	-6 441	-7 004	-7 738	-7 366
Av- och nedskrivningar, mnkr	-848	-800	-858	-918	-934
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar förändring, %	6,9	5,6	7,9	9,2	-4,3
Resultat före extraordinära poster, mnkr	833	788	170	934	731
Resultat före extraordinära poster exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	774	642	70	-43	605
Nettoinvesteringar, mnkr	2 407	2 754	2 539	2 520	2 295
Tillgångar, mnkr	25 801	28 235	29 844	31 159	33 085
Skulder och avsättningar, mnkr	16 694	18 346	19 796	20 059	21 252
Eget kapital, mnkr	9 107	9 889	10 047	11 100	11 834
Förändring av eget kapital, mnkr	736	782	158	1 053	732
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse, %	23	24	24	27	27
Likvida medel, mnkr	375	658	322	258	446
Pensionskund, avsättning, mnkr	498	537	611	690	777
Kommunen					
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar, mnkr	-7 063	-7 583	-8 140	-8 716	-8 569
Av- och nedskrivningar, mnkr	-233	-275	-235	-255	-266
Verksamhetens nettokostnad inkl. avskrivningar, förändring, %	5,7	7,7	6,6	7,1	-1,5
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	7 788	8 174	8 501	8 874	9 214
Skatteintäkter och statsbidrag, förändring, %	8,0	4,9	4,0	4,4	3,8
Verksamhetens nettokostnad inkl. avskrivningar jämfört med skatteintäkter och statsbidrag, %	94	96	99	101	96
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar, exkl. jämförelsestörande poster och kostnader för insatser som finansierats med eget kapital jämfört med skatteintäkter och statsbidrag, %	96	97	100	101	96
Resultat före extraordinära poster, mnkr	708	520	162	407	580
Resultat före extraordinära poster exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	417	374	62	-32	452
Resultat före extraordinära poster jämfört med skatteintäkter, %	9,1	6,4	1,9	4,6	6,3
Nettoinvesteringar, mnkr	500	673	689	684	619
Tillgångar, mnkr	22 539	24 781	26 377	27 143	28 874
Skulder och avsättningar, mnkr	14 686	16 409	17 843	18 099	19 251
Eget kapital, mnkr	7 853	8 372	8 535	9 044	9 623
Förändring av eget kapital, mnkr	674	520	162	510	579
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse, %	21	21	21	23	24
Soliditet exkl. internbank, inkl. ansvarsförbindelse, %	47	49	50	52	53
Likvida medel, mnkr	331	608	251	201	396
Kortfristiga lån från koncernbolag, mnkr	72	136	184	99	137
Långfristig låneskuld, mnkr	7 758	8 263	10 262	10 304	11 504
Kortfristig del av långfristig låneskuld, mnkr	4 500	5 350	4 550	4 708	4 350
Pensionskund, avsättning, mnkr	458	496	569	647	733
Pensionskund, ansvarsförbindelse, mnkr	3 070	3 009	2 915	2 831	2 775

Skattesatsen är oförändrad sedan 2016. Inom kommunen kan vi se en tydlig sänkning av nettokostnaderna jämfört med tidigare år.

Tillfälligt riktade kostnadsåtgärder från staten med anledning av coronapandemin och anpassningar i verksamheten utifrån utfärdade restriktioner från Folkhälsomyndigheten har bidragit till en dämpad kostnadsutveckling. Skatteintäktsutvecklingen har sjunkit men inte så mycket som befarades. Statens extra tillskott av generella statsbidrag, i syfte att kompensera för lägre skatteutvecklingstakt och att stödja kommunen i den pågående coronapandemin, har påverkat det ekonomiska resultatet positivt.

Fem år i sammandrag	2016	2017	2018	2019	2020
Befolkning, bostäder, näringsliv m.m.					
Befolkning, totalt antal invånare	146 631	150 291	153 367	155 696	156 381
- kvinnor	74 171	75 864	77 360	78 468	78 785
- män	72 460	74 427	76 007	77 228	77 596
Befolkning, 0–18 år	32 680	33 681	34 474	34 984	35 159
Befolkning, 85+ år	3 615	3 626	3 554	3 546	3 507
Försörjningskvot, %	71,0	71,1	71,2	71,5	71,8
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, ett års eftersläpning, %	44,8	45,2	45,6	46,2	46,8
Befolkning, utrikesfödda, %	17	17,6	18,3	18,8	19,1
Segregationsindex, ett års eftersläpning, %	42,2	41,7	40,5	40,1	39,4
Antal anmälda våldsbrott i offentlig miljö, totalt	576	532	417	443	460
- kvinnor	168	148	132	147	175
- män	408	384	285	296	285
Antal nyttillkomna bostäder	2 106	2 042	1 763	1 045	844
Antal nystartade företag per 1 000 invånare, 16–64 år	11,9	11,1	10,0	9,6	10,2
Öppna arbetslösheten, %	4,0	4,7	4,4	4,6	4,5
Öppen arbetslöshet inkl. alla i arbetsmarknadsprogram, %	7,7	7,7	7,6	8,5	9,9
Genomsnittligt antal hushåll per månad med försörjningsstöd	1 843	1 787	1 803	1 929	1 959
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	1 528	1 735	1 683	1 363	1 165
Antal mottagna flyktingar	841	870	554	360	183
Antal deltagare i SFI-undervisning	1 670	1 835	2 343	2 069	2 212
Kollektivtrafik antal resor, miljoner	7,4	8,0	8,2	8,7	5,0
Hushållsavfall till förbränning, ton	22,8	22,6	21,8	22,8	21,3
Natur- och kulturresevärd, antal	20	20	20	22	22
Verksamhet					
Förskola, antal barn	8 250	8 285	8 269	8 316	8 150
- kommunala förskolor	7 101	7 135	7 145	7 198	7 118
- fristående förskolor	1 119	1 120	1 096	1 073	1 032
Grundskola, särskola och förskoleklass, antal elever	16 795	17 325	18 001	18 634	19 018
- kommunala skolor	13 391	13 818	14 389	14 924	15 273
- särskola	133	141	149	184	195
- fristående skolor	3 271	3 366	3 463	3 526	3 550
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, %, totalt	85,8	84,6	80,7	81,1	81,2
- flickor	87,0	84,6	82,3	81,8	83,4
- pojkar	84,7	84,6	79,3	80,4	79,2
Gymnasieskola och gymnasiesärskola (exkl. Riksgymnasiet för döva och hörselskadade), antal elever	6 388	6 350	6 464	6 465	6 485
- kommunala skolor	4 972	4 974	4 969	4 864	4 617
- särskola	82	80	75	80	102
- fristående skolor	1 284	1 296	1 420	1 521	1 766
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, %, totalt	81,0	78,9	79,8	81,5	80,7
- flickor	82,2	80,6	80,9	81,9	82,0
- pojkar	79,8	77,2	78,6	81,2	79,6
Särskilt boende, permanenta platser	1 124	1 123	1 148	1 201	1 205
Korttidsboende, antal platser	121	120	120	133	129
Hemvård, antal personer	4 850	4 688	4 680	4 684	4 452
Daglig verksamhet LSS, antal personer	585	677	698	704	770
Personlig assistans med statlig ersättning, antal personer	209	146	144	146	220
Familjehemsvård, antal dygn	125 573	105 634	109 524	98 787	96 369
Institutionsvård, antal dygn	74 756	73 844	72 554	56 167	46 910
Antal anställda, årsarbetare, kommun	11 277	11 495	11 565	11 665	11 616
Antal anställda, årsarbetare, kommunala bolag, sammanställd/ögd del	1 058	1 092	1 125	1 217	1 249

Befolkningsstillväxten har avtagit under 2020, flyktingmottagandet har minskat och arbetslösheten har ökat över tid.

Vi ser en ökning av försörjningskvoten, vilket indikerar att antalet personer som inte är i arbetsför ålder ökar snabbare än personer i arbetsför ålder (20–64 år). Segregationsindex är fortsatt högt, men minskar något över tid. Ett högt segregationsindex indikerar att personer med utländsk bakgrund inte bor jämnt fördelade mellan kommunens stadsdelar.

Kollektivtrafiken har påverkats av coronapandemin vilket inneburit ett lägre antal resor 2020.

Den kommunala koncernen

I Örebro kommun utgör den kommunala koncernen med nämnder och bolag den övergripande styrningen. Den kommunala koncernen leds av Kommunfullmäktige genom Kommunstyrelsen, programnämnder och driftsnämnder samt styrelserna för moderbolaget Örebro Rådhus AB och övriga bolag i bolagskoncernen.

Kommunens nämnder

I Örebro kommun finns förutom Kommunstyrelsen 19 nämnder, varav tre nämnder är programnämnder. Programnämnders uppgift är att säkerställa en lika hantering gentemot medborgarna. Programnämnderna fördelar resurser till interna såväl som externa utförare inom sitt ansvarsområde. Driftsnämnderna ansvarar för en kvalitativ och effektiv drift av kommunens egenregiverksamhet.

Gemensamma nämnder

Tillsammans med regionen och kommuner i länet organiseras företagshälsovård samt tolk- och översättarservice i en gemensam nämnd för att tillsammans med ingående parter uppnå en effektivare verksamhet. Den gemensamma nämnden tillhör organisatoriskt Region Örebro län. Fullmäktige i Örebro utser två ledamöter och två ersättare.

Nora kommun har tagit beslut om att ansluta sig till den gemensamma nämnden med start i oktober 2020.

Kommunens koncernföretag

Örebro Rådhus AB

Pga. ekonomiska och organisatoriska skäl har Örebro kommun valt att bedriva en del av sin verksamhet i bolagsform. Den verksamhet som bedrivs i bolagsform är sådan verksamhet som är konkurrensutsatt, drivs på affärsmässiga grunder eller drivs tillsammans med andra ägare. Motivet till att bedriva verksamhet i bolagsform är bl.a. snabbare och tydligare beslutsprocesser och en enklare ekonomisk styrning.

Bolagen är organiserade i en koncern där Örebro Rådhus AB är moderbolag med tolv direktägda dotterbolag, varav fem är helägda. Dotterbolagen till Örebro Rådhus AB har i sin tur sammanlagt 17 hel- eller delägda dotterbolag. Moderbolaget utövar på uppdrag av Kommunfullmäktige den operativa ägarrollen för bolagen i koncernen. I det uppdraget ingår uppföljning av både ekonomi och verksamhet, skattesamordning av dotterbolagens resultat och kapitalbildning för dotterbolagen.

Bolagen bedriver kommunal verksamhet inom områdena bostäder, lokaler, vindkraft, fibernät, biogasproduktion, vattenförsörjning, kultur, parkering, flygplatsverksamhet, platsmarknadsföring, infrastruktur och innovationsutveckling.

Kommunalförbundet Nerikes Brandkår

Örebro kommun samverkar med kommuner i länet kring räddningstjänst och olycksförebyggande verksamhet i kommunalförbundet Nerikes Brandkår för att uppnå en kvalitativ och effektiv verksamhet. Kommunalförbundet är en självständig myndighet och en egen juridisk person. Kommunfullmäktige i Örebro kommun utser tre ledamöter och tre ersättare i förbundets beslutande församling Direktionen.

Samägda företag med ägarintresse

Samägda företag bedrivs i olika organisationsformer utifrån vad som bedömts lämpligast för verksamheten.

Entreprenader och externa utförare

Väsentliga privata utförare

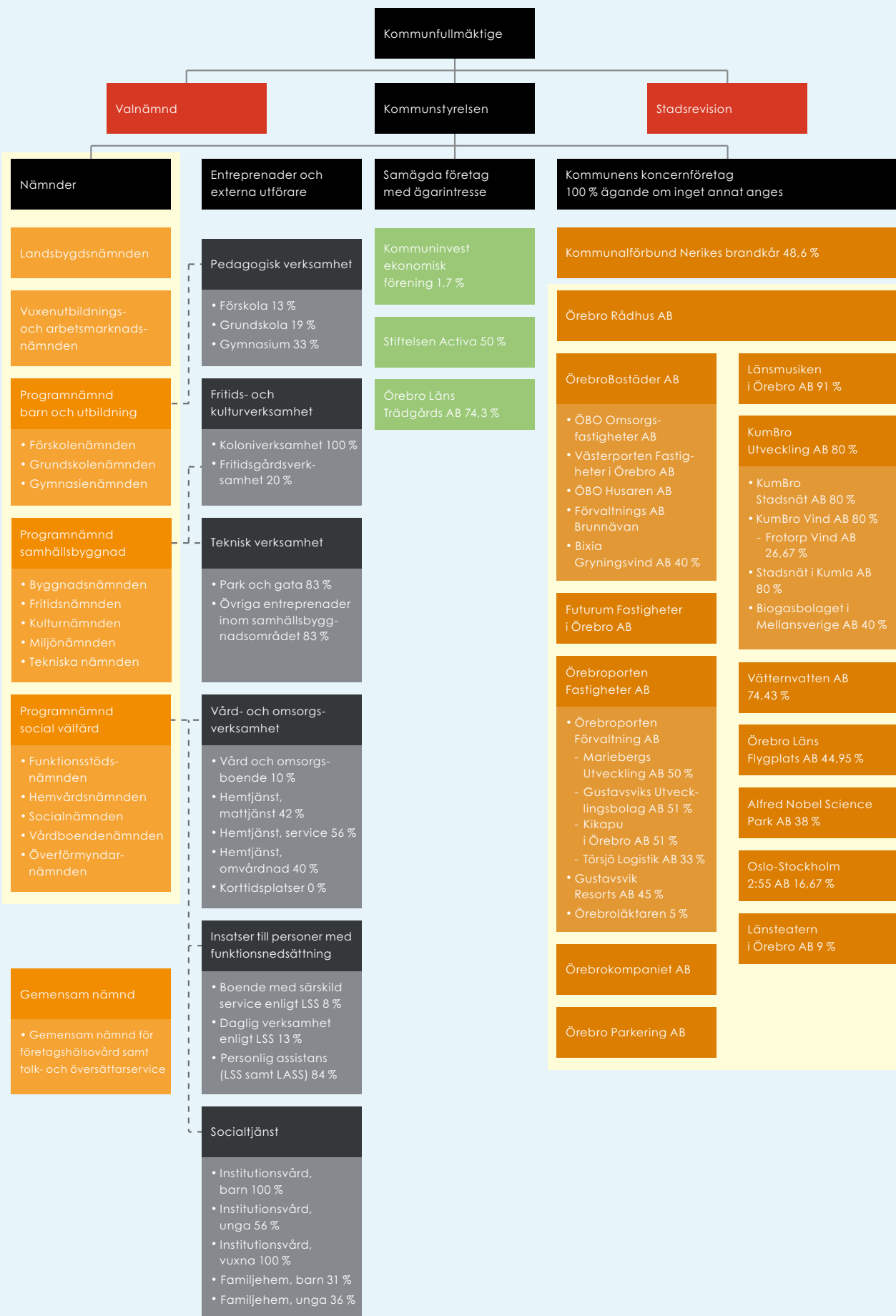
Örebro kommun lägger ut viss verksamhet på entreprenad, motivet är att bredda utförandet och stimulera näringslivet. Örebro har 18 utförare inom omvårdnad och service enligt lagen om valfrihetssystemet (LOV) och en utförare inom vård- och omsorgsboende enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Därutöver finns 25 förskolor, 14 grundskolor och 12 gymnasieskolor med fristående huvudmän. Entreprenader finns även inom teknisk verksamhet t.ex. park och gata.

Intraprenader

Kommunen har också valt att använda sig av organisationsformen intraprenader. Intraprenader är självständiga resultatenheter i den kommunala förvaltningsorganisationen med mer ansvar och befogenheter än normalt för verksamhet, ekonomi och personal. Syftet är att stimulera en hög grad av medarbetarinflytande på verksamhetens utförande, men också att ge förutsättningar för en mer långsiktig planering som sträcker sig över fler år.

[Intraprenader »](#)

[Driftredovisning »](#)

Väsentliga förändringar under 2020

Kommunfullmäktige beslutade i januari att kommunens hantering av uppgifter och beslut avseende avlidna personer, såsom dödsboanmälan, dödsboförvaltning, begravning och biståndsbeslut enligt ärvdabalken, begravningslagen, socialtjänstlagen eller andra författningar övergår från Socialnämnden till Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Kommunfullmäktige beslutade i januari att formalisera en samverkan med kommunalbundet Samhällsbyggnad Bergslagen och Sydnärkes kommunalförbund inom avfallshandling. Syftet med samverkan är att skapa en plattform där både tjänstemän och politiker som ansvarar för avfallsfrågor kan träffas och samarbeta för att främja utveckling, kvalitet, kostnadseffektivitet, kundservice och miljöanpassning av den lokala avfallsverksamheten. Fullmäktige utser en ordinarie ledamot från majoriteten och en ersättare som ska väljas från oppositionen.

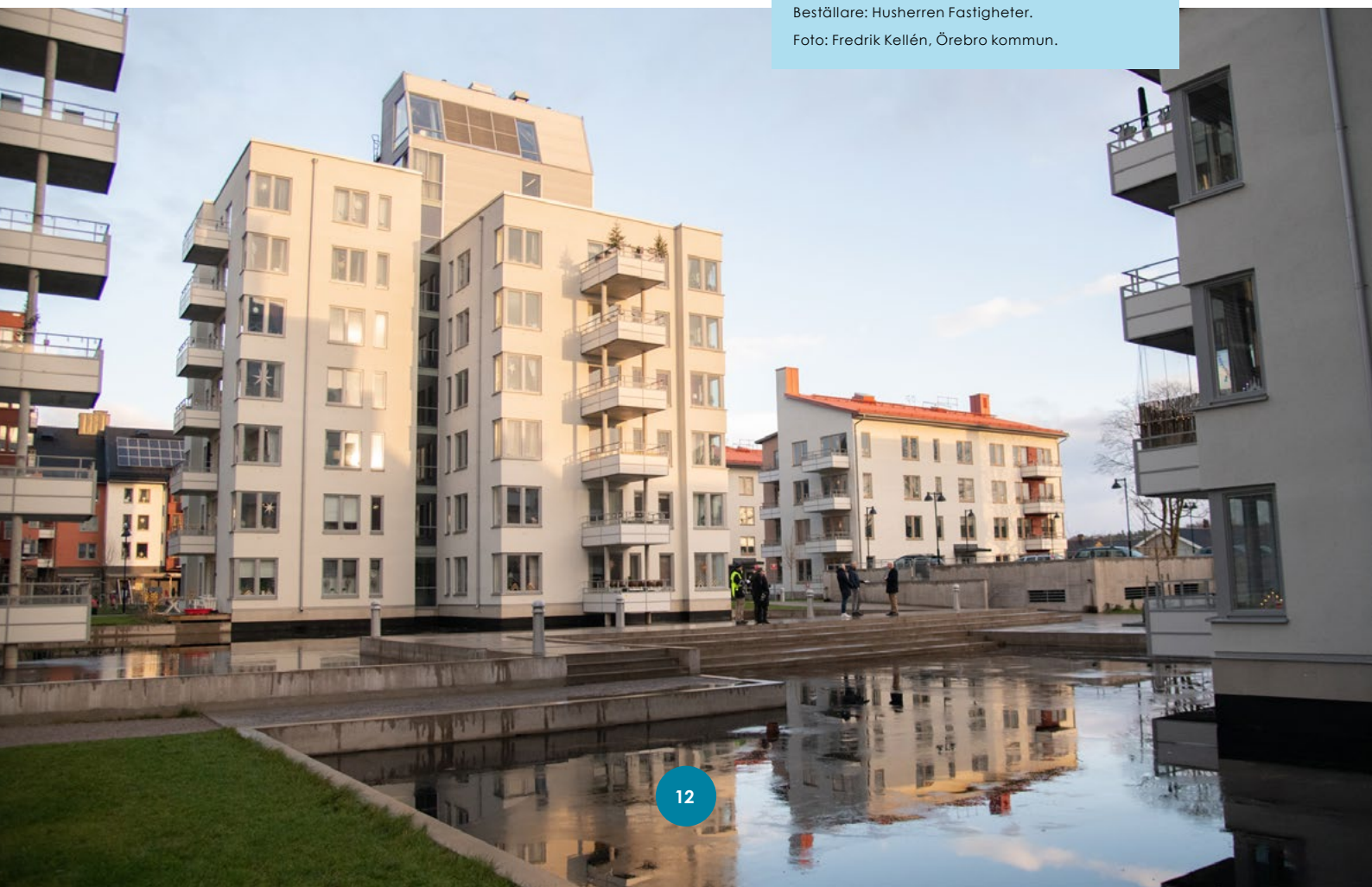
Kommunfullmäktige beslutade i februari att ingå ett samverkansavtal med Region Örebro län avseende Bus Rapid Transit (BRT). BRT-konceptet innebär ett kapacitetsstarkt och effektivt kollektivtrafiksystem som har förmåga att förflytta fler människor utan att ta större yta i anspråk.

Krisledningsnämnden har aktiverats med anledning av den pandemi som drabbat världen, Europa och Sverige. Förvaltningsorganisationen har gått upp i stabsläge för att få en samordnad hantering av konsekvenserna av pandemin.

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2019 att genomföra en genomlysning av dagens politiska styrning för att skapa en organisation som klarar uppdrag och styrning på ett optimerat sätt. Fokus för genomlysningen är de som kommunen finns till för: våra medborgare, företag, organisationer och övriga intressenter – både lokalt och regionalt. Styrningen i Örebro kommun ska vara ändamålsenlig utifrån olika gruppers behov av kommunal service. Genomlysningen har pågått under våren 2020 och en slutrapport, *Översyn av nämnder och förvaltningar vid Örebro kommun – Slutrapport*, behandlades på Kommunstyrelsens sammanträde i september 2020. Kommunstyrelsen beslutade att målbilden för det fortsatta arbetet är att Kommunfullmäktige under våren 2021, dock senast på junisammanträdet, får ett beslutsunderlag komplett med förslag till reglementen att ta ställning till inför beslut om ny nämnd- och förvaltningsorganisation.

Mejeriområdet fick Byggnadspriset 2020.

Arkitekt hyreslägenheter: Sweco.
 Arkitekt radhus: Reierstam Arkitektur.
 Beställare: Husherrn Fastigheter.
 Foto: Fredrik Kellén, Örebro kommun.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I kommunallagen finns krav som syftar till att säkerställa god ekonomisk hushållning. Där kan utläsas att kommunfullmäktige i en kommun ska besluta om finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Styrning inom Örebro kommunkoncern

Örebro kommunkoncerns styrning bygger på vår vision ”Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad” och två viktiga strategiska styrdokument som pekar ut riktningen för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt – *Programmet för hållbar utveckling* och *Översiktsplanen*. I *Övergripande strategier och budget (ÖSB)* preciseras styrningen för det kommande året och planperioden. Där styrs kommunkoncernens agerande genom budgetdirektiv och grunduppdrag samt mål och inriktningar vilka är klustrade inom sex målområden. Målområdena är grundade på de globala målen i *Agenda 2030* och motsvarar målområdena i *Programmet för hållbar utveckling*.

Dessa målområden är:

Örebro i sin fulla kraft
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald
Hållbara och resurseffektiva Örebro

Syftet med styrningen är att uppnå bästa möjliga nytta för medborgarna med de resurser som står till vårt förfogande. Kommunens *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* har som allmän utgångspunkt att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som konsumeras, så att inte onödiga kostnader uppstår i framtiden utifrån beslut som vi fattar idag.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. God ekonomisk hushållning i verksamheten innebär dock inte enbart en ekonomi i balans utan innefattar även ett krav på att resurserna används för rätt ändamål och

på ett effektivt sätt. För att åstadkomma detta samband krävs bl.a. en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning och analys som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Målen ska för varje budgetår anges i ÖSB.

Nämnder och styrelser omsätter mål och inriktningar till åtaganden, och planerar därmed hur de ska bidra till kommunkoncernens utveckling. Dessa åtaganden antas sedan i programplaner, verksamhetsplaner och affärsplaner.

Ansvarsstruktur för mål, budget, uppföljning inom kommunkoncernen

Kommunfullmäktige är Örebro kommuns högsta politiska organ och därmed ansvarig för verksamheten gentemot medborgarna.

Under Kommunfullmäktige finns Kommunstyrelsen och nämnder som ansvarar för de olika verksamhetsområdena. Exempel på verksamhetsområden är förskola, skola, socialtjänst, äldreomsorg samt infrastruktur såsom gator och vägar. Det finns också kommunala bolag och kommunalförbund som sköter verksamheter på uppdrag av Örebro kommun. Exempel på bolagens verksamhetsområden är bostäder, lokaler, vindkraft och fibernät.

Planeringen för god ekonomisk hushållning sker genom att Kommunfullmäktige antar ÖSB som innehåller finansiella mål samt mål och inriktningar för utveckling inom de sex målområdena.

Styrningen delas in i målstyrning, kvalitetsstyrning och ekonomistyrning. Målstyrningen sker genom de mål och inriktningar som Kommunfullmäktige antar och de åtaganden som nämnder och bolag formulerar och arbetar med. Kvalitetsstyrningen syftar till att säkra att nämnder och förvaltningar säkerställer att grunduppdraget utförs med hög kvalitet. Våra servicegarantier stadgar att kvaliteten på våra tjänster ska vara god och att medborgaren ska få ett gott bemötande – vår service ska vara på lika villkor för alla. Ekonomistyrningen anger hur de ekonomiska resurserna ska styras för att uppnå mesta möjliga resursnytta. Ekonomi-, mål- och kvalitetsstyrning behöver verka tillsammans för att skapa förutsättningar för nämnderna att göra rätt saker – och att göra saker rätt – och därigenom uppnå god ekonomisk hushållning.

Uppföljning sker genom delårsrapporter och årsberättelser/årsredovisningar i nämnder och bolag samt på kommunkoncernsnivå där en bild av utvecklingen inom

målområdena och de finansiella målen ges. Uppföljning sker även genom resultatdialoger mellan kommundirektör och förvaltningschefer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning »

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen i en kommun leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsikten över nämnder samt hel- och delägda aktiebolag är både en plikt och ett medel för att kunna leda och samordna. Basen i uppsikten är årsprocessen med verksamhetsplaner, delårsrapporter och årsberättelser samt dialoger kring dessa. Uppsikt utövas även genom månatliga rapporter (ekonomi, verksamhet och finans), rapporter från bolagen, temarapporter (främst uppföljning av styrdokument), väsentlighets- och riskanalyser inför internkontroll samt muntliga redovisningar där det bedöms angeläget.

Internkontroll

Örebro kommun arbetar för att säkra att nämnder och bolag upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll med en tydlig ansvarsfördelning och på ett strukturerat sätt. Det betyder att de bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, har en tillförlitlig rapportering och information om verksamheten samt följer tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Kommunens modell för intern kontroll bygger på riskanalyser som grund för de områden som prioriteras för granskning. Resultatbedömningar och beslut om åtgärder är relevanta och utgör en naturlig del av verksamhetsutvecklingen.

Kommunens visselblåsarfunktion har inte haft några aktualiserade ärenden under året.

Utifrån den samlade värderingen av årets tillsynsarbete samt nämndernas och bolagens interna kontroll och systematiska resultatrapportering, bedöms kommunen ha en god intern kontroll.

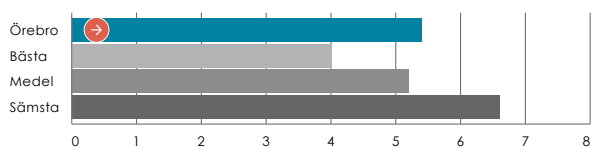
Externa utförare

Programnämnd social välfärd beslutade om att pausa uppföljning av externa utförare när coronapandemin eskalerade under våren. Detta för att inte belasta verksamheterna ytterligare utöver behovet av omställning till nya arbetssätt som en följd av covid-19. Under hösten genomfördes ett färre antal uppföljningar än vanligt med anledning av pandemin. Totalt har 27 uppföljningar genomförts under året (42 st 2019). Kommunen har haft regelbundna lägesavstämningar med externa utförare gällande lägesbilden utifrån covid-19. Det aktuella läget har sammanställts och rapporterats till Socialstyrelsen. Från november 2020 tillämpas en ny ersättningsmodell enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) i hemvården.

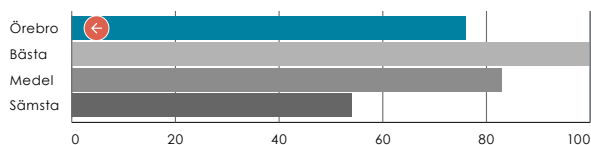
Uppföljningsarbetet inom programområde Barn och utbildning har kvalitetssäkrat sitt arbete under året vilket medfört fler förelägganden än tidigare. Verksamheterna brister framför allt i sitt systematiska kvalitetsarbete på ledningsnivå. I och med skollagens förändring 2019 avseende ägar- och ledningsprövning granskas inte bara den pedagogiska verksamheten i förskolan idag utan även ledningen för verksamheten och därmed styrningen av verksamheten. God samverkan med verksamheterna är fortfarande en hörnsten i tillsynsuppdraget och som en följd av detta ser vi att kvaliteten i verksamheterna ökar. Verksamheter med brister föreläggs att rätta dessa och kommunen följer sedan upp att förändringen är genomförd. Under året genomfördes 18 tillsyner (varav åtta var på förekommen anledning), fem förskoleansökningar och tre pedagogiska omsorgsansökningar handlades varav en förskoleansökan och samtliga pedagogiska omsorgsansökningar renderade i avslag. Insynsarbetet inom den fristående grund- och gymnasieskolan samt i verksamheter med barnomsorg på obekvämtid genomförs endast vid klagomål eller inkomna oros signaler. Fyra insynsgranskningar genomfördes varav två skickades vidare till Skolinspektionen för tillsyn.

En stor skillnad mot tidigare år har varit att endast ett verksamhetsbesök genomförts sedan i mars, pga. coronapandemin. Besöket genomfördes på förekommen anledning och ansågs så allvarligt att verksamheten behövde granskas omedelbart. När Folkhälsomyndigheten släpper på sina restriktioner kommer alla verksamheter få verksamhetsbesök i samband med tillsyn.

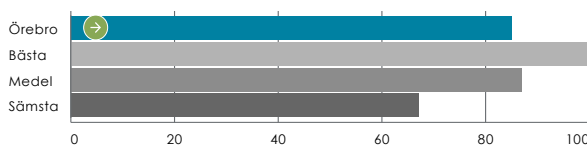
Antal barn per årsarbetare i förskolan (Kolada ID N11102)

Andel elever i årskurs 9 i kommunala skolor som är behöriga till yrkesprogram, procent (Kolada ID N15436)

Andel elever i årskurs 6 i kommunala skolor som har lägst betyg E i matematik, procent (Kolada ID N15485)

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärld

Ekonomiskt läge

I början av året hade Sverige redan inlett en period av lågkonjunktur efter ett decennium av tillväxt. Utbrottet av sjukdomen covid-19 har sedan fullständigt dominerat de ekonomiska förutsättningarna. Världens länder har tillgripit vittomfattande restriktioner för att hejda smittspridningen, vilket har påverkat globala distributionskedjor av varor och sänkt efterfrågan inom flera tjänstesektorer.

Konjunkturen har i stort sett följt smittspridningskurvan och inneburit tvåra kast i de ekonomiska förutsättningarna. Andra kvartalet sjönk svensk BNP med 8,6 procent, vilket är det största raset sedan mätningarna inleddes 1980. Hösten inleddes däremot i positiv anda då det var tydligt att efterfrågan och produktionen var på väg uppåt, lättnader i flera europeiska länders restriktioner hade underlättat för svensk exportnäring. Det gjorde att BNP ökade med 4,9 procent under det tredje kvartalet. Även världens börser såg kraftiga nedgångar i mars, då sjukdomen hade etablerat sig på allvar i Europa. Kommunens långsiktiga kapitalförvaltning sjönk som mest med 9,51 procent den månaden, men ändå utvecklades kapitalet positivt på helårsbasis efter en förvånansvärd återhämtning. Dessa tvåra kast under ett och samma år saknar motstycke i modern tid.

En viktig anledning till att ekonomierna runt om i världen har klarat sig förhållandevis bra, trots alla restriktioner, har varit de enorma stödpaket som centralbanker och regeringar världen över har delat ut för att mildra de ekonomiska effekterna. Likaledes har Örebro kommun tagit del av exceptionellt stora statsstöd – t.ex. 292 mnkr i generella statsbidrag och ersättning för sjuklönekostnader motsvarande närmare 100 mnkr. Det är förklaringen till det höga resultatet för året och tyder på att kompensationsen från staten, för att möta de ekonomiska effekterna av pandemin, var väl tilltagen. Ändå har både svensk BNP och sysselsättning fallit kraftigt under 2020 och arbetslösheten fortsätter att stiga. Den djupa lågkonjunkturen tros bestå ett par år framåt.

Därför är det bra att vaccinationsprogrammen redan har inletts, efter den relativt snabba framställningen och distributionen av vaccin mot covid-19. Målet i Sverige är att under första halvåret 2021 ha vaccinerat tillräckligt många för att kunna släppa på de rådande restriktionerna och kunna öppna upp samhället igen. Region Örebro län och länets kommuner har i en överenskommelse identifierat ett antal riskgrupper som behöver prioriteras för att

belastningen på sjukvården inte ska bli för hög. Boende på kommunens vård- och omsorgsboenden är en sådan grupp och kommunen har åtagit sig att vaccinera de boende för att minska risken för belastning på sjukvården. Kommunen har fullföljt sitt åtagande och risken för smittspridning på boenden anses nu minimal, därför kan vi utöka våra åtaganden till att börja vaccinera mindre prioriterade grupper, som t.ex. mottagare av hemvård.

Befolkning

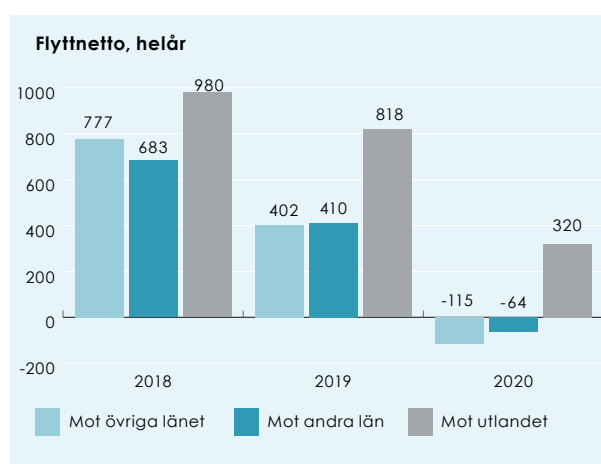
Örebro kommuns folkmängd uppgick sista december 2020 till 156 381 personer enligt SCB och är fortsatt den sjätte mest folkrika kommunen i landet. Ökningen under året var 685 personer, vilket är den lägsta befolkningsökningen på många år. Flera liknande kommuner i landet har på samma sätt haft en relativt låg befolkningstillväxt under 2020, men i Örebro kommun är trenden extra tydlig.

Coronapandemins direkta påverkan på befolkningsutvecklingen syns även i antal avlidna. Födelsenettet (antalet födslar minus antalet avlidna) har bidragit med en årlig befolkningstillväxt på ungefär 650 personer senaste 5 åren. Coronapandemin har inneburit en överdödlighet på drygt 100 personer jämfört med 2019, även om 2020 års dödstal bara är marginellt högre än 2018 års siffror. Tillsammans med ganska låga födelsetal har födelsenettet bara bidragit med 530 personer till befolkningsökningen för 2020.

Men den främsta anledningen till att befolkningstillväxten avtagit under 2020 är det låga flyttnettot (antalet inflyttade minus antalet utflyttade) som totalt sett är nästan 1500 personer lägre än 2019. Flyttnettot gentemot övriga Örebro län, mot andra län och mot utlandet har minskat med 500 personer vardera. Totalt sett ligger flyttnettot på knappt 150 personer för 2020.

Sverige har under en längre tid haft en kraftigt begränsad invandring, mycket beroende på det avtal EU slutit med Turkiet som stryker möjligheterna att som flykting ta sig in i Europa. Detta har direkt påverkan på befolkningstillväxten i Örebro kommun som under 2020 alltså hade betydligt lägre flyttnetto gentemot utlandet än tidigare. Sekundärinvandring från angränsande kommuner, t.ex. flyktingar som först blir placerade eller bosätter sig i mindre kommuner men sedan flyttar till regionens centralort för jobb och utbildning, har tidigare år genererat en stor befolkningstillväxt till Örebro kommun. Under 2020 hade denna kategori inflyttare sjunkit markant. Minskningen av de olika typerna av invandring märks främst bland unga vuxna och barnfamiljer, som tidigare år var de främsta invandrargrupperna.

Örebro kommun har för första gången på många år ett negativt flyttnetto gentemot andra kommuner i länet, vilket beror på att utflyttningen i denna kategori ökat markant under året. Ungefär 450 personer fler har flyttat ut till länets andra kommuner jämfört med tidigare år. Detta kan bl.a. ses som en konsekvens av att fler arbetar hemifrån under coronapandemin och då inte värdesätter närheten till sin arbetsplats. Att Örebro Universitet nästan uteslutande tillämpar distansundervisning för att följa Folkhälsomyndighetens restriktioner är också en anledning till att fler lämnar sina boenden i Örebro för billigare alternativ. I kategorin utflyttare till närliggande kommuner ser vi främst barnfamiljer och unga vuxna.

Bostadsmarknad

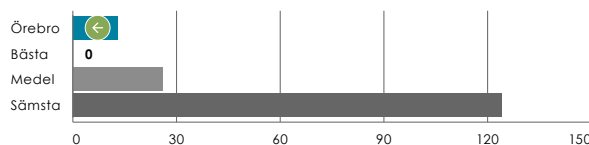
Antagandet om att befolkningsutveckling och bostadsbyggande hänger nära samman verkar fortsatt stämma väl då antalet färdigställda nyproducerade lägenheter från fjärde kvartalet 2019 till tredje kvartalet 2020 varit ungefär 600. Denna siffra är, precis som befolkningsstillväxten, betydligt lägre än tidigare år. Dock har så mycket som 1 200 lägenheter i flerbostadshus börjat byggas vilket inte hänt sedan 2017. Dessutom har kommunen under 2020 sålt mark som i framtiden kan generera knappt 600 lägenheter vilket är en väldigt hög siffra även om man ser tillbaka till när det byggdes som mest i staden runt 2017.

Det är svårt att tolka dessa siffror men det råder ingen oro över att fortsätta producera lägenheter trots att befolkningsstillväxten minskat kraftigt sedan sista kvartalet 2019. Om lägenheterna som byggs nu kommer att fylla ett existerande och växande behov av boende, eller om marknaden redan är mättad, återstår att se. En orsak till att byggnationen fortsätter i osäkra tider kan vara det statliga investeringsstöd som används för sänkta hyror under en 15-årsperiod. En minskad invandring påverkar inte efterfrågan på nyproducerade lägenheter nämnvärt på kort sikt, då denna grupp

ofta behöver både större och billigare lägenheter än vad som idag nyproduceras. Den nyproducerade lägenheten kan istället skapa en flyttkedja där det i slutet av kedjan kan frigöras relativt billiga lägenheter. Detta är positivt för bostadsförsörjningen som helhet och verkar också ha en viss positiv effekt på den mycket stora bostadssegregationen som råder i kommunen. Men studier visar att flyttkedjorna ofta blir korta då en lägenhet nyproduceras eller blir ledig pga. flytt. Flyttkedjan sträcker sig sällan mellan fler geografiska områden och har därför svårt att överbygga segregation.

Områden med stor segregation, dvs. där det nästan uteslutande bor personer med antingen svensk eller utländsk bakgrund, blir allt tydligare. Stora områden som Ekeby-Almby och Vivalla, med väldigt hög andel barnfamiljer, är idag nästan helt segregerade. De samhällsekonomiska kostnaderna och riskerna av en hög bostadssegregation är idag inte helt utredda varför det är svårt att uttala sig om segregationens konsekvenser för samhället.

Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar (Kolada ID U00811)

Arbetsmarknad

Redan innan pandemin var ekonomin i en avmattningsfas, med ökande arbetslöshet och minskade bostadsinvesteringar, och de svenska hushållen visade en allt dystrare syn på ekonomin och framtiden.

Under första halvåret 2020 steg arbetslösheten kraftigt i kommunen, från 8,5 procent vid årets början till 10,5 procent i juli 2020. Under tredje kvartalet minskade arbetslösheten, för att under sista kvartalet stabiliseras strax under 10,0 procent – vilket motsvarar cirka 7 800 personer i Örebro kommun.

Nationella stödinsatser, främst möjligheten för företag att korttidspermittera personal, har lindrat effekterna av pandemin. Totalt har över 10 000 personer i länet omfattats av korttidspermittering under 2020. Det finns dock ingen statistik över hur många som är permitterade vid en viss tidpunkt.

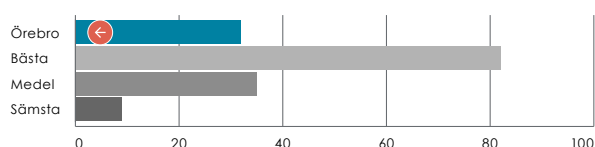
Arbetslösheten för ungdomar (18–24 år) ökade kraftigt från 9,0 procent i december 2019 till 12,0 procent i december 2020 vilket är ungefär samma ökning som i riket. Även arbetslösheten för utrikes födda ökade kraftigt i Örebro kommun, från 23,8 till 25,9 procent.

Det är främst lågutbildade som har drabbats. Arbetsförmedlingen har signalerat, och varnat för, att långtidsarbetslösheten ökar – dvs. fler blir kvar längre i arbetslöshet. Samma tendens kan ses inom det kommunala försörjningsstödet, där bidragstidens längd ökade under året.

Även om Arbetsförmedlingen under året fått ökade resurser, och trösklarna för att få arbetslöshetsersättning har blivit lägre, har pandemin och den försämrade arbetsmarknaden inneburit stort ansvar för kommunen i form av stöd till och insatser för arbetssökande, oavsett om de är inskrivna på Arbetsförmedlingen eller uppstår ekonomiskt bistånd.

Ökade kostnader för ekonomiskt bistånd riskerar även att ta resurser från aktiva arbetsmarknads- och vuxenutbildningsinsatser, som skulle kunna minska behovet av ekonomiskt bistånd. Tack vare Kommunstyrelsens beslut i maj 2020 om ett lokalt arbetsmarknads- och tillväxtpaket har denna risk kunnat mildras och många nya utbildningsplatser inom vuxenutbildning skapats.

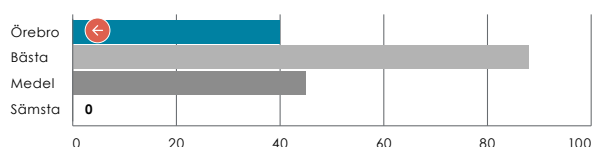
Andel nyanlända som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar, procent (Kolada ID N00973)

Andel gymnasieelever i kommunala skolor som tagit examen inom 4 år, procent (Kolada ID N17467)

Andel elever på SFI som klarar minst två kurser, av nybörjare, två år tidigare (Kolada ID N 18409)

Förändringar i verksamheten

Hållbar utveckling

Under 2020 antog Örebro kommun ett program för hållbar utveckling – *Vårt hållbara Örebro*, med mål för år 2030 och år 2050. Programmet, som baseras på de globala målen i *Agenda 2030*, utgör tillsammans med *Översiktsplanen* den långsiktiga styrningen och gäller hela Örebro kommunkoncern. Det kommer att vara vägledande i budgetarbetet för många år framöver. De långsiktiga målen i *Vårt hållbara Örebro* bryts ned som verksamhetsmål i ÖSB och följs upp i årsprocessen. Flera av de konkreta målen kopplat till *Vårt hållbara Örebro* följs upp under respektive målområde.

För att säkra framtidens välfärd och skapa ett klimatpositivt och hållbart Örebro behöver samverkan och förståelse för både varandras och gemensamma processer fortsätta att utvecklas inom kommunkoncernen, liksom tillsammans med andra aktörer i samhället. Vi behöver göra gemensam sak för att hitta nya lösningar och ta vara på den kraft som finns i näringslivet och det civila samhället.

Programmets övergripande sociala mål till 2050, om jämställdhet och jämlikhet i påverkbar hälsa och välbefinnande, förutsätter välfungerande ekosystem och ett stabilt klimat. Dessutom förutsätter målen om god hälsa och annan social hållbarhet ett mer jämlikt arbets- och samhällsliv, där fler har möjlighet att delta. Behovet av ökad samhörighet, stärkt framtidstro och förstärkt trygghetskänsla har tilltagit som en konsekvens av coronapandemin. Målet i programmet om att minska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar har under pandemin 2020 gått åt fel håll – skillnaderna har ökat. Redan idag ses en ökad psykisk ohälsa. Effekterna av coronapandemin, inte minst när det gäller den psykiska hälsan, kommer att vara långvariga.

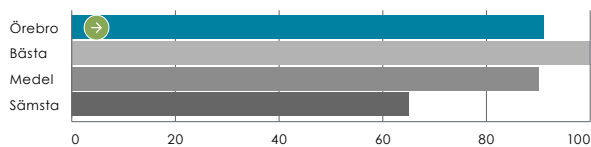
Globalt måste utsläppen av växthusgaser minska kraftigt för att klara Parisavtalets temperaturmål. Kommunkoncernens övergripande klimatmål är att vara klimatneutralt 2030 och klimatpositivt år 2040. Våra största utsläpp av växthusgaser kommer från transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Motsvarande övergripande mål om ekosystem och biologisk mångfald är att det ekologiska fotavtrycket från såväl Örebro kommunkoncern som Örebro kommun som geografiskt område inte ska överskrida den nivå som motsvarar 1 jordklot år 2050. Hållbara konsumtions- och produktionsmönster med fokus på cirkulär ekonomi är centrala i förflyttningen till ett hållbart Örebro. Vår upphandling är ett verktyg vi behöver fortsätta att utveckla i resan mot vårt hållbara Örebro.

För att vi ska nå så mycket social utveckling som möjligt, med ekonomi och resurseffektivitet som medel, så utgör ekologisk hållbarhet i form av välfungerande ekosystem, stabilt klimat och planetens gränser det absoluta villkoret. Detta är den grundläggande faktorn och villkoret för utvecklingen som planeringen har att utgå från. Signalerna vi får från vetenskapen är tydliga: omställningstakten behöver öka kraftigt – NU.

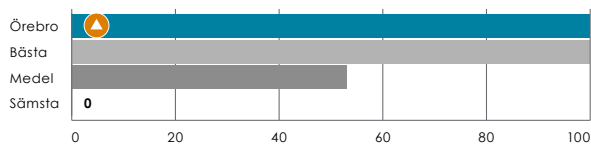
Förändrad tjänstemannaorganisation

I januari verkställdes beslutet om en förändrad tjänstemannaorganisation för Socialnämndens verksamheter. För att nå önskade effekter, som enklare processer och tillgång till ett bredare utbud av insatser för medborgare, krävs ett större förändringsarbete. Det har under året försvarats och bromsats med anledning av coronapandemin.

Andel servicemottagare som är nöjda med sin hemvård, procent
(Kolada ID U21468)

Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel procent av maxpoäng (Kolada ID U23488)

Ny ersättningsmodell inom hemvården

I november infördes en ny ersättningsmodell som berör hur ersättningen till utförarna av hemvård ska se ut. Den innebär även att samtliga vårdtagare ska välja utförare och att Örebro kommun är ickevalsalternativet från den 2 november till den 28 februari 2021. Den nya ersättningsmodellen kommer att utgå från olika ersättningsnivåer som baseras på vårdtagarens behov.

Etablering och investering

Örebro fortsätter att vara topp tre i rankingen över Sveriges bästa logistiklägen. De områden där kommunen främst arbetar med markanvisningar är Palmbohult, Norra Marieberg, Bettorp och Västra Pilängen. 49 hektar ny verksamhetsmark har planlagts under året, vilket kan jämföras med målvärdet för året på 20 hektar.

Trots pandemins effekter på näringslivet har det sålts hela 218 000 kvadratmeter verksamhetsmark, vilket är strax under rekordåret 2016. Fortsatta etableringar har skett i Törsjö och Berglunda där regionens nya ambulanscentral byggstartade 2020. Genom etableringen förbättras tillgängligheten för ambulansen avsevärt, både mot Lekebergs kommun och de södra länsdelarna. I Bettorp är ytterligare en samhällsfastighet under uppförande. Här byggs på polisens uppdrag en sambandscentral och specialutbildning för blåljusverksamheter som startar verksamhet under 2022.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

Prognoserna för ekonomin är exceptionellt svårbedömda eftersom de behöver ta hänsyn till mycket svåra antaganden om framgången för vaccinationsprogrammen runt om i världen samt restriktionernas fortlevnad och efterlevnad. Risken för Örebro kommun är rimligen inte en överbelastning av sjukvården då flera riskgrupper redan vaccinerats. Istället finns en risk att den generella vaccinationen försenas och att restriktionerna inte kan släppa förrän efter halvårsskiftet 2021, vilket försenar återhämtningen efter pandemin.

Sverige kommer att befinna sig i en ganska djup lågkonjunktur under 2021. Arbetslösheten i Sverige tros röra sig omkring 9 procent i genomsnitt och förutspås en långsam återhämtning. Samma trend som i riket förväntas i Örebro, även om Örebro har en något högre arbetslöshet än snittet i riket. Senaste åren har arbetslösheten i Örebro legat ungefär en procentenhet högre än rikets genomsnitt.

Strategiska markköp

För att underlätta för framtida utvecklingsprojekt genomför kommunen kontinuerligt strategiska markköp som stödjer strategin i *Översiktsplanen*. Markaffärerna initieras ibland genom direktkontakt med markägaren och ibland genom anbud från den öppna marknaden. Följande är några av de mer anmärkningsvärda affärer som genomförts:

- I området runt flygplatsen köptes två fastigheter för att på sikt utvecklas för verksamheter.
- Tre hektar mark har inköpts vid Törsjö för en planerad utökning av verksamhetsområdet där.

- Truckstop i Berglunda fyller en viktig funktion för Örebro som logistikstad. Mark har förvärvat för att kunna ta över hygienutrymmena kopplade till Truckstop. Truckstopområdet ingår numera i kommunkoncernens fastighetsportfölj, efter att ÖrebroPorten förvärvade området under året.
- Markbyte och markköp har gjorts för att kunna utöka flera naturreservat i närheten av Ekeby Almby.

De svagaste grupperna på arbetsmarknaden är unga och utrikes födda och i Örebro kommun syns detta extra tydligt. Andelen arbetssökande inskrivna hos Arbetsförmedlingen bland utrikes födda i Örebro är drygt fyra procentenheter högre än riksgenomsnittet för utrikes födda. Utrikes födda och unga återfinns dessutom ofta i de branscher som nu drabbas hårdast av konsekvenserna av pandemin. Inom hotell-, restaurang- eller transportbranschen återfanns 40 procent av varslen från mars och april. Dessa branscher har i mindre omfattning utnyttjat de statliga permitteringsstöden än andra branscher, så de statliga stimulansåtgärderna har inte gett effekt här i samma utsträckning som för andra delar av arbetsmarknaden.

En ljusning är dock att endast hälften av nämnda varslar ledde till uppsägning och att endast 20 procent av de varslade var inskrivna hos Arbetsförmedlingen som arbetssökande efter tre månader. Om de inte fick annat arbete kan de ha börjat studera, eftersom en statlig åtgärd har varit att öka antalet utbildningsplatser på svenska lärosäten. Den höga arbetslösheten kan dock försvåra för nyutexaminerade att få arbete och Konjunkturinstitutet menar att det finns risk för att de som nu vidareutbildar sig på sikt kan trängas ut av studenter med färskare examina.

Den omfattande bostadssegregationen i kommunen tillsammans med en ökad arbetslöshet, och då främst ökad långtidsarbetslöshet, som drabbar utrikes födda hårt riskerar att skapa ett mycket stort utanförskap i vissa av kommunens bostadsområden. Detta utanförskap kan ta lång tid att komma tillrätta med om arbetsmarknaden fortsätter att vara svag och om bostadssegregationen inte minskar.

Arbetslöshetens utveckling är dessutom en central parameter för kommunens skatteunderlag och i förlängningen förmågan att agera förebyggande. En annan viktig faktor, som påverkar skatteunderlagstillväxten negativt, är att Sverige 2020 hade den lägsta befolkningsökningen sedan 2005. För Örebro kommun, som också hade en låg befolkningsökning, blir det viktigt att parera och anpassa kostnadsutvecklingen till en lägre befolkningsstillväxt, när intäkterna utvecklas i lägre takt än vad som tidigare planerats för.

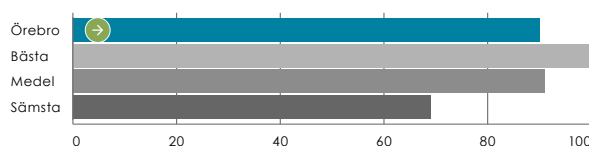
Som en konsekvens av det turbulenta året 2020 kan det bli svårt att ta fram pålitliga planeringsunderlag för kommunens verksamheter, eftersom dessa till stor del bygger på tidigare års trender. Befolkningsprognosen är ett sådant underlag som påverkar planeringen av skatteunderlag, lokal-försörjningen m.m. Det är svårt att bedöma om de nya förutsättningarna för 2020 kommer att bli långvariga och vilket som blir det nya normalläget efter pandemin. Därför kommer det krävas täta avstämningar av utfall och revideringar av planeringsunderlag för att dessa inte ska bli missvisande.

Verksamhetsrisk

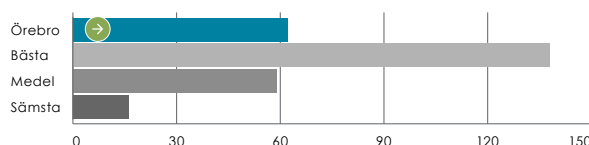
Kompetensförsörjning

Kommunens förmåga att uppnå goda resultat och att utvecklas bygger på att våra medarbetare har rätt kompetens för sina uppdrag. Välfärdssamhället växer i takt med ökat antal invånare och de behov som kommer ur demografien. Om nuvarande personalstruktur och arbetssätt inte förändras kommer Örebro kommuns personalbehov bland de yrkesgrupper som påverkas mest av befolkningsutvecklingen att öka med 21 procent fram till år 2029. Det innebär att kommunen kommer att behöva rekrytera och tillsvidareanställda mellan 978 och 1 303 fler medarbetare per år. Till detta tillkommer ett ökat behov av anställda med tidsbegränsad anställning. Vår efterfrågan på kompetens är det vi som arbetsgivare framför allt kan påverka själva, dvs. vilken kompetens och hur många med viss kompetens vi behöver för vårt verksamhetsuppdrag. Nyrekrytering är inte en hållbar väg att gå för att lösa kompetensförsörjningsutmaningen, grunden för kommunens kompetensförsörjning är att behålla och utveckla de medarbetare som redan finns i organisationen. För att nå önskad utveckling i det långsiktiga arbetet behöver mer göras vad gäller nya och förändrade arbetssätt utifrån fokusområden i kommunens kompetensförsörjningsstrategi – och det måste ske nu för att få nödvändiga effekter om några år.

Andel elever i årskurs 9 i kommunala skolor som har lägst betyg E i idrott och hälsa, procent (Kolada ID N15722)

Antalet timmar/vecka som Stadsbiblioteket har öppet (Kolada ID N09808)

Arbetsmiljö

En förutsättning för att vi ska kunna utföra våra kommunala uppdrag och leverera våra tjänster är att vi har medarbetare som har en god, trygg och hållbar arbetsmiljö, så att de kan utföra sitt arbete.

Pandemin har påverkat alla sektorer och verksamheter i samhället, inte minst de välfärdstjänster som utförs av medarbetare och chefer i kommuner och regioner vilket medfört en ökad arbetsbelastning på olika sätt. Väsentliga konsekvenser av pandemin vi särskilt vill peka på, och som behöver omhändertas, är konsekvenser av att arbetsbelastning, hot och våld, psykisk ohälsa och ergonomiska besvär ökar.

Betydande avtal och regelförändringar

Av kommunens cirka 230 genomförda upphandlingar under 2020 har ungefär 7 procent överprövats (13 procent 2019). Vid årets uppföljning av gällande avtal har några resulterat i viten och skadestånd. Det pågår även ett antal tvister som görs upp i tingsrätten.

Kristet Center har yrkat skadestånd av kommunen om 1,7 mnkr under åberopande av att de lidit skada av att Byggnadsnämnden enligt deras påstående felaktigt antagit detaljplan.

Twisten med Fastighetsaktiebolaget Österplan har pågått sedan 2018. Österplans krav mot kommunen uppgår till cirka 26 mnkr och avser anspråk på ersättning för sanering av markföreningar. Målet har prövats i mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt som genom dom den 22 oktober 2020 avslog Österplans krav. Österplan har överklagat domen till Mark- och miljööverdomstolen. För att överklagandet ska prövas krävs prövningstillstånd och beslut i den frågan har inte meddelats ännu.

Händelser efter balansdagen

Under året har en händelse avseende farligt batteriavfall på en fastighet i kommunen ägt rum. En rättslig prövning avseende kostnader för sanering pågår och skulle kunna tillfalla kommunen i framtiden. Den uppfyller inte kriterierna för en avsättning, varpå kommunen redovisar 7 mnkr som en ansvarsförbindelse.

Kommunen har ansökt om statsbidrag för merkostnader till följd av covid-19 för perioden februari–november. Ansökan för perioden februari–juli är utbetald medan den andra ansökan är uppbokad enligt försiktighetsprincipen. Socialstyrelsen har efter balansdatum beviljat även den andra ansökan i sin helhet, inklusive den del av den första ansökan som inte beviljades vid det första tillfället. I mitten av januari 2021 beslutade regeringen att kommuner skulle kunna ansöka om ersättning även för december. I ett yttrande gör Rådet för kommunal redovisning, (RKR) bedömningen att intäktskriteriet, enligt RKR R2 Intäkter, inte är uppfyllt, och därför ska inte ersättning för december bokas upp för

2020. Örebro kommun redovisar mellanskillnaden mellan uppbokad och beviljad kostnadsersättning för perioden februari–november samt kostnadsersättning för december i enlighet med yttrande och redovisar intäkten 2021.

Efter att bokslutet 2020 färdigställts upptäcktes att beräkningen av kommunens pensionsavsättning inklusive särskild löneskatt har blivit fel. En rättelse av beloppet på 6,8 mnkr bokförs på 2021 och kommer därför att minska 2021 års resultat.

Finansiell risk

Den koncerngemensamma finanspolicyen och kommunens placeringspolicy som fastställts av Kommunfullmäktige innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i kommunkoncernen och kommunens kapitalförvaltning. Kommunkoncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: finansieringsrisk, ränterisk, valutarisk, motpartsrisk och marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Skuldförvaltning

Den externa upplåningen i koncernen hanteras av kommunens internbank. Internbanken ger i sin tur koncerninterna lån till bolagen. Moderbolag i koncernen som enbart äger aktier och vissa delägda dotterbolag hanterar själva upplåningen med kommunal borgen. Internbankens inlåning sker till rörlig ränta som sedan vidareutlånas med rörlig ränta till bolagen. Bolagen ansvarar själva för ränteriskhanteringen. Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte kunna erhålla lån avseende refinansiering av befintlig låneskuld eller nyupplåning. Finansieringsrisken begränsas genom att internbanken använder flera olika finansieringskällor för sin upplåning. Risken begränsas också genom att kapitalförfall sprids över tiden enligt en normportfölj och att internbanken har en likviditetsreserv som ska täcka minst 80 procent av förfallande lån inklusive nyupplåning inom ett år.

Normportfölj				
År	Belopp, mnkr	Andel 2020-12-31	Norm +/- 3 %	Max
0–1 år	4 350	27 %	30 %	40 %
1–5 år	8 000	50 %	45 %	55 %
6–10 år	1 900	10 %	13 %	20 %
> 10 år	1 600	12 %	12 %	20 %
	15 850	100 %	100 %	

Likviditetsreserv	Belopp, mnkr	Andel 2020-12-31	Policy
Låneförfall 12 månader	4 350	27 %	max 40 %
Nyupplåning 12 månader	1 250		
Likviditetsreserv	6 514	116 %	minst 80 %

Ränterisk är risken för de förändringar i marknadsräntor som påverkar kostnaden för räntebärande skulder. Genom räntederivat kan räntebindningsstrukturen anpassas för att uppnå en önskad ränterisk. Ränterisken ska mätas av bolagen i kommunkoncernen med en ränteriskmodell som utgår från det belopp som räntekostnaden förändras vid en initial räntehöjning med 1 procentenhet upp till ett år och 1,5 procentenhet upp till 3 år. Beloppet ska visa den årsvisa kostnadsökningen på 1–3 års sikt och inkludera eventuella framtida avtalade lån och derivat. Ränteriskbeloppet ska hanteras av respektive bolag inom ramen för rörelseresultatet. Valutarisk innebär att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor förändras på ett ofördelaktigt vis. Genom valutaderivat säkras upplåning i utländsk valuta till svenska kronor. Valuta- och räntederivat uppgår till ett sammanlagt nominellt belopp på 16 392 mnkr (16 952 mnkr 2019) varav 4 262 mnkr (4 254 mnkr 2019) avser avtalade derivat med framtida start. Den genomsnittliga räntan uppgår till 1,42 procent (1,48 procent 2019). Den genomsnittliga räntebindingstiden uppgår till 8,5 år (8,1 år 2019). Räntekostnaden i kommunkoncernen uppgår till 260 mnkr (237 mnkr 2019). En ökad ränta med +1 procentenheter skulle medföra ökade kostnader på 26 mnkr (20 mnkr 2019) i kommunkoncernen.

	2018	2019	2020
Kapitalbindingstid	3,2 år	3,6 år	3,6 år
Genomsnittlig ränta	1,42 %	1,48 %	1,42 %
Räntebindingstid	7,4 år	8,1 år	8,5 år

Motpartsrisk är risken för att de finansiella motparterna inte fullgör sina åtaganden. Denna risk ska hanteras genom att ställa krav på motparternas kreditvärdighet och sprida avtalen mellan ett flertal motparter. Godkända motparter vid upplåning och derivatavtal är motparter som erhållit rating av Standard & Poor's på minst nivå A-.

Kapitalförvaltning

Kommunens långsiktiga kapitalförvaltning är uppdelad på två förvaltningsområden: långfristig likviditetsförvaltning och pensionsförvaltning. Båda förvaltningsområdena följer samma placeringsreglemente och har samma långsiktiga avkastningsmål: 1,5 procent real årlig avkastning. Avkastningen i portföljerna under året uppgår till 2,6 procent vilket är 0,4 procentenheter högre än avkastningsmålet och 1,6 procentenheter lägre än index. Kommunens mål är att placeringarna ska ske med den lägsta möjliga risknivå som krävs för att uppnå det fastställda avkastningskravet. Den tillåtna risknivån i kapitalförvaltningen preciseras i placeringspolicyn, som fastställs av Kommunfullmäktige, samt mer detaljerat i placeringsriktlinjen som fastställs av Kommunstyrelsen. Placeringar tillåts i räntebärande värdepapper, aktier och likvida medel. Fördelning mellan tillgångsslag uttrycks som en normalportfölj. Normalportföljen motsvarar den portföljsammansättning som krävs för att den förväntade avkastningen ska motsvara avkastningskravet över tid. Placeringar får dock variera mellan angivna högsta och lägsta värden utifrån aktuell situation på finansmarknaden. Portföljerna är placerade med 65 procent i räntebärande

Kapitalförvaltning	Pensionsmedelsförvaltning			Långfristig likviditetsförvaltning		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Marknadsvärde, andel, %						
- Räntebärande värdepapper	67	64	65	67	64	65
- Svenska aktier	16	18	18	16	18	18
- Globala aktier	17	18	17	17	18	17
- Likvida medel	0	0	0	0	0	0
Marknadsvärde, mnkr	1 386	1 552	1 591	2 410	2 434	2 434
Bokfört värde, mnkr	1 383	1 583	1 525	2 413	2 325	2 325
Insatt kapital, mnkr	619	619	619	2 150	1 900	1 900
Avkastning portfölj, %	-0,4	12,0	2,6	-0,4	12,0	12,0
Jämförelseindex, %	-0,2	11,9	4,2	-0,2	11,9	11,9
Avkastningsmål enligt policy, %	3,5	3,4	2,1	3,5	3,4	3,4
Duration, år	2,7	2,6	3,4	2,7	2,6	2,6
Resultat kapitalförvaltning, mnkr	-8	165	40	-14	274	63
varav realiserade vinster/förluster, mnkr	-42	65	-2	-69	112	-12

värdepapper samt med 35 procent i svenska och globala aktiefonder. Andelen aktier får variera mellan 0 och 40 procent med normalfördelningen 35 procent. En nedgång med 1 procent för tillgångsslaget aktier motsvarar en värdenedgång med 14 mnkr för kommunens kapitalförvaltning.

Ränterisk är ett mått på hur avkastningen på en räntebärande tillgång påverkas av en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom att durationen i ränteportföljen maximalt får uppgå till 6 år. Durationen i den långsiktiga kapitalförvaltningen uppgår till 3,4 år.

Den kortfristiga överskottlikviditeten placeras i en kortfristig likviditetsportfölj och får endast placeras i räntebärande värdepapper. Den genomsnittliga durationen får vara högst ett år i portföljen (0,8 år per den 31 december 2020).

Med kreditrisk avses risken att en motpart inte kan svara upp mot sina betalningsåtaganden. För att bedöma graden av kreditvärdighet tillämpas Standard & Poor's ratingkategorier. Kapitalförvaltningen har rätt att placera i räntebärande värdepapper med hög kreditvärdighet dvs. motsvarande minst investment grade (de fyra högsta ratingkategorierna enligt Standard & Poor's eller motsvarade bedömd risknivå).

Placeringar i räntebärande värdepapper enligt en viss ratingkategori får uppgå till högst följande andelar:

Ratingkategori	Andel 2020-12-31	Max andel
Värdepapper med rating om lägst AAA	72 %	100 %
Värdepapper med rating om lägst AA-	8 %	70 %
Värdepapper med rating om lägst A-	12 %	50 %
Värdepapper med rating om lägst BBB-	8 %	25 %

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 3 552 mnkr (3 521 mnkr 2019). Åtagandet för kommunen uppgår till 3 508 mnkr (3 478 mnkr 2019). Kommunen har avsatt medel i en placeringsportfölj för att möta kommande pensionsutbetalningar. Pensionsportföljens marknadsvärde uppgick till 1 591 mnkr (1 552 mnkr 2019) vid årsskiftet. Återlånade medel, dvs. skillnaden mellan förpliktelse och marknadsvärdet för placerade medel, uppgår till 1 917 mnkr (1 926 mnkr 2019). Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen uppgår till 2 775 mnkr (2 831 mnkr 2019).

Pensionsförpliktelse, belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2019	2020	2019	2020
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
Avsättning inkl. löneskatt	690	777	647	733
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	2 831	2 775	2 831	2 775
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	3 521	3 552	3 478	3 508
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Pensionsförsäkringskapital	-	-	-	-
Pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	1 552	1 591	1 552	1 591
Summa förvaltade pensionsmedel	1 552	1 591	1 552	1 591
Finansiering				
Återlånade medel	1 969	1 184	1 927	1 917
Konsolideringsgrad	44 %	57 %	45 %	45 %

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Året har till stor del präglats av coronapandemin. Kommunen gick under våren upp i krisläge och en central stab etablerades under Kommunstyrelsen. Även Krisledningsutskottet och Krisledningsnämnden aktiverades. Flera utvecklingsinitiativ har behövt stå tillbaka för att istället använda resurser till nödvändigt stabsarbete. Detta för att på olika sätt hantera och mildra konsekvenserna av pandemins påverkan på kommunens verksamheter. Genom stabsarbetet har man möjliggjort för kommunens verksamheter att trots coronapandemin ändå kunna fullgöra sina grundupdrag gentemot medborgarna så långt det är möjligt. Bolagen i kommunkoncernen har, både med egna resurser och i samarbete med kommunens centrala stab, ställt om för att kunna fullgöra sina uppdrag samtidigt som de bidragit med stöd till kunder och andra samhällsaktörer. De bolag som haft störst direkt påverkan, med delvis nedstängda verksamheter, är Länsmusiken, Gustavsvik Resorts och Örebro Läns Flygplats. Under året har det i olika omgångar införts nationella, regionala och lokala allmänna råd för hur smittspridningen skulle minskas i kommunen och en stor del av centrala stabens arbete var kopplat till det.

Investeringar

Kommunkoncernen investerade sammanlagt 2 320 mnkr under året. Närmare hälften av investeringarna är skattefinansierade, dvs. de avser den kommunala verksamheten och betalas med de gemensamma skattemedlen.

Norrbysskolan, och förskolorna Beckasinen och Fiskgjusen i norra Ormesta, färdigställdes under året.

Den första etappen av utvecklingen av det gamla industriområdet på Österplan färdigställdes. Här planeras för cirka 1 000 nya bostäder. En del i utvecklingen var etableringen av den nya parken Österängsparken.

Örebro kommun har tillsammans med Lekebergs kommun investerat i nya vattenledningar för att tillgodose en växande befolkning i Lanna och Vintrosa. Dessa finansieras av VA-kollektiven i de båda kommunerna.

Vårt hållbara Örebro

I juni beslutades kommunens program för hållbar utveckling, *Vårt hållbara Örebro*, innehållande utvecklingsagenda med mål för 2050 och delmål för 2030. Programmet som baseras på *Agenda 2030* och dimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är långsiktigt, övergripande och gäller hela Örebro kommunkoncern.

Organisationsöversyn

Den organisationsöversyn som Kommunstyrelsen beställt genomfördes under våren av ett konsultbolag och avrapporterades till Kommunledningen. Rapporten innehåller tre olika förslag till ny organisation av nämndstrukturen och hur förvaltningsorganisationen kan se ut i relation till de olika förslagen. En ny struktur ska skapa möjligheter för en effektiv och tillitsbaserad styrning och ledning med tydliga roller, ansvar och mandat.

Batteriavfallet i Härminge

Under våren kom tingsrättens dom, grovt miljöbrott, mot de som stått åtalade för att ha hanterat och grävt ner stora mängder farligt batteriavfall i Örebro. Kommunen har parallellt drivit frågan gällande att batteriavfallet ska omhändertas och hanteras på rätt sätt. Kommunen har fattat beslut om rättelse på den felandes bekostnad rörande det avfall som är nedgrävt. Avseende det avfall som förvaras i säck på området har Mark- och miljööverdomstolen slutligt avgjort ansvarsfrågan i februari 2021. Detta innebär att företaget där avfallet har uppkommit har ansvar för borttransporten. Krav på sanering för området kommer att ställas när säckarna är borta och då kommer även ansvarsfrågan gällande saneringen att utredas. Om inte de ansvariga företagen av olika anledningar står för kostnaderna för borttag av batteriavfall och sanering av marken finns det en risk att kommunen, dvs. skattekollektivet, till stor del belastas med kostnaderna som uppstår (cirka 7 mnkr).

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen anger att kommuner ska sätta mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning och som säkrar kommunens finansiella ställning för kommande generationer.

Utifrån de sex målområden som fastställdes i *Övergripande strategier och budget* (ÖSB) 2020 har Kommunfullmäktige tagit fram 30 kommunfullmäktigemål, dvs. verksamhetsmål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod, men omprövas inför varje nytt budgetår. För att ytterligare förtydliga den politiska viljan finns det 45 inriktningar som gäller för budgetåret.

Enligt kommunallagen ska det i budgeten, förutom verksamhetsmål, även anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta och nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning.

Arbetet i nämnderna har under året präglats av att säkra grunduppdraget under coronapandemin och arbetet för en ekonomi i balans samtidigt som många utvecklingsarbeten inom de nya målområdena har påbörjats för att nå verksamhetsmålen under mandatperioden. Verksamheten inom nämnderna har fått ställa om och anpassa sig under rådande omständigheter vilket påverkat möjligheten att prioritera åtaganden inom verksamhetsmålen.

Årets utveckling inom verksamhetsmålen och de finansiella målen, tillsammans med nämndernas arbete med grunduppdraget enligt reglementet, används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning.

- Den samlade bedömningen är att Örebro kommun sammantaget har uppfyllt kraven för en god ekonomisk hushållning 2020.

Metod för bedömning av verksamhetsmål och inriktningar

En ny styrmodell infördes 2020 i Örebro kommun och som ett resultat av det arbetet fastställdes nya verksamhetsmål för innevarande mandatperiod i ÖSB 2020. Nya arbetssätt och metoder har under året etablerats för att utveckling ska ske inom samtliga målområden.

Bedömningen av verksamhetsmålen har baserats på analyser som beskriver hur kommunen arbetat för att nå utveckling inom målen och utfall på nyckeltal. Bedömningen visar var vi står vid årets slut i förhållande till mandatperioden. Är vi på god väg att uppnå målet inom mandatperioden eller krävs det fortsatt arbete?

Bedömningen av inriktningarna har baserats på om respektive inriktning har genomförts under året, har påbörjats, inte är påbörjad eller om den är påbörjad men det saknas förutsättningar för att kunna genomföras.

Analysen av målen och inriktningarna ligger till grund för den samlade bedömningen av hela målområdet.

Målområdena presenteras med en samlad analys för hela målområdet. I analysen framgår det hur långt vi kommit i utvecklingen, inom vilka delar vi inte har nått så långt som önskat, vad det i så fall beror på och vad vi planerar att göra framöver. De positiva iakttagelserna och förbättringsområdena som identifierats i analysen presenteras tillsammans med några av de nyckeltal som bl.a. ligger till grund för analysen. Årets utfall för respektive verksamhetsmål presenteras under respektive målområde med en bedömning på helåret. Inriktningarna presenteras med en kort slutsats om var i utvecklingen vi står och med en bedömning på helåret. Sambandet mellan målområdena och de mål som finns i *Programmet för hållbar utveckling* och *Agenda 2030* speglas genom att presentera de globala mål som målområdets utveckling bidrar inom. Årets utfall och analys för respektive finansiellt mål presenteras i avsnittet efter de 6 målområdena.

De sex målområdena

Målområde 1 – Örebro i sin fulla kraft

Målområde 2 – Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Målområde 3 – Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Målområde 4 – Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Målområde 5 – Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Målområde 6 – Hållbara och resurseffektiva Örebro

Bedömningskriterier

Verksamhetsmål

På god väg: Insatser genomförs och ger resultat i den takt som behövs för att nå målet inom mandatperioden

Fortsatt arbete krävs: Insatser genomförs men ger inte resultat eller ger resultat men inte i den takt som behövs för att nå målet inom mandatperioden, eller inga insatser genomförs

Inriktningar

- Inriktningen är genomförd
- Inriktningen är påbörjad
- Inriktningen är inte påbörjad eller påbörjad men saknar förutsättningar

Finansiella mål

Målet uppnått

Målet ej uppnått

Sammanfattning av utvecklingen inom verksamhetsmålen och inriktningarna

Insatser och utvecklingsarbeten pågår inom samtliga målområden, men inte alltid i den takt och omfattning som behövs för att respektive mål ska nås inom utsatt tid. Inom samtliga sex målområden är den samlade bedömningen att fortsatt arbete krävs för att nå önskat resultat.

Året har präglats av att trygga grunduppdragen under coronapandemin. Utfallen visar att trots anpassningar till rådande läge som pandemin fört med sig i verksamheterna går utvecklingen åt rätt håll för några av målen, och flera utvecklingsarbeten pågår.

Inom 3 av de 30 kommunfullmäktigemålen visar analyserna och nyckeltalen att utvecklingen går åt rätt håll för att målen ska uppnås inom innevarande mandatperiod. Inom 27 av målen är den sammantagna bedömningen att insatser genomförs och ger resultat men inte i den takt som behövs för att nå målet inom mandatperioden.

I ÖSB 2020 beslutades det om 45 inriktningar där 9 har genomförts under året. Antalet inriktningar som påbörjats är 26 och antalet inriktningar som inte påbörjats eller som påbörjats men saknar förutsättningar är 10.

Sammanfattning av utvecklingen inom de finansiella målen

Samtliga 3 finansiella mål är uppnådda. Verksamhetens resultat inklusive utdelning från bolagen för kommande treårsperiod 2020–2022 överstiger 1 procent av skatteintäkter, utjämnings- och generella statsbidrag. Självfinansieringsgraden av kommunens skattefinansierade investeringar överstiger 70 procent och soliditeten överstiger 50 procent. Årets resultat påverkas positivt av årets extra statliga stöd till kommunerna. För att bibehålla en stabilitet i kommunens ekonomi krävs en långsiktig medvetenhet om de olika finansiella målen samband. Minskar t.ex. resultatet kraftigt så minskar kommunens möjligheter att finansiera de skattefinansierade investeringarna med egna medel och då behöver kommunen använda överskottslikviditet eller låna till sina investeringar, vilket får till följd att soliditeten minskar.

Målområde 1

2020: Fortsatt arbete krävs

2021:

2022:

Örebro i sin fulla kraft

Arbetet för att göra Örebro till en attraktiv kommun som är öppen och tillgänglig för alla pågår, men mer arbete krävs för att målen ska nås. Coronapandemin ihop med en ansträngd ekonomi har gjort att skillnader i livsvillkor och förutsättningar mellan grupper har ökat. Barn och unga drabbas när familjens ekonomi försämras. De som står långt från arbetsmarknaden har fått det svårare att komma ut i arbete trots nya arbetssätt och insatser i samverkan. Digitaliseringen har gått framåt som en följd av pandemin och den snabba omställningen har fått både positiva och negativa konsekvenser. Det är viktigt att utvärdera denna utveckling och ta tillvara de positiva effekterna. Samtidigt är det viktigt att bedöma risker och konsekvenser och synliggöra de negativa effekterna för att kunna säkerställa rättssäkerhet och värna individens integritet.

Program för hållbar utveckling har gett kommunen en ny inriktning vilket betyder att nya arbetssätt och metoder behöver utvecklas. Arbetet med att integrera hållbarhetsperspektiv i ordinarie verksamhet pågår, men det saknas rätt förutsättningar och systematik för att arbeta likvärdigt i hela kommunkoncernen.

Ofrivillig ensamhet och isolering har ökat under pandemin och för att möta detta pågår arbete inom flera verksamheter. Många förebyggande verksamheter har ställt om och kunnat genomföra insatser i samverkan med andra förvaltningar och civilsamhället, men behoven av social samvaro är stora och har inte kunnat tillgodoses. T.ex. har deltagande i

aktiviteter försvarats pga. oro, rädsla för smitta och försämrade kommunikationsmöjligheter. Kultur- och fritidslivet har drabbats hårt av pandemin men gjort stora omställningar. T.ex. har fritidsledarna bedrivit uppsökande verksamhet för att upprätthålla kontakten med unga. Konsekvenserna av pandemin kommer att bli kännbara under lång tid – både för kommunens verksamheter och invånare.

Det pågår arbete för att förbättra invånarens möjligheter att påverka sin framtid och det demokratiska samhället. T.ex. har Förvaltningen för sociala insatser inrättat ett barnråd, flera digitala medborgardialoger har genomförts och Partnerskap Örebro arbetar löpande för att stärka individens möjligheter till arbete och delaktighet. En utmaning i många verksamheter är att anpassa insatser till olika behov inom målgrupperna. Kommunen behöver fortsätta att utveckla rehabiliterande arbetssätt, tjänstedesign och andra sätt att involvera invånare. Den här typen av utvecklingsarbete ger resultat på lång sikt och det är viktigt att låta arbetet fortlöpa även när förutsättningarna förändras.

Kommunen behöver utveckla barnrättsarbetet och säkerställa barns och ungas rättigheter, inflytande och delaktighet. Bland barn och unga har oro och psykisk ohälsa ökat under pandemin och barns perspektiv och erfarenheter behöver på ett tydligare sätt inkluderas i kommunens utveckling.

En ökad samverkan och ett helhetsperspektiv krävs för att möta invånarens behov. Intern samverkan och ekonomiska resurser behöver på ett tydligare sätt utgå från en helhetssyn på individens förutsättningar och inte begränsas av hur kommunen är organiserad. För att säkra ett långsiktigt hållbart utbud med god kvalitet och en ekonomi i balans behöver ambitionsnivån i välfärdstjänsterna ses över. Det är viktigt att fortsätta utveckla nya arbetssätt, pröva innovativa lösningar och identifiera nya samverkansparter.

😊 Positiva iakttagelser

- Genom projektet Borta bra men hemma bäst? har kvinnor som stått långt från arbetsmarknaden och övriga samhället fått möjlighet att utveckla sin fulla potential och gemensamt ta ansvar för koloniområdet i Brickebacken.
- Funktionella aktivitets- och träningsmiljöer för äldre, som syftar till att locka fler att använda grönområdena för sin vardagsmotion, har utformats.
- Förvaltningen för sociala insatser har inrättat ett barnråd för att stärka barns möjligheter till påverkan och delaktighet i kommunens utveckling.

⚠️ Förbättringsområden

- Utveckla strukturer och skapa forum för samverkan både internt och externt.
- Utveckla arbetssätt för att systematiskt bedöma och analysera konsekvenser av beslut och förändringar.
- Fortsätta att utveckla och prioritera arbetssätt som främjar invånarens deltagande och inflytande.

Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse för året
I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer.	Fortsatt arbete krävs
Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla.	På god väg

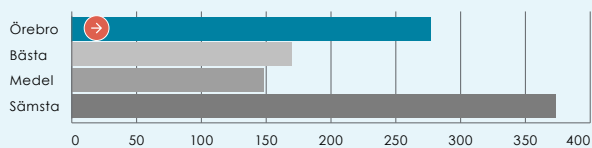
Kommunfullmäktiges inriktningar

- Det görs insatser för att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering, men det saknas ett strukturerat och sammanhållet arbete.
- Det görs insatser för att stödja, stärka och tillvarata det civila samhället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande verksamheter, men det saknas ett strukturerat och sammanhållet arbete.
- Det görs insatser för ökat samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor, men det saknas ett strukturerat och sammanhållet arbete.
- Det pågår dialog med Region Örebro län, och kontakter har tagits med föreningslivet, studieförbund och civilsamhälle, för att göra Kulturkvarteret till kommunens nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande.

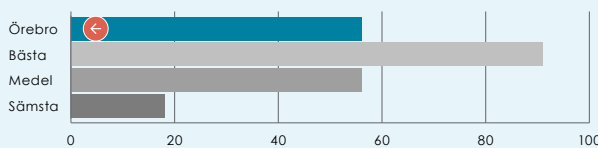
Antal unika hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd				
	2017	2018	2019	2020
Totalt	1 263	1 043	1 060	1 131

Andel unika hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd av samtliga unika hushåll med ekonomiskt bistånd, %				
	2017	2018	2019	2020
Totalt	35,4	29,5	29,8	32,0

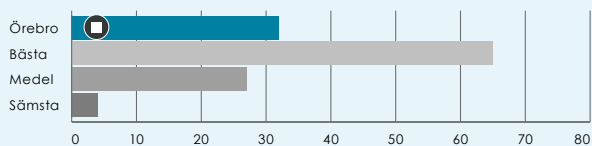
Kostnad per invånare för kommunens äldreomsorg (för personer över 80 år), tkr (Kolada ID N20048)

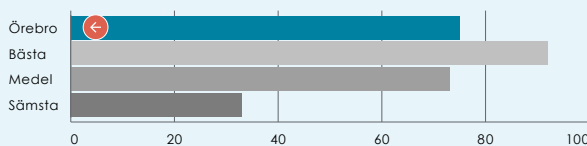
Hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling, Delaktighetsindex andel av maxpoäng (Kolada ID U00454)

Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20år (Kolada ID U09800)

Andel servicemottagare med en funktionsnedsättning som anser att de får bestämma om saker som är viktiga för dem inom sin dagliga verksamhet, procent (Kolada ID U28532)

Målområde 2

2020: Fortsatt arbete krävs

2021:

2022:

Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Året har präglats av coronapandemin och inom målområdet har många verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Trots detta har flera delar inom målområdet haft en positiv utveckling under året, även om det sammantaget krävs fortsatt arbete för att målen ska nås.

Inom utbildningsområdet har verksamheterna, i samverkan inom kommunen och med Region Örebro län, arbetat intensivt för att trygga grunduppdragen och nå målet. Gymnasieskolan och vuxenutbildningen har bl.a. växlat om till distansundervisning med goda resultat. Måluppfyllelsen har setts öka generellt både inom den kommunala gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Inom gymnasiet ses dock stora variationer mellan olika skolenheter resultat och i vuxenutbildningen har den digitala undervisningen lett till ett lägre antal utfärdade betyg bland elever med sämre förutsättningar, trots att undervisningen anpassats för att tillgodose elevernas behov. En fördjupad analys av distansundervisningen görs i vuxenutbildningens kvalitetsrapporter under februari 2021. Under året har grundskolan haft fokus på eleverna i årskurs 9 för att tillgodose undervisning och möjligheten att nå behörighet till gymnasiet. Det är fortfarande för många elever som inte når behörighet och därför fortsätter bl.a. arbetet med tidiga insatser. Införandet av ett övergripande närvarosystem för samtliga kommunala grundskolor ska leda till bättre förutsättningar för främjande och förebyggande arbete. Skolorna arbetar systematiskt och uthålligt för att öka tryggheten och andelen elever som

känner sig trygga i skolan ligger på fortsatt höga nivåer. Detta gäller även vuxenutbildningen. När det gäller förskolan bidrar verksamheterna till målet trots årets utmaningar. De höga resultaten från brukarundersökningen gällande vårdnadshavarnas nöjdhet och den upplevda tryggheten på förskolan förvaltas väl.

Näringslivet i Örebro kommun är sedan tidigare starkt och differentierat, med mycket god tillväxt och lönsamhet i ett brett spektrum av branscher och storlekar av företag. Under året har företagen påverkats kraftigt av restriktioner och utbuds- och efterfrågechocker där många har behövt vidta kostnadsbesparande åtgärder. Detta gör att osäkerheten för effekter på arbetsmarknaden är fortsatt stor. Inom kommunen har en rad olika åtgärder och insatser vidtagits för att dämpa en negativ påverkan, t.ex. via det kommunövergripande arbetsmarknads- och tillväxtpaketet. Nyföretagandet har haft en positiv trend under året. Detta drivs bl.a. av att människor söker sysselsättning i takt med korttidspermitteringar, varsel eller uppsägningar. En starkare samverkan mellan privata såväl som offentliga aktörer väntas skapa ännu bättre förutsättningar för ökat nyföretagande, innovativa och hållbara affärsmodeller samt nya företagsetableringar.

Inom Örebro kommun ska medborgare som står utanför arbetsmarknaden erbjudas arbetsmarknadsinsatser som matchar såväl individens förutsättningar som arbetsgivarnas behov. Utvecklingsarbetet inom verksamheterna har försvårats under året, så även arbetet med att få ut deltagare på praktikplats. Trots det är andelen som gått till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats högre än föregående år (37 procent jfr 34 procent). Det är fler män (26 procent) än kvinnor (17 procent) som går till arbete efter avslutad insats, och diskrepansen är större 2020 än året innan. Analyser av orsaker har genomförts under året och kommer att ligga till grund för nya arbetssätt.

😊 Positiva iakttagelser

- Måluppfyllelsen inom kommunala gymnasieskolan och vuxenutbildningen är högre än föregående år.
- Högre nyföretagande 2020 jämfört med 2018 och 2019.
- Många elever har fått arbete efter Yrkesvux och andelen deltagare som går till arbete eller studier efter avslutad insats har ökat.

⚠️ Förbättringsområden

- Stora variationer gällande måluppfyllelsen mellan skolenheter och mellan gymnasiets olika program.
- Förstärka och utveckla dialogen med näringslivet på ett mer sammanhållet och strategiskt sätt.
- Färre kvinnor än män går till arbete efter arbetsmarknadsinsats.

Målområde 2

Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse för året
Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning.	På god väg
Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden.	Fortsatt arbete krävs

Kommunfullmäktiges inriktningar

- Inom *Topp 25 2025 – Skolutveckling tillsammans* pågår både forskningsprojekt och övergripande satsningar som syftar till att öka barns och elevers kunskaper och stärka skolresultaten.
- En tydlig struktur för arbetet med tidiga insatser för individer i behov av stöd behöver stärkas ytterligare och intensifieras på alla nivåer i organisationen.
- Genom nära samarbete mellan nämnder och bolag, samt genom lokal- och funktionsprogram, fortsätter arbetet med att utveckla lek- och lärmiljöer som stödjer inläring och trygghet.
- Flera samägda verksamheter (t.ex. Bryggan) och uppdrag (t.ex. Tillväxtpaketet) har etablerats för att bättre kunna möta behoven hos individen. Arbetet behöver fortsatt stärkas och utvecklas.
- Kvaliteten på kommunens arbetsmarknadsinsatser har stärkts bl.a. genom de analyser som gjorts i befintliga insatser. Ett kvalitetsteam har också skapats under året.
- Genom regelbundna utvecklingsdialoger med Arbetsförmedlingen och inom Finsam har bl.a. ett gemensamt arbetssätt avseende ungdomar som står långt från arbetsmarknaden tagits fram.
- Nya funktioner, rekryteringsvägar och stöd har identifierats och utvecklats i syfte att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få anställning inom kommunen.
- Lokal och regional samverkan kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjning pågår men behöver stärkas ytterligare, t.ex. via fortsatt dialog i branschråd och andra forum för utvecklingsfrågor.
- Genom intern och extern samverkan fillhandahålls anpassade kortare utbildningar som möter näringslivets och det offentligas behov av kompetens.

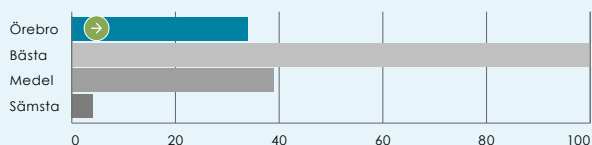
Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, år 9, kommunal och fristående huvudman, %

	2017	2018	2019	2020
Totalt	84,3	80,2	81,7	81,6
Flickor	83,2	82,4	82,3	83,2
Pojkar	85,5	78,2	81,1	80,0

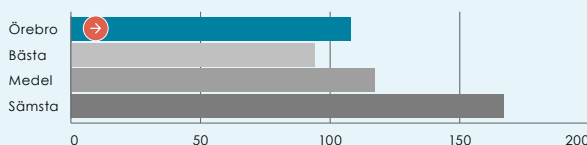
Antal nystartade företag per 1 000 invånare 16–64 år

	2017	2018	2019	2020
	11,1	10,0	9,6	10,2

Andel personer som börjat arbeta eller studera efter att de deltagit i en kommunal arbetsmarknadsåtgärd, procent (Kolada ID U40455)

Kostnad per elev i grundskolan, ikr (Kolada ID N15027)

Målområde 3

2020: Fortsatt arbete krävs

2021:

2022:

Ett tryggt och gott liv för alla

Arbetet för att alla örebroare ska kunna leva trygga och goda liv pågår löpande, men fortsatt arbete krävs för att säkerställa en väl rustad välfärd, strukturer för samverkan och en bättre målgruppsanpassning. Coronapandemin har påverkat välfärdstjänsterna på många sätt och kommunen har inte kunnat tillgodose vård och omsorg för alla äldre på det sätt vi är ålagda. Brister i samverkan tillsammans med den snabba digitala omställningen påverkar kvaliteten och rättssäkerheten i verksamheter där redan utsatta individer och grupper riskerar att drabbas särskilt. Antalet inkomna anmälningar rörande bl.a. barn har ökat under året.

För att individens behov ska stå i centrum behöver förutsättningarna för samverkan mellan verksamheter och förvaltningar förbättras och det delade ansvaret tydliggöras. I dagsläget saknas systematisk samverkan mellan strategisk och operativ nivå. Om alla ska få hjälp när de behöver behövs bättre organisering och effektivare resursanvändning, både ur ett ekonomiskt och mänskligt perspektiv. Ett problem är att individer med beslut om insatser inte följs upp och omprövas i tillräcklig omfattning. Detta främjar inte människors möjlighet till självständiga liv.

Implementeringen av rehabiliterande arbetssätt och tjänstedesign går långsamt pga. coronapandemin. Bristen på samverkan mellan verksamheter och rådande resursfördelning gör att helhetsperspektivet på individen tappas bort. Det behövs en mer nyanserad bild av välfärdens olika målgrupper för att den som behöver hjälp och stöd ska få detta när det behövs. Behovet av att involvera individen

och göra stöd och service lättillgängligt förstärks i slutbetänkandet till reviderad socialtjänstlag. Individer med sammansatt problematik behöver synliggöras och traditionella målgruppsindelningar behöver ses i nya perspektiv.

I det brottsförebyggande arbetet behöver den sociala preventionsdelen utvecklas och även här behövs en bättre målgruppsanpassning av insatser. Även arbetet med trygghetsmätningar behöver utvecklas med ett tydligt fokus på jämställdhet och funktionsvariation. Antalet anmälningar om våld i nära relationer har inte ökat och färre söker hjälp, vilket är oroväckande med tanke på den isolering pandemin orsakat och mörkertalet tros vara stort. Sexuella övergrepp, hedersrelaterat våld och förtryck och annat våld i nära relation blir osynligt när barns och ungas mötesplatser och arenor stänger ner.

Den demografiska utvecklingen och det ekonomiska läget är en utmaning för att kunna tillgodose behov enligt gällande lagstiftning. För att klara utmaningarna behövs en gemensam syn på främjande, förebyggande och åtgärdande arbete. Förebyggande insatser i relation till insatser via biståndsbeslut behöver ses över. Arbetet med psykisk hälsa behöver struktureras tydligare och kunskapen behöver stärkas inom flera verksamheter. Även här behövs samsyn för att utveckla både det operativa och strategiska arbetet. Indikationer från flera verksamheter visar att den psykiska ohälsan ökat under pandemin, särskilt hos redan utsatta individer och grupper. Flera verksamheter vittnar om att existentiell oro ökar hos barn och unga. Effekterna av pandemin kommer att bli långvariga och vi behöver satsa resurser och ha beredskap både för de behov vi känner till och de vi ännu inte har vetskap om.

😊 Positiva iakttagelser

- Implementeringen av rehabiliterande arbetssätt har påbörjats, bl.a. på ett LSS-boende där medarbetarna jobbat stärkande med individerna, vilket har bidragit till ökad självständighet för de som bor där.
- En kartläggning kring kommunens arbete med psykisk hälsa har genomförts.
- Under hösten har arbete pågått med att sammanställa en uppföljande utvärdering av kommunens första sociala investering – Samverkan för teckenspråkiga.

⚠️ Förbättringsområden

- Utveckla strukturer och skapa forum för samverkan.
- Skapa en gemensam syn på främjande, förebyggande och åtgärdande arbete samt en tydligare ansvarsfördelning.
- Arbeta med nyansering av målgrupper för att bättre anpassa insatser utifrån individens behov.

Målnråde 3 Ett tryggt och gott liv för alla

Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse för året
Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan.	Fortsatt arbete krävs
Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd.	Fortsatt arbete krävs
Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer.	Fortsatt arbete krävs
Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet.	Fortsatt arbete krävs
Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet.	Fortsatt arbete krävs

Kommunfullmäktiges inriktningar

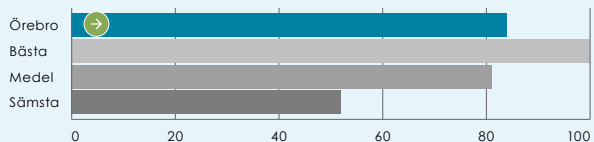
- Coronapandemin har förvärrat situationen vad gäller ofrivillig ensamhet och isolering. Genom statliga stimulansmedel och samverkan har insatser gjorts som framförallt riktats mot äldre.
- Den nya organisationen inom Kommunstyrelseförvaltningen för förebyggande och stödjande arbete är operativ sedan årsskiftet 2019/2020. Verksamheten har fått stå tillbaka pga. coronapandemin.
- Inga kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa finns utarbetade.
- En strategi för suicidprevention, som ligger i linje med Region Örebro läns styrdokument inom området, behöver tas fram.
- Arbetet med att säkerställa drogfria miljöer för barn och unga fortlöper och under året har kommunens och Region Örebro läns gemensamma satsning Maria Ungdom öppnat.
- Under 2021 ska handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll följas upp.
- Kommunen har en plan för att tillgodose bostadsbehov hos personer med särskilda behov och förutsättningar. En plan finns också för en bättre samverkan mellan interna parter.
- Dialogträffar mellan privata aktörer och kommunala utförare har arrangerats men i en mindre skala pga. coronapandemin.

	Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, %			
	2017	2018	2019	2020
Totalt	70	71	76	75
Kvinnor	67	71	80	80
Män	80	72	74	71

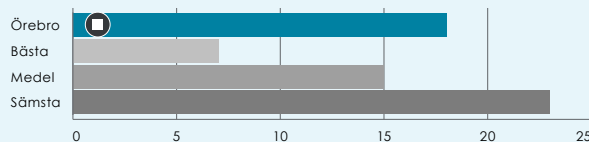
	Andel elever som helt eller delvis instämmer i att de är oroliga för sin familjs ekonomi, %*		
	Högstadiet Åk. 7	Gymnasiet Åk.1	Totalt
Totalt	6	10	9
Flickor	6	12	10
Pojkar	6	9	7

* Första gången frågan ställs på detta sätt, därför inte jämförbart bakåt

Andel servicemottagare som är nöjda med sitt särskilda boende, procent (Kolada ID U23471)

Antal personal som en servicemottagare möter under 14 dagar inom hemvården, medelvärde (Kolada ID U21401)

Målområde 4

2020: Fortsatt arbete krävs

2021:

2022:

Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Arbetet med att skapa livsmiljöer för god livskvalitet har i många avseenden kommit långt, men förändringar i fysisk miljö tar tid och fortsatt arbete krävs. För att nå de långsiktiga målen behöver även samverkan och förståelse för gemensamma lokalrelaterade processer utvecklas inom hela kommunkoncernen.

I arbetet med att skapa en sammanhållen kommun med hälsosamma och trygga boende- och livsmiljöer, så vävs nya bostadskvarter och områden samman med den befintliga bebyggelsen genom att koppla an till t.ex. vägnät, parker och service. Även utveckling och aktivering av befintliga platser är en viktig värdeskapare, både för Örebro som plats och för invånarnas upplevelse av trygghet. Likaså de kvalitativa värden som kommer av en mer integrerad utveckling av kultur-, skol-, friluftslivs- och idrottsmiljöer. Den egenitierade bostadstillsynen i framförallt socioekonomiskt utsatta områden, och kommunkoncernens samverkansprojekt ”Effektiv samordning för trygghet” med polis och universitet, är insatser som också bidrar till ökad trygghet. Även drift och underhåll av allmän platsmark är av stor vikt i arbetet för ökad trygghet och tillgänglighet för alla. Inventering och sanering av förorenade områden är andra insatser som skapar förutsättningar för mer hälsosamma och säkra livsmiljöer. Under året har förorenade områden inom kommunens vattenskyddsområden inventerats, vilket medfört bättre kunskap om eventuella risker som finns i anslutning till dricksvattenproduktionen.

Fler attraktiva mötesplatser är viktiga för det fortsatta arbetet med att binda samman stadsdelar, minska barriärer och skapa förutsättningar för folkhälsa och integration. En viktig pusselbit är de gröna mötesplatserna, såsom

etableringen av förlängda skolgårdar på parkmark. Andra exempel är Mötesplats VOX (Varberga, Oxhagen), som erbjuder insatser utifrån områdets behov, och Trainstation – en digital mötesplats i Vivalla som även lockar besökare från kommunens övriga områden. Under året har även mobila mötesplatser skapats, såsom bibliotekets MakerSpace-verksamhet och KomTeks skaparverkstad, som besökt olika stadsdelar och landsbygden.

Kommunens arbete för hållbart resande skapar förutsättningar för mer jämlika livsvillkor och möjliggör dessutom för invånarna att kunna göra mer hållbara val i sin vardag. Under året har kommunen bl.a. startat arbetet med Bus Rapid Transit, fortsatt utbyggnaden av huvudcykelstråken, startat ett pilotprojekt för pendlarparkeringar och antagit en gångstrategi. Örebro kommun har under de senaste åren växt kraftigt, och fortsätter att växa även om takten avtagit något under 2020. Tillgång till boenden av olika storlek och blandade upplåtelseformer, samt planläggning för skola, rekreation och vård, bidrar till att möta behov som uppkommer i och med befolkningstillväxten. Kommunens mål om 4 000 nya bostäder under mandatperioden kommer med stor sannolikhet att nås, dock har vissa målgrupps behov inte tillgodosetts fullt ut. Det är även viktigt att takten bibehålls i utbyggnaden av kommunal infrastruktur. Årets mål för verksamhetsmark överträffades med god marginal och intresset för att etablera verksamhet i Örebro kommun är fortsatt stor. Särskilt starka branscher är logistik och partihandel och det är viktigt att säkra planreserven även framöver. Ett växande näringsliv är tillsammans med ett starkt universitet och en attraktiv bostadsutveckling exempel på värden som bidrar till att fler människor med efterfrågad kompetens väljer att flytta till kommunen. I utvecklingen av Örebro som attraktiv plats behövs därför fortsatt samverkan mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och länets offentliga aktörer. Ett exempel på sådan samverkan är höstens lansering av plattformen Smart Move.

Positiva iakttagelser

- Flera gröna mötesplatser som främjar folkhälsa och integration har skapats och intresset för naturområden har ökat stort.
- Via Partnerskap Örebro och ÖBO har många föreningar möjliggjort trygghetsvandringar under lov och storhelger.
- Flexibla och "okodade" lek miljöer som ska kännas välkomnande för både tjejer och killar, liksom yngre och äldre, har skapats.

Förbättringsområden

- Ökad jämställdhet i samhällsplaneringen genom jämställdhetsintegrering.
- Utbyggnaden av infrastruktur riskerar att vara långsammare än vad som krävs i relation till befolknings-tillväxt och byggtakt.
- Tillgodose flera målgrupps olika behov av bostäder, utifrån olika storlek och upplåtelseform.

Målnråde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse för året
Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor.	Fortsatt arbete krävs
Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer.	Fortsatt arbete krävs
I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens.	Fortsatt arbete krävs
Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag.	På god väg
Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar till möten mellan människor.	Fortsatt arbete krävs

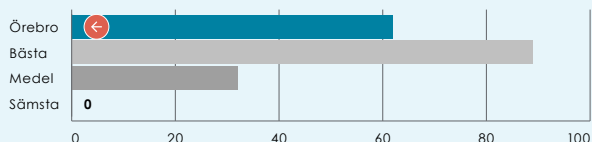
Kommunfullmäktiges inriktningar

- Arbetet med att skapa jämlika livsmiljöer pågår bl.a. genom gröna mötesplatser, förlängda skolgårdar samt planarbete där förutsättningar för bl.a. service och tillgänglighet skapas.
- Olika utvecklingsarbeten sker för att fortsätta attrahera etableringar och investeringar inom logistikområdet och utveckla Örebros position som logistiknav.
- Arbetet med "Bostäder för fler" fortsätter och ÖBO:s hyresrabatter i nyproduktion bidrar till att skapa prismsigt efterfrågade bostäder. Möjlighet att söka statligt investeringsstöd finns.
- Flera åtgärder har vidtagits för att möta upp de svårigheter näringslivet haft under året, bl.a. utifrån myndighetsutövning, exploatering och kommunens arbetsmarknads- och tillväxtpaket.
- Underlag för djupare utredning gällande förmedling av olika former av hyresbostäder har tagits fram. Bostadsförmedling kommer att fortsätta ske genom ÖBO.
- Örebro ska vara en tillgänglig och kreativ plats – där allt är möjligt. Arbetet med att utveckla och marknadsföra kommunens framgångsfaktorer sker i samverkan med andra aktörer i länet.
- Arbetet med att genomföra Bus Rapid Transit (BRT) för att skapa ett kapacitetsstarkt och inkluderade kollektivtrafiksystem i Örebro pågår. Byggstart sker 2021.

Antal nyfyllkomna bostäder (alla byggare) i förhållande till behov utifrån befolkningstillväxten				
	2017	2018	2019	2020
Nyfullkomna bostäder, antal	2 018	1 935	963	844
Behov av nya bostäder utifrån befolkningstillväxt, antal	1 830	1 538	1 165	343

Örebroarnas betyg/nöjdhet avseende tillgången till parker, grönområden och natur, index 1–10				
	2017	2018	2019	2020
Totalt	8,1	7,9	8,1	8,1
Kvinnor	8,1	7,9	8,2	8,3
Män	8,1	8,0	7,9	7,9

Miljöbilar, andel av kommunorganisationens personbilar och lätta lastbilar, procent (Kolada ID U00437)

Företagarnas samlade omdöme om kommunens service och myndighetsutövning, Nöjd kund index (Kolada ID U07451)

Målområde 5	2020: Fortsatt arbete krävs	2021:	2022:
--------------------	------------------------------------	-------	-------

Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Under året har insatser och utvecklingsarbeten genomförts inom hela målområdet, men inte alltid i den takt som krävs för att målen ska nås inom utsatt tid.

Arbetet för minskad klimatbelastning har pågått i enlighet med målet i ÖSB. Ett mål som även återfinns i *Klimatstrategi för Örebro kommun* och i *Program för hållbar utveckling* och som konkretiseras “Klimatutsläpp mindre än 1 ton CO₂e/invånare år 2045, för Örebro som geografisk plats”. Den senaste statistiken från 2018 visar på ett utsläpp på 4,7 ton CO₂e/invånare i Örebro kommun. Även om klimatbelastningen bedöms fortsatt minska så behöver takten i klimatarbetet trappas upp för att det långsiktiga målet till 2045 ska nås. Klimatstrategins etappmål speglar utvecklingen hittills. För kommunkoncernen är etappmålet till 2020 inte uppnått och underlagen indikerar att även målet för Örebro som geografisk plats inte kommer att nås. Energieffektivisering och ökad tillförsel och användning av förnybar energi är viktiga pusselbitar i det fortsatta arbetet. Inom bolagskoncernen finns många goda exempel på energieffektivisering. Etappmålet för minskad elanvändning uppnås som helhet, men det finns ett stort glapp mellan utfall och mål för fjärrvärme. Gällande den totala tillförseln av förnyelsebar energi nås inte heller dessa mål i klimatstrategin. En revidering av klimatstrategin har påbörjats och en nulägesanalys med tillhörande koldioxidbudget kommer att tas fram under 2021.

I den senaste klassificeringen av ytvattenförekomster inom kommunen var andelen vattenförekomster med god ekologisk status 13 procent (rikssnittet var 41 procent). Status i vattenförekomster påverkas av många olika aktörer,

så en god samverkan mellan olika verksamhetsutövare behövs. Kommunen deltar bl.a. i projekt tillsammans med Hjälmarens vattenvårdsförbund i syfte att minska övergödande ämnen från jordbruksmark. Arbetet pågår enligt *Vattenplan för Örebro kommun*. Ett område där arbetet dock behöver intensifieras är skydd av dricksvatten. Här deltar kommunen även i arbetet med Länsstyrelsens kommande regionala vattenförsörjningsplan.

Det mest centrala för att nå målet om grönstruktur, biologisk mångfald och ekosystemtjänster är att bevara, restaurera och skapa tillräckliga arealer av olika typer av grönstruktur, med tillräckligt hög ekologisk kvalitet. Kommunen arbetar på olika sätt för att motverka förlust av gröna värden, men arbetet behöver utvecklas. Den kommande handlingsplanen för genomförandet av *Grönstrategi för Örebro kommun* och revideringen av *Naturplan för Örebro kommun* är viktiga delar i utvecklingsarbetet, liksom en utvecklad markförvaltning som effektivare styr mot ökad måluppfyllnad. Även arbetet med grönytefaktor, ett viktigt verktyg för att säkerställa stadsgrönska och öka stadens ekosystemtjänster i samband med nybyggnation, kommer att fortsätta under 2021.

Att öka andelen rätt sorterat restavfall och minska mängden mat- och restavfall är en stor utmaning. För 2020 är andelen rätt sorterat avfall 44,8 procent, vilket är en liten ökning sedan föregående år. Mängden avfall är oförändrad (190 kg/invånare). Småhus och villor sorterar i större utsträckning än flerfamiljshus. Under året har samarbetsprojekt genomförts tillsammans med interna och externa aktörer för minskad mängd avfall, ökad återanvändning och ökad materialåtervinning, samtidigt som nya samverkansformer har initierats. Den förtätade staden och en fortsatt tillväxt, i kombination med krav på ökad sortering, bidrar till att investeringar i infrastruktur kommer vara nödvändiga för att säkerställa effektiva transporter av avfall.

Klimatanpassning är en ny fråga för de flesta nämnder och fortsatt arbete krävs för att säkra att åtgärderna i kommunens nya *Klimatanpassningsplan Örebro kommun* planeras in och integreras i ordinarie processer.

😊 Positiva iakttagelser

- Villor och småhus visar en fortsatt positiv trend för sortering av matavfall och förpackningar även under 2020.
- Arbetet med att inrätta vattenskyddsområde för Svartån har återupptagits, underlag lämnas in till Länsstyrelsen under 2021.
- Kommunens första klimatanpassningsplan antogs under 2020.

⚠️ Förbättringsområden

- Materialåtervinningen behöver öka liksom volymen material för återanvändning, däribland schaktmassor.
- *Strategi för naturvård och friluftsliv* behöver uppdateras för ett effektivare arbete med naturvård och ekosystemtjänster.
- En koncerngemensam samverkan och samsyn krävs avseende hur kommunens klimatutsläpp ska beräknas framöver.

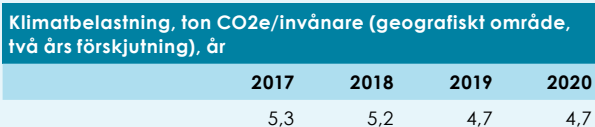
Målområde 5

Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

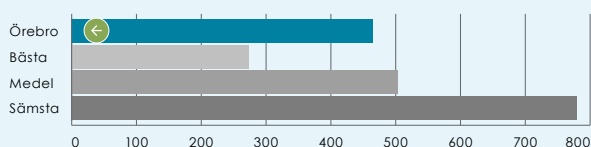
Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse för året
Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.	Fortsatt arbete krävs
Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat.	Fortsatt arbete krävs

Kommunfullmäktiges inriktningar

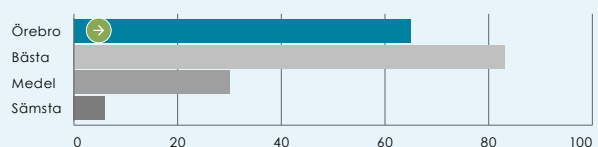
- Klimatbelastningen minskar men målet om 80 procent minskning för kommunkoncernen uppnås inte till 2020 (70 procent) och målet för Örebro som geografisk plats kommer troligen inte heller att nås.
- Kommunen har uppmuntrat och möjliggjort en hållbar livsstil bl.a. genom Klimatsmart vardag, Rörelsenätverket och insatser för att möta det ökade intresset för naturen under pandemin.
- Kommunen har deltagit i många goda samverkansinitiativ med syfte att möta samhällets klimatutmaningar. Ytterligare samverkan inom kommunkoncernen skulle kunna ge fler synergier.
- Vägledningen för hantering av brukningsvärd jordbruksmark i samhällsplaneringen kommer att slutföras under våren 2021. På sikt ska ställningstagandena även integreras i Översiktsplanen.
- Arbete med att öka hänsynen till ekosystemtjänster pågår kontinuerligt, men behöver utvecklas. Olika kunskapsunderlag för effektivt arbete har tagits fram under året.
- Arbete med handlingsplan för implementering av kommunens Grönstrategi pågår, men uppdateringen av Strategi för naturvård och friluftsliv har inte kunnat prioriteras under året.
- Arbete för tryggad vattenförsörjning pågår bl.a. genom Vätternvatten AB:s verksamhet och byggnation av vattenreservoar Lyra. Förytelsetakten av ledningsnätet behöver dock öka.
- I enlighet med kommunens nya Avfallsplan har åtgärder och kommunikationsinsatser genomförts för bättre utsortering av avfall och ökad återvinning.
- Kartläggning av energieffektiviseringspotentialen i kommunens egna fastigheter har påbörjats i samarbete med ÖBO Omsorg. Föreslagna investeringar saknar dock fortfarande finansiering.
- Under året har 40 hektar kulturmarker restaurerats, varav cirka 7 hektar på Björkönen. Kommunens restaureringsarbete på Björkönen är därmed klart och andra områden kommer prioriteras framöver.

Insamlat hushållsavfall totalt kg/person (Kolada ID U07801)
I hushållsavfall ingår mat- och restavfall, förpackningar, returpapper, grovavfall och farligt avfall

Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, procent (Kolada ID U07514)

Målområde 6

2020: Fortsatt arbete krävs

2021:

2022:

Hållbara och resurseffektiva Örebro

För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi krävs att verksamhetens kostnader inte överstiger intäkterna. Verksamheterna redovisar sammantaget ett positivt resultat för året, men coronapandemin har bidragit till att kommunen inte har kunnat bedriva verksamhet i samma utsträckning som tidigare år. Det går inte att anta att samma nettokostnadsnivå kommer att bestå. Det pågår löpande arbeten med att effektivisera verksamheten och prioritera bland investeringar för att anpassa kommunens kostnader till nya intäktsnivåer. Genom att fortsätta digitalisera inköpsprocessen, t.ex. att underlätta avtalstrohet, skapas förutsättningar för att långsiktigt minska kostnader och få rätt kvalitet till rätt pris. Generellt är bedömningen att det är svårt att uppnå den kostnadsänkning som eftersträvas. Samverkan sker inom kommunkoncernen kring ett effektivare lokalutnyttjande och åtgärder vidtas för att dämpa kostnadsutvecklingen för kommunens lokaler.

Det finns stora möjligheter att utveckla nämndövergripande samarbeten för att nå högsta möjliga resursnytta. Under året har den sociala investeringen *Bryggan* etablerats i ordinarie verksamhet där Programnämnd barn och utbildning respektive Programnämnd social välfärd erbjuder ett samlat stöd för skolundervisning och behandling. Årets arbete kring coronapandemins gemensamma frågor har påvisat nya och effektiva samarbetsformer. Detta bör fortsätta att utvecklas och bli primära arbetssätt framöver för att nå högsta resursnytta och effektivitet. Noterbart är att resursnytta för en nämnd inte nödvändigtvis är det samma för kommunen i helhet då kostnaderna riskerar att öka hos en annan nämnd. Ett helhetsgrepp och en samsyn behövs

för att nå nämndövergripande resursnytta.

Det finns ett etablerat metodstöd och arbetssätt för att beakta jämställdhet vid fördelning av ekonomiska medel i verksamheterna. Däremot saknas systematisk uppföljning. Erfarenheten av pilotprojektet med Vinnova och Sveriges kvinnolobby har gett bättre förutsättningar att agera för en mer jämställd och jämlik resursfördelning. Projektet har visat på behovet att kontinuerligt samla kunskap kring arbetsmiljö, jämställdhet och ekonomistyrning för att skapa en gemensam förståelse och möjliggöra nya metoder och arbetssätt. Samtal förs om hur arbetet ska tas vidare.

Coronapandemin har synliggjort att det krävs ett mer strategiskt och hållbart arbete med kompetensförsörjning, där bemanning är en del. Myndigheters restriktioner har medfört förändrade arbetssätt och en ökad användning av digitala arbetsredskap, vilket har inneburit att både medarbetare och chefer har ställts inför nya utmaningar. Hur vi nyttjar kompetens och bemannar våra verksamheter är av största vikt för att säkra driften, kvaliteten och inte minst ekonomin i våra verksamheter. Att inventera och åtgärda risker har prioriterats för att säkra våra medarbetares arbetsmiljö och hälsa. Många långsiktiga och strategiska arbetsgivarfrågor har fått stå tillbaka, medan andra frågor har blivit mer framträdande i ljuset av pandemin. Systematiskt arbetsmiljöarbete, resursplanering och bemanning samt arbetsrättsliga frågor har varit centrala under pandemin.

Resultat och ekonomisk ställning »

Väsentliga personalförhållanden »

😊 Positiva iakttagelser

- Förutsättningarna att i rätt tid besluta om nya och förändrade lokaler samt uppnå sänkta driftkostnader har förbättrats.
- Coronapandemin har lett till fler och nya lösningsinriktade samarbeten mellan kommunens nämnder och bolag.
- Kommunens nämnder har gjort en positiv förflyttning från en budgetavvikelse på -180 mnkr 2019 till 26 mnkr 2020.

⚠️ Förbättringsområden

- Samordna inköp över förvaltningsgränser för att få lägre kostnader och rätt kvalitet till rätt pris.
- Ta ställning till ambitionsnivå avseende jämställdhet i arbetsmiljö, hållbarhet och ekonomistyrning.
- Arbeta mer strategiskt och hållbart med hur vi bemannar verksamheter för att bl.a. säkra kompetensförsörjning på sikt.

Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse för året
Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta.	Fortsatt arbete krävs
Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas.	Fortsatt arbete krävs
Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.	Fortsatt arbete krävs

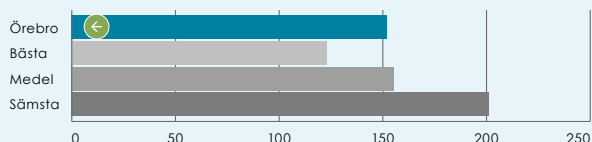
Kommunfullmäktiges inriktningar

- Arbetet med en utvecklad resursbedömning pågår. Under året har SKR:s modell för resursbedömning prövats som en jämförelse och analys av resultat pågår.
- Branschråd har utvecklats under året som ett sätt att involvera marknaden kring kommunens upphandlingar.
- Riktlinjer för ekonomistyrning, som är ett ramverk med förhållningssätt för att stödja en kommungemensam ekonomihantering med transparens och tydlighet, arbetas fram.
- Under året har andelen lokalproducerat ökat, dock finns målkonflikter kopplat till ekologiska inköp.
- Arbetet med strukturomvandling inom kommunkoncernen pågår. Flera inriktningar ska bidra till en helhet kring organisation, ekonomiska flöden och ekonomistyrning.
- Förutsättningar för effektivt nyttjande av Örebro kommuns lokaler har ökat. T.ex. genom en kommunövergripande lokalförslöjningsplan och översyn av administrativa lokaler.
- Ny inköps- och upphandlingspolicy är antagen och nya riktlinjer arbetas fram.

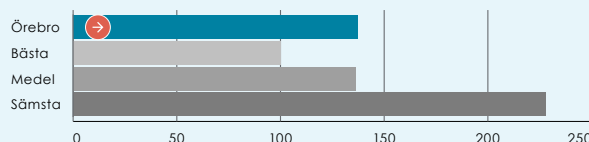
Nämndernas ramavvikelse, mnkr				
	2017	2018	2019	2020
Totalt	22	-41	-180	26

Andel grupper med HME-värde på minst 78, %				
	2017	2018	2019	2020
Totalt	55	56	58	61

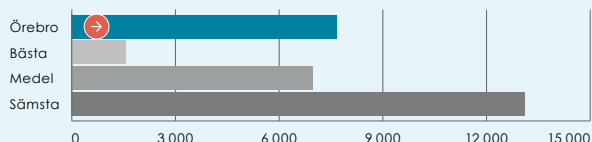
Kostnad per barn i förskolan, tkr (Kolada ID N11008)

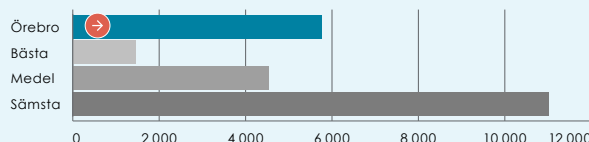
Kostnad per elev i gymnasieskolan, tkr (Kolada ID N17005)

Kostnad per invånare för servicemottagare med funktionsnedsättning, kr (Kolada ID N25018)

Kostnad per invånare för kommunens individ- och familjeomsorg, kr (Kolada ID N30101)

Finansiella mål

Örebro kommun har haft en hög befolkningstillväxt de senaste åren och för att bibehålla vår starka finansiella ställning behöver vi säkerställa att den totala nettokostnadsnivån och investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag. En stor del av årets överskott inom verksamhetens resultat kommer från statsbidrag som kommunen fått för att täcka en lägre skatteintäktsutveckling, och för att hantera coronapandemin och dess konsekvenser. Den andra delen av överskottet kommer från att kommunen inte har kunnat bedriva ordinarie verksamhet på det sätt som var planerat med anledning av pandemin. Under 2021 har Örebro kommun, liksom övriga kommuner i landet, ett viktigt arbete att analysera vad av vår planerade verksamhet för året som uteblivit pga. pandemin, och vilka eventuella ackumulerade kostnader det kan medföra framåt. Verksamhetens resultat inklusive utdelning från bolagen uppgår till 464 mnkr vilket motsvarar 5 procent av skatteintäkter, utjämnings- och generella statsbidrag (-0,6 procent 2019). För planperioden 2020–2022 beräknas det samlade resultatet för treårsperioden till 2,5 procent, det finansiella målet på 1 procent anses därmed uppnått. Det genomsnittliga resultatet för tidsperioden 2016–2020 ligger på 3,1 procent.

Under året har Örebro kommun genomfört investeringar för 619 mnkr, och fortsätter att växa som kommun. Det historiskt sett höga resultatet och den relativt låga investeringsnivån påverkar självfinansieringsgraden. Under året har det gjorts många mindre investeringar men få av större dignitet. Det handlar bl.a. om ombyggnationer och satsningar på infrastruktur. Flertalet planerade investeringar har skjutits på framtiden pga. överklaganden eller

att personalkapaciteten har krävts till stora projekt som planeras för kommande år. Flera upphandlingar inom programområde Samhällsbyggnad har prioriterats ned när nya upphandlingsbehov har uppstått till följd av coronapandemin. En viktig förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner, utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning, är balansen mellan egen finansiering och upplåning. Självfinansieringsgraden för årets skattefinansierade investeringar uppgår till 244 procent. Det finansiella målet på minst 70 procent uppnås därmed. Den långsiktiga planen är att anpassa nivån för skattefinansierade investeringar till det finansiella utrymmet oavsett hur kommunen väljer att organisera sin fastighetsförvaltning.

Långsiktigt behöver kommunen upprätthålla nivån på soliditeten för att bibehålla ett finansiellt handlingsutrymme. Årets positiva resultat stärker det egna kapitalet vilket har bidragit till högre soliditet, vilken uppgår till 53 procent (52 procent 2019). Målet på lägst 50 procent har därmed uppnåtts.

I arbetet med ÖSB 2021 under 2020 har nivåerna på de finansiella målen setts över och anpassats till de finansiella förutsättningarna på ett hållbart sätt. Anpassningen kan dock behöva ske stegvis under planperioden för att omställningen i verksamheten inte ska bli allt för stor.

😊 Positiva iakttagelser

- Resultatet har förstärkts av stora tillfälliga statsbidrag för att säkra välfärden och ge stöd under pågående pandemi.
- Programområde Samhällsbyggnads nya investeringsprocess. Processen ska bidra till att säkra en bättre styrning och planering.
- Digitala möten har bidragit till effektivare resursutnyttjande.

⚠️ Förbättringsområden

- Säkerställa goda nivåer på verksamhetens resultat.
- En mer realistisk investeringsbudget för VA-verksamheten skulle medföra bättre finansiell planering.
- Ökad långsiktighet i arbetet med att dämpa kostnadsutvecklingen.

Kommunfullmäktiges mål	Måluppfyllelse
Över nästkommande treårsperiod ska verksamhetens resultat inklusive utdelning från bolagen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, utjämnning och generella statsbidrag.	Målet uppnått
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar för skattefinansierad verksamhet ska vara lägst 70 procent.	Målet uppnått
Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser ska som lägst uppgå till 50 procent. Internbankens påverkan på balansräkningen är exkluderad i målet.	Målet uppnått

Nyckeltal

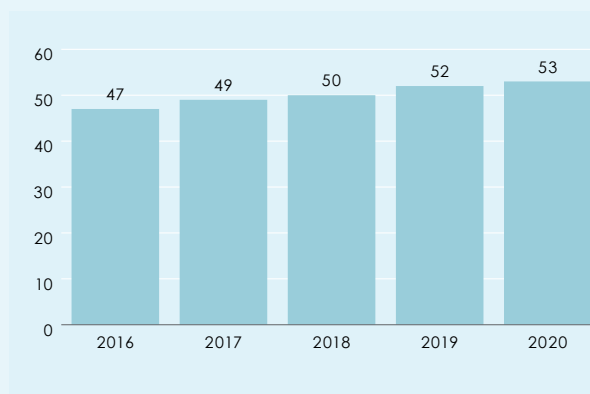
Finansiellt mål – Resultat	Bokslut 2020	Budget 2021*	Plan 2022*	Snitt över planperioden
Årets resultat, mnkr	579	237	261	359
Verksamhetens resultat inkl. utdelning från bolagen, mnkr	464	110	141	238
Skatteintäkter, utjämnning och generella statsbidrag, mnkr	9 214	9 319	9 606	9 380
Resultatets andel av skatteintäkter exkl. finansnetto inkl. utdelning, %	5,0	1,2	1,5	2,5

* I kolumnerna 2021 och 2022 är siffrorna hämtade från ÖSB 2021

Finansiellt mål – Investeringar Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar, procent

Finansiellt mål – Soliditet Soliditet inklusive pensionsförpliktelse exklusive internbank, målvärde 50 procent

Resultat och ekonomisk ställning

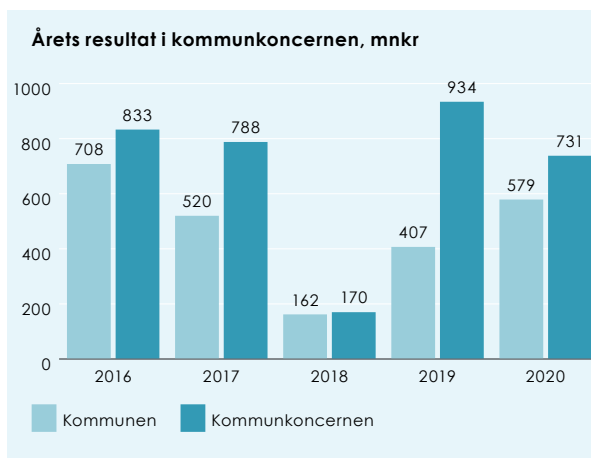
Resultaträkning

Örebro kommun bedriver en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser samt har en del av sin verksamhet i entreprenadform. I samband med bokslut görs sammanställda räkenskaper över årets resultat för den kommunala koncernen. Avsikten är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi, oberoende av i vilken juridisk form den kommunala verksamheten bedrivs.

Den kommunala koncernen »

Årets resultat

Årets resultat i koncernen uppgår till 731 mnkr efter skatter och finansnetto (934 mnkr 2019). I koncernens resultat ingår resultat för kommunen, resultaten för bolagen inom koncernen som ägs av Örebro Rådhus AB samt resultaten för övriga bolag som ägs direkt av kommunen. I resultatet är koncerninterna mellanhavanden eliminerade. Örebro kommuns resultat uppgår till 579 mnkr och Rådhuskoncernens resultat uppgår till 263 mnkr, varav de tre fastighetsbolagen bidrar med 259 mnkr. I kommunens resultat ingår orealiserade förluster inom kapitalförvaltningen med 11 mnkr. Omsättningen i koncernen uppgår till 13 789 mnkr (13 233 mnkr 2019) varav 9 214 mnkr avser skatteintäkter. Avskrivningar och nedskrivningar i koncernen uppgår till 934 mnkr.

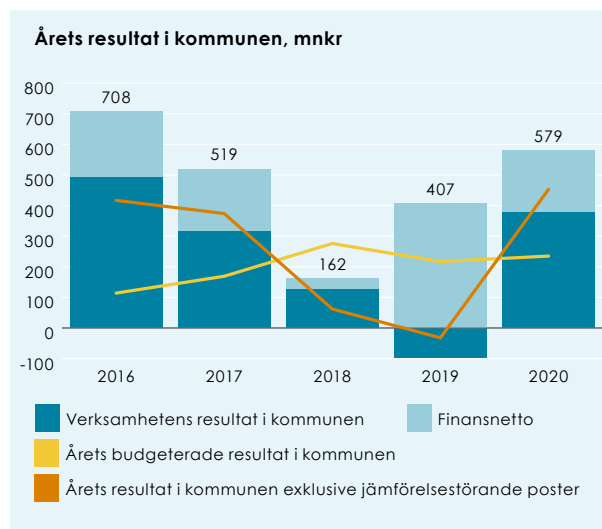
Av årets resultat i kommunen utgör verksamhetens resultat 379 mnkr och finansnettot 200 mnkr. När vinster vid försäljning av tillgångar samt realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar avräknats i resultatet, så kallade jämförelsestörande poster, blir resultatet 452 mnkr (-32 mnkr 2019).

Årets budgetavvikelse i kommunen uppgår till 345 mnkr. Statens extra tillskott av generella statsbidrag, i syfte att kompensera för lägre skatteutvecklingstakt och att stödja kommunen i den pågående coronapandemin, har påverkat det ekonomiska resultatet positivt. Konsekvenserna av pandemin har haft olika påverkan på nämndernas ekonomi.

Jämförelsestörande poster i kommunens resultat, belopp i miljoner kronor	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Jämförelsestörande poster i Verksamhetens resultat	227	109	204	72	118
Realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar	3	4	3	5	2
Exploateringsresultat	195	130	62	67	117
Tomträtter, tre centrala tomter	-	-	139	-	-
Reglering av skuld till staten avseende fastighetsregleringar fastighetsförsäljning 2012	29	-	-	-	-
Avskrivning datorer, ny redovisningsprincip	-	-25	-	-	-
Jämförelsestörande poster i finansnetto	59	36	-104	367	9
Realisationsvinster/-förluster inom finansnettot	-33	69	11	191	34
Orealiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen	104	-32	-112	178	-11
Eftersläpande effekt av sänkt diskonteringsränta på pensioner inkl. löneskatt	-12	-0,2	-3	-3	-14
Summa jämförelsestörande poster i kommunens resultat	286	145	100	439	127

Finansiella rapporter »

Verksamheten i nämnderna har drabbats av både inkomstbortfall och/eller merkostnader, men i vissa fall har även nödvändiga anpassningar av verksamheten medfört att kostnader minskat eller helt uteblivit. Den finansiella verksamheten har till stor del återhämtat sig från den kraftiga börsnedgång som skedde i mars.

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat består av verksamhetens nettokostnader (intäkter, kostnader och avskrivningar) samt skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Verksamhetens resultat i kommunkoncernen uppgår till 915 mnkr och verksamhetens resultat i kommunen uppgår till 379 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader i kommunen

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 8 835 mnkr (8 970 mnkr 2019), vilket är en minskning från föregående år med -1,5 procent (7,1 procent 2019). Budgeterad utveckling för nettokostnaden var 0,3 procent. Bidragande orsaker till utvecklingen förklaras i huvudsak av engångseffekter av coronapandemin. Avräknas jämförelsestörande poster ligger nettokostnadsutvecklingen på -1,0 procent (5,4 procent 2019). Under året har nämnderna haft ett effektiviseringsuppdrag motsvarande 116 mnkr vilket motsvarar cirka 1,5 procent av nämndernas budgeterade nettokostnader.

Verksamhetens intäkter i kommunen uppgår till 2 656 mnkr (2 414 mnkr 2019) och har ökat med 10,0 procent (-6,3 procent 2019) jämfört med föregående år. Avräknas jämförelsestörande poster såsom realisationsvinster och exploateringsintäkter är motsvarande utveckling 25,7 procent (0,1 procent 2019). Ett normalår brukar det vara intäkter från försäljningar inom tomträts- och exploateringsverksamheten som påverkar utvecklingen. Under året är det i huvudsak andra parametrar som påverkat nivån på verksamhetens intäkter. Kommunen har under året erhållit extra riktade statsbidrag: ersättning för sjuklönekostnader med anledning av pandemin och ersättning för merkostnader till följd av covid-19 inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Intäktsnivån har även påverkats åt andra hållet genom lägre försäljningsintäkter i verksamheter som har anpassat öppethållande utifrån gällande restriktioner, flyttat fram event och i vissa fall helt hållits stängda eller där efterfrågan minskat med anledning av pandemin. Minskat flyktningmottagande till följd av pandemin bidrar även till lägre riktade statsbidrag

Verksamhetens resultat i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen			Kommunen		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	4 454	4 358	4 575	2 578	2 414	2 656
Verksamhetens kostnader	-11 458	-12 096	-11 941	-10 717	-11 130	-11 225
Avskrivningar och nedskrivningar	-858	-918	-934	-235	-255	-265
Verksamhetens nettokostnader	-7 862	-8 656	-8 299	-8 374	-8 970	-8 835
Skatteintäkter	6 655	6 935	7 022	6 655	6 935	7 022
Generella statsbidrag och utjämning	1 846	1 940	2 192	1 846	1 940	2 192
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	8 501	8 874	9 214	8 501	8 874	9 214
Verksamhetens resultat	639	218	915	127	-96	379

från Migrationsverket. Förutom pandemirelaterade effekter ser vi en positiv utveckling på intäkterna utifrån de taxejusteringar som gjorts inför året inom bl.a. VA-taxan.

Verksamhetens kostnader i kommunen exklusive avskrivningar uppgår till 11 225 mnkr (11 130 mnkr 2019), vilket är en ökning med 0,9 procent (3,8 procent 2019). Justerat för jämförelsestörande poster är ökningen 2,3 procent (4,2 procent 2019). Genomsnittet för de fem senaste åren ligger på 4,3 procent (5,5 procent 2019). Inflationen under 2020 ligger på 0,5 procent. Kommunens verksamheter har haft ökade kostnader för sjuklöner och merkostnader till följd av covid-19 inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Vissa utvecklings- och effektiviseringsuppdrag har flyttats fram i tiden och vissa verksamheter har behövt anpassa verksamhetens öppettider, eller behövt bedriva verksamhet på distans under pandemin, vilket har dämpat kostnadsutvecklingen inom t.ex. livsmedel, utbildning, konferenser och resor tillfälligt. Gör vi nedslag i några andra kostnader så ser vi en kostnadsutveckling på 5,1 procent på bidrag och transfereringar (4,8 procent 2019), personalkostnader inklusive pensioner har ökat 1,2 procent och lokalhyror har ökat 1,8 procent. Det är positivt att kostnadsutvecklingen har dämpats något, men då dämpningen till största del orsakats av anpassningar i ordinarie verksamhet för att fungera genom pandemin är det därför viktigt att fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten, prioritera det mest väsentliga, ta vara på och dra nytta av de lärdomar och effektiva lösningar som utvecklats under pandemin.

Årets avskrivningar uppgår till 265 mnkr (254 mnkr 2019) vilket är en ökning med 4,2 procent (7,8 procent 2019).

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag uppgår till 9 214 mnkr (8 874 mnkr 2019) vilket är 141 mnkr högre än budgeterat. Det är en utveckling jämfört med föregående år på 3,8 procent, budgeterad utveckling var 2,2 procent. Statens stödpaket för att stödja näringslivet har bidragit till att den befarade minskningen av antalet arbetade timmar inte påverkats lika snabbt som aviserades under våren. Trots det blev skatteintäkterna 146 mnkr och utjämningen 5 mnkr lägre än budgeterat. För att möta denna inbromsning i skatteutvecklingen fick kommunen 292 mnkr i extra generella statsbidrag för att stärka välfärden och säkra att kommunen har en tryggad ekonomi i en mycket osäker tid.

Skattesatsen i kommunen ligger på 21,35 kr vilket är något högre än jämförbara kommuner. En skattekrona motsvarar cirka 335 mnkr. Skattesatsen höjdes senast 2016 som en konsekvens av volymökningar inom förskola, skola samt vård och omsorg.

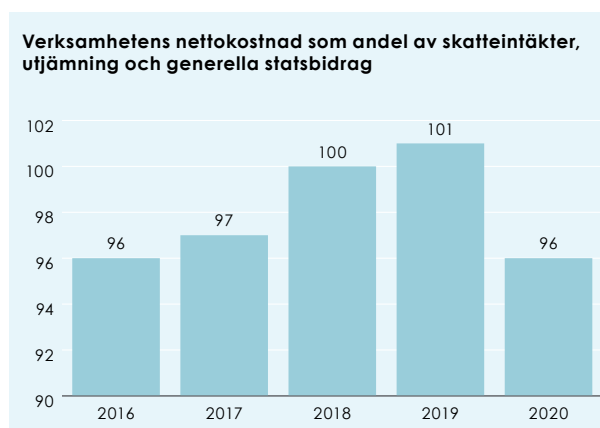
Genom att ställa verksamhetens nettokostnader i relation till kommunens skatteintäkter och statsbidrag ges en bild av hur kommunen finansierat sin verksamhet – den ska visa om det finns balans mellan intäkter och kostnader.

Verksamhetens nettokostnader i kommunen, driftredovisning, anslag, belopp i miljoner kronor	Bokslut 2020				Budget 2020	Budgetavvikelse	*Justerad budgetavvikelse	Budgetföljsamhet
	Bokslut 2019	Kostnader	Intäkter	Netto				
Barn och utbildning	-3 709	-4 705	933	-3 771	-3 812	41	41	0,9 %
Social välfärd	-3 324	-5 426	2 100	-3 326	-3 276	-50	-50	-0,9 %
Samhällsbyggnad	-737	-2 563	1 841	-722	-731	10	10	0,4 %
Landsbygdsnämnden	-6	-6	0	-6	-6	0	0	3,2 %
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-539	-712	178	-534	-544	10	10	1,5 %
Kommunstyrelsen	-412	-745	321	-424	-439	15	15	2,0 %
Stadsrevisionen	-4	-4	0	-4	-4	0	0	7,8 %
Valnämnden	-3	0	0	0	0	0	0	10,3 %
Summa nämnder	-8 733	-14 160	5 374	-8 786	-8 812	26	26	0,2 %
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-13	-383	379	-4	0	-4	3	
Kommunstyrelsen – kommungemensamt	-216	-386	185	-200	-167	-33	29	
Finansiering	247	93	329	422	221	200	200	
Driftbudget totalt	-8 716	-14 836	6 267	-8 569	-8 758	189	259	
Avgår interna poster		3 611	-3 611					
Verksamhetens kostnader och intäkter	-8 716	-11 225	2 656	-8 569	-8 758	189	259	

* Den justerade budgetavvikelsen nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital, t.ex. överfört resultat intraprenader, digitaliseringsmedel, sociala investeringar m.m. är totalt 70 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader utgör 96 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag 2020.

Verksamhetens resultat stärks av årets händelser av engångskaraktär, framförallt genom de extra statsbidragen. Det bidrar till att nettokostnaderna för kommunens verksamhet för året inte överstiger skatteintäkter och generella statsbidrag. Hur nettokostnaderna kommer att utvecklas sedan pandemin är över är svårt att sja om. Men att återgå till 2018 och 2019 års nivå är inte hållbart på lång sikt.

När andelen överstiger 100 procent innebär det att skatteintäkter och generella statsbidrag inte räcker till och resultaten från finansverksamheten är med och bidrar för att finansiera den verksamhet som bedrivs. År 2016 höjdes kommunalskatten med 50 öre.

Budgetföljsamhet i kommunen

Av kommunens totala budgetavvikelse på 345 mnkr utgör avvikelsen inom verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar en positiv budgetavvikelse på 189 mnkr (-188 mnkr 2019). Den löpande verksamheten inom nämnderna visar en budgetavvikelse på 26 mnkr (-191 mnkr 2019). Det motsvarar en avvikelse på 0,2 procent i relation till verksamhetens kostnader (-1,4 procent 2019). Justeras budgetavvikelsen från ianspråktagande från eget kapital för nämnderna blir budgetavvikelsen 26,4 mnkr (-180 mnkr 2019). Örebro kommun bör ha en budgetföljsamhet där avvikelsen ligger inom intervallet +/- 1 procent.

Året har präglats av en stor osäkerhet och i årets tre uppföljningstillfällen speglas detta tydligt. En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed en god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten.

Vid årets första uppföljning befann vi oss i en tid av osäkerhet kring vilken verksamhet som skulle kunna gå att bedriva under året. Vi gjorde ett antal antaganden om huruvida utvecklingen av pandemin skulle påverka verksamhetens ekonomi eller inte. Skatteutvecklingsprognoserna som kom i samband med delårsrapport 2 visade en mer positiv bild och verksamheterna började även se att vissa kostnader delvis, eller i vissa fall helt, uteblev och att befarade intäktsminskningar inte blivit så drastiska som man först befarat.

Fördelning av budgetavvikelse, belopp i miljoner kronor	Prognos april	Prognos augusti	Bokslut december
Nämndernas samlade budgetavvikelse	-253	-141	26
Taxefinansierad verksamhet	-1	-5	-4
Kommungemensamt, finansiering exkl. tomträtter och exploatering	159	98	45
Tomträttsverksamheten	19	32	71
Exploateringsverksamheten	30	48	52
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar	-46	31	189
Avskrivningar	-18	-19	-21
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar	-64	12	169
Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	1	217	141
Finansnetto	-151	-51	35
Årets resultat	-3	390	579
Budgerat resultat – överskott	211	211	235
Budgetavvikelse	-214	179	345
Insatsers finansiering via ianspråktagande av markeringar i eget kapital	94	74	70
Budgetavvikelse med hänsyn tagen till ianspråktagande av eget kapital	-120	253	415
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	163	456	614

Samtliga programområden redogör för att utvecklingsarbeten och vissa effektiviseringsarbeten har flyttats framåt i tid under coronapandemin och att uppkomna nettokostnadsminskningar snarare är en effekt av pandemin än ett resultat av effektiviseringsarbete. Att se över kommunens utbud, ambitioner och vilka förutsättningar som nämnder och bolag har för att bedriva verksamhet utifrån befintliga resurser är fortsatt viktigt framåt. Effektiviseringsåtgärder behöver verkställas för att skapa förutsättningar för en budget i balans under planperioden.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag om nettoomsättningen överstiger lagens tröskelvärde på 40 miljoner euro (cirka 402 mnkr för 2020). VA- och avfallsverksamheten särredovisas i bilaga. Kravet gäller om kommunen överstiger tröskelvärdet två år i följd. Örebro kommun behöver inte göra någon separat redovisning för 2020 eftersom nettoomsättningen inte överstiger lagens tröskelvärde.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet för kommunkoncernen uppgår till -183 mnkr inklusive orealiserade vinster och förluster inom kommunens kapitalförvaltning. Exkluderas de orealiserade vinsterna och förlusterna uppgår finansnettot till -172 mnkr. Räntekostnaderna för långfristiga lån i koncernen uppgår till -260 mnkr (-237 mnkr 2019).

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten uppgår till 200 mnkr vilket är 35 mnkr högre än budgeterat belopp. Exklusive orealiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen uppgår finansnettot till 211 mnkr. Kapitalförvaltningens resultat uppgår till 106 mnkr vilket är 1 mnkr högre än budgeterat. Utdelningen från Örebro Rådhus AB uppgår till 85 mnkr vilket är 40 mnkr högre än i budget, vilket förklaras av ändrad redovisningsprincip och en extra utdelning som är kopplad till Örebroportens försäljning av fastigheter 2019.

För att bibehålla en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling ska inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkter och finansnetto tillsammans över tid. Utvecklingen de fem senaste åren för skatteintäkter och finansnetto ligger i genomsnitt på 5,2 procent. Genomsnittet för verksamhetens nettokostnad för motsvarande period ligger på 5,1 procent. Tittar vi istället på snittet av de tre senaste åren ligger skatteintäkter och finansnetto på 4,0 procent (5,5 procent 2019) och verksamhetens nettokostnad på 4,1 procent (7,1 procent 2019), vilket betyder att kommunen hade några år av mycket bra resultat i början av femårsperioden. I en tid med lägre skatteutvecklingstakt och begynnande lågkonjunktur behöver kommunen fortsätta att prioritera och effektivisera verksamheten, göra väl avvägda investeringar och främja en kultur som skapar incitament för förnyelse utifrån befintliga resurser.

Finansnetto i kommunkoncernen,	Kommunkoncernen			Kommunen		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Belopp i miljoner kronor						
Finansiella intäkter	123	1 118	219	167	666	388
Finansiella kostnader	-592	-402	-402	-132	-163	-188
Finansnetto	-469	716	-183	35	503	200
varav utdelning Örebro Rådhus AB	-	-	-	35	44	85
varav kapitalförvaltning	90	263	117	90	263	117
varav orealiserade vinster/förluster inom kapitalförvaltning	-112	178	-11	-112	178	-11
varav räntekostnader för långfristiga lån och derivat	-419	-237	-260	-	-	-
varav övrigt	-28	512	-30	22	18	9
Finansnetto exkl. orealiserade vinster/förluster kapitalförvaltning	-357	538	-172	147	324	211

Kassaflödesanalys

Årets kassaflöde i kommunkoncernen uppgår till 642 mnkr (72 mnkr 2019). Kassaflödet från den löpande verksamheten består av årets resultat där återläggning av ej likviditetspåverkande poster i form av avskrivningar m.m. ingår. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 2 029 mnkr. Det är en ökning med 98 mnkr. Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativt och uppgår till -2 229 mnkr (-2 076 mnkr 2019). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till 842 mnkr (205 mnkr 2019).

Årets kassaflöde för kommunen uppgår till 645 mnkr. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 1 244 mnkr. Det är en ökning med 465 mnkr jämfört med 2019. Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativt och uppgår till -609 mnkr (-666 mnkr 2019). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till 9 mnkr och redovisar förändringen mellan in- och utlåning inom internbanken mellan åren. Att kassaflödet redovisar ett så stort överskott beror på kommunens starka resultat och att investeringsvolymen är lägre än tidigare år och än budgeterat.

Investeringar

Kommunkoncernens investeringar uppgår till 2 320 mnkr (2 520 mnkr 2019) varav 1 147 mnkr avser investeringar i skattefinansierad verksamhet. För 2020 uppgår kommunens investeringar till 619 mnkr vilket är 510 mnkr lägre

än budgeterat. Genomförandegraden är 55 procent. Under året har investeringsbudgeten reviderats flera gånger. I mars beslutade Kommunstyrelsen att föra över 572 mnkr i ej utnyttjade investeringsanslag från 2019, men att förvaltningen senare under året skulle inkomma med förslag som innebar att kommunens totala investeringsbudget var anpassad till det finansiella målet. I samband med beslutet om ÖSB 2021 reviderades innevarande års investeringsbudget från totalt 1 682 mnkr till 1 129 mnkr, dvs. en minskning med 553 mnkr. Trots den omfattande nedrevideringen redovisar kommunen en stor positiv budgetavvikelse.

En ny process för framtagandet av investeringsprogrammet från och med 2021 säkerställer att kommunens finansiella mål begränsar budgetutrymmet. Det har ställt krav på kommunen att göra bättre planer för när utgifterna uppstår. Tidigare har kommunen budgeterat fleråriga projekt ett enda år och överfört ej utnyttjade anslag över åren vilket har lett till att kommunen har haft väldigt omfattande budgetar men väldigt låg realiseringsgrad.

Fortfarande har de taxefinansierade verksamheterna en alldeles för hög investeringsbudget jämfört med utfall. För att bättre kunna budgetera kassaflöden och kapitalkostnader skulle deras investeringsbudget behöva bli mer realistisk.

Självfinansieringsgraden för kommunkoncernen uppgår till 72 procent och motsvarande värde för kommunen är 137 procent. Självfinansieringsgraden för kommunens skattefinansierade investeringar är 244 procent.

Kassaflödesanalys, belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen			Kommunen		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 093	1 943	2 029	450	779	1 244
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 519	-2 076	-2 229	-685	-666	-609
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 219	205	842	5	-25	9
Årets kassaflöde	-208	72	642	-230	89	645

Kommunkoncernens investeringar, belopp i miljoner kronor	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Skattefinansierad verksamhet	-346	-493	-483	-478	-332	-644	312
varav exploatering	-76	-108	-144	-109	-84	-152	68
Taxefinansierad verksamhet	-154	-180	-206	-205	-287	-485	198
Kommunens investeringar	-500	-673	-689	-683	-619	-1 129	510
Bolagens investeringar, kommunens ägarandel	-1 907	-2 081	-1 850	-1 837	-1 701	-2 440	739
varav bolagens investeringar för skattefinansierad verksamhet	-497	-823	-682	-617	-816	-978	163
Kommunkoncernens investeringar	-2 407	-2 754	-2 539	-2 520	-2 320	-3 568	1 249
varav kommunkoncernens investeringar för skattefinansierad verksamhet	-843	-1 316	-1 165	-1 095	-1 147	-1 622	475

[Investeringsredovisning »](#)

Balansräkning

Balansomslutningen i kommunkoncernen uppgår till 33 085 mnkr vilket är 1 926 mnkr högre än föregående år. Materiella anläggningstillgångar som omfattar koncernens investeringsverksamhet har ökat med 1 290 mnkr. Placerade medel, kassa och bank har ökat med 640 mnkr. Det egna kapitalet har ökat med 734 mnkr till 11 834 mnkr. Skulderna har ökat med 1 049 mnkr.

Balansomslutningen i kommunen uppgår till 28 874 mnkr och har ökat med 1 731 mnkr under året. De materiella anläggningstillgångarna som omfattar kommunens investeringsverksamhet har ökat med 319 mnkr. Placerade medel, kassa och bank har ökat med 645 mnkr. Internbankens låneskuld har ökat med 842 mnkr. Det egna kapitalet har ökat med 579 mnkr. Pensionsförpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse har minskat med 56 mnkr. Exkluderas in- och utlåningen inom den kommunala koncernens internbank och inom det gemensamma koncernkontot så uppgår balansomslutningen till 12 887 mnkr.

Soliditet

Soliditet är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning. För att få en bättre bild över det totala handlingsutrymmet inkluderas även de pensionsförpliktelser som återfinns som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Soliditeten i kommunkoncernen har stärkts under året med 0,9 procentenheter och uppgår till 27,4 procent. Vid beräkning av soliditeten för kommunen så räknas påverkan från kommunens internbank bort eftersom internbankens upp- och utlåning ökar balansomslutningen och därmed minskar soliditeten. Enligt de finansiella målen ska soliditeten som lägst uppgå till 50 procent för kommunen. Soliditeten har ökat med 1,5 procentenhet under året och uppgår till 53,1 procent. Som jämförelse uppgår soliditeten år 2019 till 28 procent för genomsnittet av kommunkoncernerna i Sverige och 27 procent för kommunerna.

Balansräkning, belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen			Kommunen		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Tillgångar	29 800	31 159	33 085	26 377	27 143	28 874
Immateriella anläggningstillgångar	3	2	3	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	23 967	25 161	26 452	4 936	5 362	5 681
Finansiella anläggningstillgångar	329	328	293	15 682	15 906	16 753
- varav internbank	-	-	-	14 737	14 967	15 698
Omsättningstillgångar	5 500	5 668	6 338	5 759	5 875	6 440
- varav placerade medel	4 260	4 398	4 851	4 244	4 382	4 832
- varav kassa och bank	322	258	446	251	201	396
Eget kapital, avsättningar och skulder	29 800	31 159	33 085	26 377	27 143	28 874
Eget kapital	10 003	11 100	11 834	8 535	9 044	9 623
Avsättningar	1 170	1 293	1 437	618	695	780
Skulder	18 627	18 766	19 815	17 225	17 404	18 471
- varav lån/internbank	15 607	15 808	16 709	14 808	15 008	15 850
Ansvarsförbindelse pensioner	2 915	2 831	2 775	2 915	2 831	2 775
Borgensförbindelser	15	15	15	860	849	747
Balansomslutning exkl. internbank	-	-	-	11 385	12 036	12 887
Soliditet exkl. internbank inkl. ansvarsförbindelse pensioner	23,8 %	26,5 %	27,4 %	49,4 %	51,6 %	53,1 %
Finansiell nettotillgång	-13 110	-13 083	-13 476	3 875	4 037	4 368
Kassalikviditet	76 %	76 %	90 %	87 %	86 %	98 %

Finansiella nettotillgångar

I de finansiella nettotillgångarna ingår alla de finansiella tillgångar som beräknas omsättas på 10–20 års sikt. Måttet speglar den tidsrymd som ligger mellan soliditet och kassalikviditet och kan uttryckas som medellång betalningsberedskap. Nettotillgångarna för kommunkoncernen har minskat med 393 mnkr och uppgår till -13 476 mnkr. Nettotillgångarna i kommunen har ökat med 331 mnkr under året och uppgår 4 368 mnkr.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kortsiktig handlingsberedskap. Måttet består av kortfristiga fordringar, placeringar och kassa relaterat till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten för kommunkoncernen uppgår till 90 procent vilket är en ökning med 14 procentenheter jämfört med föregående år. Huvuddelen av de kortsiktiga skulderna består av lån som förfaller inom ett år men avsikten är att refinansiera de förfallande lånen. Kassalikviditeten för kommunen uppgår till 98 procent och har ökat med 12 procentenheter jämfört med föregående år. Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 procent vilket innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. Räknar man bort internbankens påverkan på nyckeltalet så uppgår kassalikviditeten till 305 procent (300 procent 2019). Ökningen beror främst på att placerade medel och kassa har ökat pga. årets goda kassaflöde. Som jämförelse uppgår kassalikviditeten år 2019 till 67 procent för genomsnittet av kommunkoncernerna i Sverige och 120 procent för kommunerna.

Låneskuld och borgen

Kommunkoncernens bruttolåneskuld uppgår till 16 709 mnkr vilket är en ökning med 901 mnkr. Kommunen har sedan flera år tillbaka ingen låneskuld om lånen som vidareutlånas av internbanken exkluderas – utan istället ett likviditetsöverskott. Kommunkoncernens likviditetsöverskott (likvida medel inklusive placerade medel) har under året ökat med 640 mnkr och uppgår till 5 296 mnkr. Nettolåneskulden har ökat med 261 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 11 413 mnkr.

Koncernens låneskuld har i snitt ökat med 6 procent årligen de fem senaste åren. Låneskulden kan relateras till bolagens tillgångar i fastigheter, som huvuddelen av låneskulden hänförs till, där marknadsvärdet har ökat med 11 procent per år i genomsnitt, vilket är mer än låneskulden under samma period. Marknadsvärdet för bolagens fastighetsbestånd uppgår till 47 144 mnkr. Det bokförda värdet uppgår till 19 220 mnkr.

Kommunens internbank hanterar den externa upplåningen för kommunkoncernen. Kommunens låneskuld uppgår till 15 854 mnkr vid årsskiftet, en ökning med 842 mnkr jämfört med föregående år. Internbankens låneskuld uppgår till 15 850 mnkr och vidareutlåningen till de kommunala bolagen uppgår till 15 698 mnkr. Kommunens utnyttjade borgensåtagande inklusive koncerninterna lån uppgår till 16 552 mnkr, vilket är en ökning med 851 mnkr. Åtagandet rör i huvudsak (99,9 procent) bolagen inom kommunkoncernen. Örebro kommuns borgensansvar uppgår till 624 mnkr exklusive outnyttjade checkkrediter (644 mnkr inklusive outnyttjade checkkrediter). Bolagen inom kommunkoncernen står för 98,0 procent av kommunens totala borgensförbindelse.

Gröna obligationer

För att finansiera kommunkoncernens gröna investeringsprojekt – vilka bidrar till målen i vårt miljöprogram – gavs två gröna obligationer om totalt 1 000 mnkr ut under 2020. Totalt har gröna obligationer på 4 000 mnkr emitterats inom ramen för kommunens obligationsprogram. Gröna obligationer är även ett medel för att uppnå målen i vår klimatstrategi, och en så stor andel som möjligt av kommunens lån ska utgöras av gröna obligationer. Gröna obligationer utgör 25 procent av internbankens totala låneskuld (19 procent 2018). Motsvarande andel för obligationsprogrammet är 75 procent. Investeringarnas klimat- och miljöprestanda beskrivs i kommunens ramverk som bygger på en branschgemensam standard Green Bond Principles. Projektens klimat- och miljönytta presenteras i en årlig rapport som återfinns på kommunens hemsida.

Låneskuld i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Internbankens låneskuld	12 250	13 608	14 808	15 008	15 850
Örebro kommun (exkl. internbank)	8	5	4	4	4
Externa lån i koncernen utanför internbank	1 016	823	795	796	855
Kommunkoncernens låneskuld	13 274	14 436	15 607	15 808	16 709
Likviditet och placerade medel	4 287	4 791	4 582	4 656	5 296
Kommunkoncernens nettolåneskuld	8 987	9 645	11 025	11 152	11 413

Ansvarsfulla och hållbara placeringar

Örebro kommun ska möjliggöra en god långsiktig avkastning genom att placera tillgångar i hållbara företag, med sikte på FN:s hållbarhetsmål *Agenda 2030*. Under året har våra fondförvaltare besvarat en enkät där de har identifierat hur de tar sig an hållbarhetsmålen. Enkäten skickar signaler om vårt uppdrag och uppmanar till stärkta hållbarhetsambitioner. Analysen visar att de fem fondbolag vi anlitat tar hänsyn till *Agenda 2030*-målen vid val av investeringar och i påverkansarbetet. Fondförvaltarna rapporterar att de arbetar med hälften av målområdena i *Agenda 2030*. Störst fokus ligger på målområde 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 12 Hållbar konsumtion och produktion och 13 Bekämpa klimatförändringarna. Samtliga fondbolag har implementerat eller påbörjat implementeringen av Task Force on Climate Related Financial Disclosures (TCFD) rekommendationer.

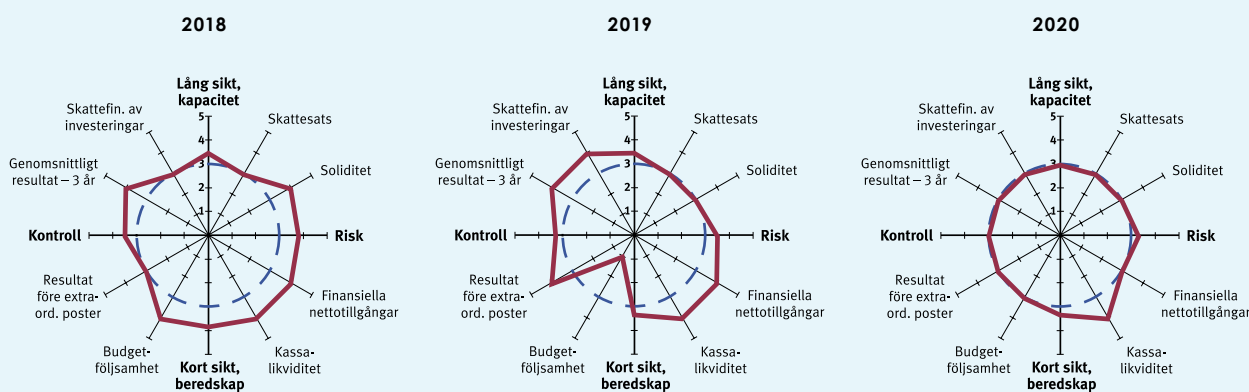
Kapitalförvaltningen ska bidra till våra klimatpolitiska mål. Inga placeringar sker i företag som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av fossil energi. Vidare ska klimatbelastningen från vår sammantagna kapitalförvaltning vara lägre än jämförbara index och successivt minska, med ambitionen att vara klimatneutral 2030.

Våra fem fondbolag mäter klimatavtrycket av sina placeringar. Vår sammanställning visar att klimatbelastningen inom kommunens kapitalförvaltning år 2020 är 24 procent lägre än jämförbara index. Finansmarknaden har emellertid ett stort utvecklingsarbete att göra för att deras beräkningar av koldioxidutsläpp ska ge en rättvis bild – t.ex. innefattar de enbart aktiefonder, som utgör en tredjedel av våra placeringar, medan mätmetoder för räntefonders klimatbelastning saknas. Dessutom består mätningen i aktiefonder till stor del av uppskattningar eftersom data saknas för många bolag. Vidare saknas beräkningar för verksamheternas indirekta utsläpp. Beräkningarna är därmed inte heltäckande. Ovanstående mått säger därför ingenting om hur vår portfölj bidrar till ett koldioxidsnålt samhälle.

Finansiell ställning jämfört med andra kommuner

Örebro kommun har inom R9-nätverket jämfört den finansiella ställningen med hjälp av en nyckeltalsmodell framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFI) som benämns Den finansiella profilen. Profilen är konstruerad som ett polärtdiagram. Diagrammet innehåller åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont, och fyra finansiella perspektiv som är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast axeln. De fyra perspektiven är: Lång sikt – kapacitet, Kort sikt – beredskap, Risk och Kontroll. Varje kommun poängsätts på en femgradig skala utifrån inbördes relation för respektive nyckeltal.

Nedan redovisas Örebro kommuns profil i förhållande till de sju jämförelsekommunerna för åren 2018–2020. Den heldragna linjen visar Örebros poäng för varje enskilt nyckeltal respektive de fyra sammanvägda perspektiven. Den streckade ringen i mitten visar genomsnittet för jämförelsekommunerna. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Örebro ligger på eller över genomsnittet för samtliga nyckeltal i förhållande till jämförelsekommunerna. Örebro ligger över genomsnittet för nyckeltalet kassalikviditet och på genomsnittet för resterande nyckeltal. Förändringar mellan åren i profilen beror antingen på den egna kommunens förbättring/försämring eller på att de andra kommunerna har förbättrat/försämrat sina resultat, eftersom kommunernas värden hela tiden jämförs med gruppens.

Finansiella nyckeltal*	R9-nätverk 2018	Örebro kommun 2018	R9-nätverk 2019	Örebro kommun 2019	R9-nätverk 2020	Örebro kommun 2020
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter, %	95,4	95,7	95,9	98,2	92,9	93,0
Avskrivningar/skatteintäkter, %	3,0	2,8	3,3	2,9	3,4	2,9
Finansnetto/skatteintäkter, %	-1,6	-1,8	-2,2	-3,7	-1,7	-2,3
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter, %	96,8	96,7	97,0	97,4	94,6	93,6
Skattefinansieringsgrad av investeringar, %	99	74	82	71	112	138
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader, %	7	8	8	8	10	7
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader, %	2,6	2,6	2,5	2,1	4,6	5,3
Årets resultat/verksamhetens kostnader, %	2,6	1,5	2,7	3,7	5,0	5,2
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster, %	3,8	4,7	3,2	3,4	3,3	3,3
Soliditet inkl. Samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, %	37	50	39	52	42	53
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader, %	16	37	14	36	16	39
Kassalikviditet, %	217	314	181	303	193	311
Primärkommunal skattesats, kr	21,11	21,35	21,15	21,35	21,15	21,35
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader, %	80	146	86	142	89	148
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/ verksamhetens kostnader, %	0,4	0,4	-0,1	-1,6	1,6	1,5

* Nyckeltalen är justerade för kommunernas internbanker. I jämförelsen redovisas orelaterade vinster och förluster i kapitalförvaltningen som extraordinära intäkter och kostnader.

Ekonomisk ställning

Kommunkoncernens ekonomiska ställning är fortsatt stabil. Soliditeten förstärktes med 0,9 procentenheter under 2020 och uppgår till 27,4 procent. Men det är svårt att dra några långtgående slutsatser av den ekonomiska förvaltningen under det exceptionella verksamhetsåret 2020. Kommunens resultat på 579 mnkr är ovanligt högt. Ersättningarna för permitteringslöner till näringslivet och de generösa sjuklöneersättningarna är exempel på statliga åtgärder som bidrog till att bromsa den nedåtgående utvecklingen av skatteunderlaget under året. I Örebro minskade skatteintäkterna med 146 mnkr, vilket ska jämföras med de 292 mnkr i extra generella statsbidrag som kommunen fick för att möta det befarade skatteintäktsbortfallet. Det är svårt att isolera eventuella effektiviseringsåtgärder som företagits under året i olika nämnder från de betydande nettokostnadseffekter som blivit följden av extra statsbidrag och det faktum att många verksamheter inte har bedrivits som vanligt pga. coronapandemin. Baserat på SKR:s skatteunderlagsprognos i februari 2021, som säger att tillväxten i svensk ekonomi kommer att ta fart redan under hösten 2021, är det ändå högst troligt att den finansiella ställningen fortsätter att utvecklas positivt även sedan verksamheterna återgått till det normala.

Under 2020 ökade koncernens bruttolåneskuld med 901 mnkr och koncernens likviditetsöverskott med 640 mnkr. Således ökade nettolåneskulden med 261 mnkr och uppgår på bokslutsdagen till 11 413 mnkr. Det är högt, jämfört med andra kommuner, men lånen hänförs i huvudsak till de kommunala bolagens fastighetstillgångar vars marknadsvärdet har ökat mer än låneskulden. Den höga skuldnivån är därför inte förknippad med några nämnvärda risker.

De ekonomiska utmaningarna på några års sikt är däremot stora, med ett ökat antal servicemottagare och ett fortsatt stort behov av investeringar. Det intressanta är därför hur väl rustad koncernen är för att möta framtiden. En fortsatt kostnadskontroll är avgörande och under pandemin har det uppenbarats ytterligare möjliga åtgärder att sänka kostnaderna utan att tumma på kvaliteten i verksamheterna. Kanske finns det inte längre behov av sådan verksamhet som har prioriterats bort under pandemin pga. tidsbrist. Under 2020 var nettokostnadsutvecklingen låg och det beror i huvudsak på att verksamheterna inte bedrevs som vanligt. Men sett till den kostnadsutveckling som kommunen haft de senaste åren, och de fortsatt höga investeringsbehoven framöver, borde de viktiga erfarenheterna från pandemiåret tas till vara för att inte återgå till samma kostnadsnivå som innan pandemin.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Balanskravet omfattar endast kommunen, inte den kommunala koncernen. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet enligt kommunallagen är att intäkterna ska vara större än kostnaderna och att realisationsvinster inte ska räknas med i intäkterna då avstämningen görs. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet återställas under de närmast följande tre åren. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och Kommunfullmäktige så beslutar görs sedan reservering till en resultatutjämningsreserv (RUR), alternativt lyfts medel fram från RUR för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 614 mnkr (142 mnkr 2019), vilket visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. Örebro kommun har uppfyllt balanskravet sedan dess införande år 2000. Det finns således inte något underskott att återställa.

För att stärka kommunens handlingsberedskap har Örebro kommun reserverat delar av tidigare resultat

i RUR, 160 mnkr, vilket får användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. I samband med årsredovisningen föreslås en ny reservering på 208 mnkr med anledning av årets starka resultat. Resultatutjämningsreserven uppnår därmed den maxnivå på 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag som fastställts i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*, det motsvarar 368 mnkr 2020.

Örebro kommun har med anledning av tidigare års stora engångsintäkter valt att i eget kapital markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. Markeringarna ryms inte inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl och kan därmed inte justeras i balanskravsresultatet. Pågående insatser som finansierats via markeringar i eget kapital under året redovisas i bilaga 3. I årets resultat görs markering i eget kapital för nya överskott inom Intraprenader samt uppkomna underskott inom Digital arbetsplats. Markeringar i eget kapital innebär kostnader de år pengarna förbrukas vilket ställer krav på en god likviditetsplanering då dessa medel inte finns med i den ordinarie driftens likviditetsutrymme.

Årets resultat i förhållande till balanskravet, belopp i miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	693	520	171	407	579
Reducering av samtliga realisationsvinster, materiella anläggningstillgångar	-8	-7	-4	-12	-2
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-104	32	112	-178	11
Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-74	25
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	581	545	279	142	614
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv *	-12	-80	-	-	-208
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	569	465	279	142	406

Är årets balanskravsresultat negativt ska det återställas inom tre år.

* Totalt finns 160 mnkr reserverade i RUR (2010–2019). 2020 föreslås en reservering på 208 mnkr, RUR uppnår därmed den maxnivå på 4 procent av skatter och generella statsbidrag som fastställts i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*, det motsvarar 368 mnkr.

Utmärkande för årets balanskravsutredning:

- Årets resultat enligt resultaträkningen justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av materiella anläggningstillgångar. Intäkterna justeras för realisationsvinster på 2 mnkr.
- Det finns möjlighet att gottgöra resultat för realisationsvinster eller realisationsförluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Resultatet innehåller inte några realisationsvinster eller realisationsförluster att gottgöra resultatet.
- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper ska inte ingå i det justerade balanskravsresultatet. Resultatet justeras med realiserade förluster i värdepapper på 11 mnkr.
- Återföring ska ske av tidigare års realiserade vinster och förluster i samband med att värdepapper realiserar. Resultatet har justerats med 25 mnkr för realiserade värdeminskningar från tidigare år som har realiserats under året.
- Det finns inte något historiskt underskott att återställa.

Väsentliga personalförhållanden

Coronapandemin har som för mycket annat även påverkat arbetsgivarfrågorna. Flera långsiktiga och strategiska områden har fått stå tillbaka, medan andra har blivit mer framträdande under pandemin. Systematiskt arbetsmiljöarbete, resursplanering och bemanning samt arbetsrättsliga frågor har varit centrala under pandemin. Verksamhetens syfte, mål och kärnfrågor har fått ett än tydligare fokus.

Kommunens stödfunktioner har snabbt ställt om för att möta verksamheternas behov. Olika nya aktiviteter och stöd har tagits fram såsom FAQ, mallar, verktyg, och filmer. Stödet har fokuserat på att säkra medarbetares och chefers arbetsmiljö.

Pandemin kräver att vi fortsätter att göra prioriteringar. Flera aktiviteter och utvecklingsarbeten har ställts in eller skjutits upp, medan andra genomförts på andra sätt än planerat. Kompetensförsörjningsstrategin har under året reviderats och framöver behöver långsiktiga arbeten med kompetensförsörjning återupptas samtidigt som andra frågor behöver få en strategisk prioritering.

Medarbetaruppföljning

Årets medarbetarenkät bestod av 14 frågor varav nio hade fokus på förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang (HME) och två på coronapandemin. Trots pågående pandemi var svarsfrekvensen fortsatt hög (79 procent). Det totala HME-värdet förblev oförändrat (79) jämfört med förra året, medan andelen grupper med ett HME-värde på minst 78 ökat. Resultatet visade också att majoriteten av medarbetarna anser att organisationen har hanterat coronapandemin bra. Chefers tillgänglighet och dialog med medarbetarna under pågående pandemi visade sig vara organisationens styrkor. Bland de som svarat på enkäten uppger 10 procent att deras allmänna mående i hög grad har påverkats negativt pga. pandemin. 61 procent anger att deras mående har påverkats till viss del, medan 29 procent svarar att de inte påverkats alls. I verksamheter där de anställda är mer kundnära tenderar det allmänna måendet i högre grad vara påverkat negativt.

Kompetensförsörjning

Sett till hela kommunen har antalet månadsavlönade medarbetare minskat medan antalet timavlönade har ökat. Det är inom Social välfärd som ökningen av timavlönade har skett, vilket är en förväntad utveckling utifrån den ökade frånvaron och därmed det ökade behovet av korttidsvikarier under pandemin. Under året som gått har både den genomsnittliga sysselsättningsgraden och andelen heltider ökat mer än vanligt. Detta kan vara effekter av att kommunen arbetat

aktivt med heltidsfrågan, men det kan även bero på att antalet visstidsanställda med en låg sysselsättningsgrad inte förlängts pga. minskad efterfrågan av våra tjänster under pandemin. Den ökade sjukfrånvaron under pandemin har satt verksamheternas förmåga att jobba med sin bemanning på prov. Det har krävts förflyttningar av kompetens och resurser där de för tillfället har behövts, både inom och mellan verksamheter. Hur vi nyttjar kompetens och bemannar våra verksamheter är av största vikt för att säkra driften, kvaliteten och inte minst ekonomin i våra verksamheter. Pandemin har synliggjort att det krävs ett mer strategiskt och hållbart arbete med kompetensförsörjning, där resursplanering är en del. Verksamheterna har i högre grad behövt fokusera på resursplanering – där förändrade arbetssätt, flexibilitet, samarbetsformer, kultur och kunskap om konsekvenser av olika sätt att bemanna verksamheten utgör centrala delar.

Säkra kompetensen är kommunens metod för att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning, pga. coronapandemin har det årliga arbetet inte genomförts. Konsekvenserna av det är att nödvändiga åtgärder för att klara kompetensförsörjningen på några års sikt inte vidtagits, vilket i förlängningen äventyrar kommunens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag. För att nå önskad utveckling i det långsiktiga arbetet behöver mer göras vad gäller nya och förändrade arbetssätt utifrån fokusområden i kommunens kompetensförsörjningsstrategi – och det måste ske nu för att få nödvändiga effekter om några år. För detta krävs också att kompetensförsörjningsprocessen blir en naturlig del i arbetet med verksamhetsplanering, budget och uppföljning.

Den av Kommunstyrelsen antagna riktlinjen för aktivt omställningsarbete har under hösten implementerats. Syftet med det förändrade arbetssättet som riktlinjen innebär är att tillvarata kompetens, värna medarbetarens anställningstrygghet och bidra till kommunens behov av kompetensförsörjning. Effekter av det förändrade arbetssättet märks redan – framförallt utifrån tiden medarbetare befinner sig i omställning, vilken är kortare nu jämfört med tidigare.

Chef- och medarbetarskap

Chefer behöver ha ett tydligt ledarskap som är byggt på tillit. Ett ledarskap som har sin utgångspunkt i verksamhetens syfte och medborgarens behov och som med tydlig kommunikation förmedlar en gemensam bild av vad som ska åstadkommas och för vem. Inom den ramen kan medarbetare få utökad handlingsutrymme och större delaktighet. För en sådan ledarskapskultur krävs att chefer och ledare på alla nivåer är med och bidrar genom att skapa förutsättningar och att själva gå före och visa vägen. En gemensam syn på önskad ledarkultur

har tagits fram och ett förankringsarbete har påbörjats, men behöver stärkas ytterligare i kommunens ledning för att uppnå en gemensam syn och förhållningssätt framåt.

För att upplevas som en attraktiv arbetsgivare och bidra till högre arbetstillfredsställelse, prestation och engagemang, pågår en översyn av stöd till rekryterande chefer och introduktion av nya chefer. Introduktion har i delar nedprioriterats pga. pandemin. Under en kris är chefspositionen extra utsatt, inte minst för en ny chef, därför prioriteras och planeras för en kommungemensam introduktion under våren 2021. Arbetet med att poängtera vikten av en god introduktion och dess delar behöver stärkas redan vid rekryteringsarbetet. Närmaste chefs stöd och engagemang har stor betydelse och påverkan på underställda chefers upplevelse och benägenhet att lyckas i sina uppdrag.

Utifrån ledarplattformen och kommunens viljeinriktning med chefs- och ledarskapet fortsätter arbetet med att ta fram kommunövergripande insatser för chefs- och ledarskapsutveckling. Ytterligare förankringsarbete behövs inom det interna stödet för att stödja den viljeinriktning som tagits fram för chefsutbildning.

Lön och lönebildning

De centralt tecknade kollektivavtalen utgör styrning för hur vi som lokal arbetsgivare förväntas arbeta med såväl lönebildning som lönesättning. Pga. pandemin försenades avtalsrörelsen och nya centrala kollektivavtal tecknades först i oktober. Många av kommunens medarbetare omfattades av avtalen vilka påverkades genom att löneöversynen försenades och genomfördes i slutet av året, med utbetalning av ny lön i december och januari.

Kollektivavtalet med Kommunal innehöll ett engångsbelopp som utbetalades i december. Kommunens fortsatt ansträngda ekonomiska läge påverkar arbetet och möjligheten att nå den önskade lönestrukturen för vissa yrkesgrupper i enlighet med den arbetsgivarpolitiska lönestrategin. Utöver ordinarie löneöversyn genomfördes under hösten även en låglönesatsning på åtta låglöneyrken för att öka möjligheterna att attrahera och behålla medarbetare.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron var som högst under mars månad när pandemin bröt ut. Under sommarmånaderna var den endast något över det normala för att åter öka från och med september. Ökningen av den totala sjukfrånvaron är kopplat till den ökade korttidssjukfrånvaron. Den största ökningen ses inom Social välfärd. De nämnder vars medarbetare haft möjlighet att arbeta hemifrån har generellt sett haft en lägre sjukfrånvaro, i vissa fall till och med en minskad korttidssjukfrånvaro jämfört med 2019. Basala hygienrutiner, förändrat förhållningssätt till sjuknärvaro och ersättningsregler kan ha påverkat utfallet.

Med bakgrund av den ansträngda situation och påfrestning på arbetsmiljön som pandemin har inneburit beslutades det under hösten att avsätta 15 mnkr. Syftet är att säkra en god arbetsmiljö och minimera riskerna för ohälsa hos chefer och medarbetare i Örebro kommun. HR-avdelningen har i uppdrag att planera och genomföra satsningen som ett projekt under 2021.

Man och kvinna på Stortorget i Örebro. Foto: Tommy Andersson.

Antal årsarbetare	Tillsvidareanställda (Månadsavlönade)		Visstidsanställda (Månadsavlönade)		Visstidsanställda (Timavlönade)		Totalt antal årsarbetare
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Barn och utbildning	3 702	1 051	359	185	173	53	5 522
Samhällsbyggnad	391	463	23	32	14	19	942
Social välfärd	3 226	657	183	72	581	228	4 947
Kommunstyrelsen	518	226	39	13	5	3	804
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	282	134	46	15	77	70	624
Totalt Örebro kommun	8 119	2 532	649	316	850	373	12 839

Utbildningsnivå*	Antal	Andel
Grundskola eller motsvarande	266	3 %
Högst 2-årig gymnasieutbildning	1 055	12 %
3-4 årig gymnasieutbildning	1 483	17 %
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	1 507	17 %
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	4 458	51 %

* Av medarbetare själv angiven utbildningsnivå i samband med årlig medarbetarenkät. Svarsfrekvensen var 79 procent.

Ålderstruktur	Antal*	Andel
≤ 29 år	1 573	13 %
30-39 år	2 772	23 %
40-49 år	3 095	26 %
50-59 år	3 171	26 %
≥ 60 år	1 476	12 %

* Antal månadsavlönade personer inom respektive åldersgrupp.

Frisk- och sjukfrånvaro		Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	
Frisknärvaro i procent av medarbetare*	Totalt	53	54	42	
	Kvinnor	50	50	39	
	Män	64	65	52	
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	Totalt	6,4	5,7	7,0	
	Kvinnor	7,1	6,3	7,8	
	Män	4,2	3,7	4,8	
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden per ålder	Totalt	upp till 29 år	5,2	4,6	6,7
		30-49 år	6,2	5,5	6,7
		50+ år	7,1	6,4	7,1
	Kvinnor	upp till 29 år	5,8	5,1	7,1
		30-49 år	7,1	6,2	7,3
		50+ år	7,6	7,0	7,6
	Män	upp till 29 år	3,7	3,5	5,9
		30-49 år	3,5	3,1	4,7
		50+ år	5,3	4,5	5,3
	Korttidssjukfrånvaro**	Totalt	7,1	7,1	10,6
		Kvinnor	7,4	7,5	11,2
		Män	5,8	5,9	8,9
Andel långtidssjukfrånvaro	Totalt (> 60 dagar)	40,7	35,5	28,0	
	Kvinnor (> 60 dagar)	42,1	36,7	29,2	
	Män (> 60 dagar)	33,1	29,5	22,0	

* andel tillsvidareanställda medarbetare med 0-5 sjukfrånvarodagar fördelade vid max 3 tillfällen

** antal dagar per anställd, korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar

Totalt har sjukfrånvaron ökat med 1,3 procentenheter till 7,0 procent av den arbetade tiden. Ökningen av sjukfrånvaron är större bland kvinnor än män. Den största ökningen är inom Social välfärd vilket också är en verksamhet som är kvinnodominerad. Ökningen av den totala sjukfrånvaron är kopplat till den ökade korttidssjukfrånvaron som ökat från 7,1 dagar till 10,6 dagar. Frisknärvaron har sjunkit med 11,5 procentenheter. Trots det har ändå 42 procent av våra tillsvidareanställda medarbetare en frisknärvaro med max 5 dagars frånvaro under pågående pandemi.

Förväntad utveckling

Coronapandemins påverkan på kommunens ekonomiska förutsättningar

Det har varit exceptionellt svårt att prognostisera skatteintäktsutvecklingen under året eftersom coronapandemin saknar motstycke i modern tid. Regeringen och Riksbanken införde omfattande stimulanspaket för att rädda svensk ekonomi. Dessa stimulanspaket har tveklöst bidragit till att skatteunderlagsutvecklingen blivit bättre än förväntat och i februari 2021 prognostiserar SKR att den ekonomiska tillväxten i Sverige kommer att ta fart igen redan under hösten samma år. Fortfarande är prognoserna högst osäkra eftersom de i så hög grad baseras på uppskattningar om pandemins utveckling, vaccinationsprogrammets framgångar och hur restriktionerna antas fortlöpa. Men just nu ser det ut som att kommunens skatteintäkter kommer att bli betydligt högre än budgeterat 2021.

Trots högre intäkter är det viktigt att påminnas om det ökade kostnadstrycket till följd av det ökade antalet invånare som ska försörjas. Coronapandemin har uppenbart möjligheterna som digitala hjälpmedel erbjuder och minskat behovet av kontors- och konferensrum. Kostnader såsom för resor, logi, kurser och konferenser har sänkts betydligt. För att möta framtidens välfärdsutmaningar bör erfarenheterna från coronapandemin tas tillvara.

Att fler ska försörjas innebär högre kostnader

Mellan åren 2013 och 2020 har kostnaderna för lokal- och markhyror ökat och orsaken är fler verksamhetslokaler – främst skolor och förskolor. Den genomsnittliga årliga kostnadsökningen på 6,2 procent motsvarar ungefär intäktsökningen för 1 200 nya invånare. Antalet barn och äldre fortsätter att öka, men kostnaderna för verksamhetslokalerna kommer att behöva begränsas. Lokalernas nyttjandegrad, konstnärliga installationer och olika anpassningar är exempel på kostnadsposter som går att påverka.

Den ålderskategori som ökar mest procentuellt sett under kommande tioårsperiod är personer äldre än 85 år. Objekten med de överlägset högsta driftskostnadskonsekvenserna i kommunens investeringsprogram är två vård- och omsorgsboenden. Det ena byggs i extern regi och står klart 2022 med 80 nya platser. Det andra ska byggas av ÖBO och står klart 2024 med ytterligare 80 nya platser. De beräknas vardera kosta kommunen närmare 70 mnkr i ökade årliga driftskostnader.

En fungerande lokalförsörjningsprocess, som är integrerad med processen för att ta fram investeringsprogrammet,

är avgörande för en god planering av investeringarna i verksamhetslokaler. I januari 2020 fastställde Kommunstyrelsen att det skulle tas fram en kommunövergripande lokalförsörjningsplan. Planen ska utgöra ett viktigt underlag till kommunens investeringsprogram. Arbetet med framtagandet av planen har varit ett väsentligt led i de kostnadsdämpande åtgärder som fick genomslag i ÖSB 2021 med plan för 2022–2023. Något beslut om en kommunövergripande lokalförsörjningsplan blev det inte 2020.

Behovet av äldreomsorg kommer att öka kraftigt i takt med att 40-talisterna börjar nyttja den kommunala vård- och omsorgen. Troligtvis i så hög utsträckning att det inte kommer att vara möjligt att anställa ny personal i samma takt – därför att det helt enkelt inte finns så mycket personal tillgänglig på arbetsmarknaden. Kommunens äldreomsorg kommer att behöva arbeta på annat sätt i framtiden och ”strukturomvandlingen”, som innebär att en större andel av kommunens budget behövs för att finansiera äldreomsorgen, kommer att kräva att även övriga förvaltningar behöver göra minst lika mycket som idag fast med mindre resurser.

Exploateringen av staden genererar intäkter till kommunen men också ökade kostnader

Exploateringsverksamhetens uppdrag är att iordningställa mark för olika ändamål, exempelvis bostäder och industrier, men även sådan mark som behövs för att bygga ut kommunens kärnverksamheter. Exploateringsresultaten har varierat väsentligt och har även haft avgörande betydelse för kommunens samlade resultatnivåer.

De investeringar som avser framtida försäljning redovisas som omsättningstillgångar, medan de gemensamma anläggningarna i anslutning till dessa är anläggningstillgångar. De gemensamma anläggningarna avser främst allmän platsmark och anläggningar såsom gator, belysning och parkområden. Dessa tillgångar medför framtida underhålls- och kapitalkostnader för kommunen och ska finansieras av de tidigare exploateringsresultaten. Hur mycket kommunens årliga driftskostnader ökar till följd av exploateringen synliggörs i investeringsprogrammet. Det budgeterade avkastningskravet på 65 mnkr är i dagsläget en viktig intäkt för att täcka kommunens budgeterade nettokostnader. Men avsikten med avkastningen är inte i första hand att finansiera kommunens kärnverksamhet och det finns skäl att se över budgetstrukturen i syfte att underlätta de politiska prioriteringarna.

Finansförvaltningens avkastning bör bedömas över tid

Finansnetto och exploateringsresultat har tidigare år varit det som i huvudsak har bidragit till kommunens höga resultatnivåer och därmed även till kommunens kapacitet att bygga ut och investera i välfärden. Efter den nya redovisningslagens ikraftträdande 2019 marknadsvärderas kommunens kapitalförvaltning. Det innebär att kommunens resultat i hög grad påverkas av börsutvecklingen, utan att tillgångsvärdena överhuvudtaget har realiserats. Dessutom är värdet på bokslutsdagen bara en ögonblicksbild. Eftersom kommunen har en stor kapitalförvaltning har marknadsvärderingen en betydande påverkan på kommunens totala resultat.

Kommunens betalningsförmåga på lång sikt är avgörande för möjligheterna att bygga ut välfärden. Då kan det bli missvisande att enbart bedöma kommunens investeringsförmåga utifrån självfinansieringsgraden, eftersom värdet på kapitalförvaltningen i bokslutet speglar värdet just den dagen. Ett annat alternativ är att ställa investeringsnivåerna i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är även relevant att hitta en rimlig nivå för andelen fasta kostnader i relation till verksamhetens nettokostnader, eftersom

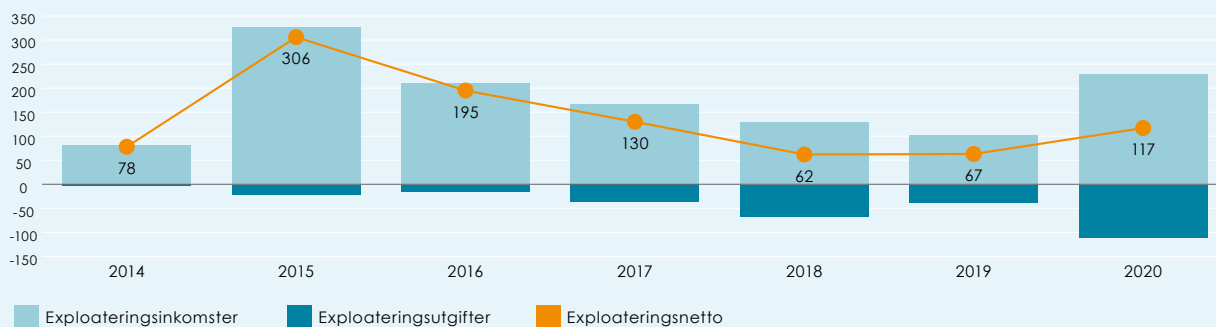
det har betydelse för hur flexibla de kommunala verksamheternas budgetar är när de behöver förändras i enlighet med strukturomvandlingen. Nya analys- och beräkningsunderlag för de finansiella målen presenterades för Kommunstyrelsens nyinrättade ekonomiberedningsutskott under hösten 2020 och resulterade i en inriktning för de finansiella målen på både kort, lång och mycket lång sikt.

Känslighetsanalys

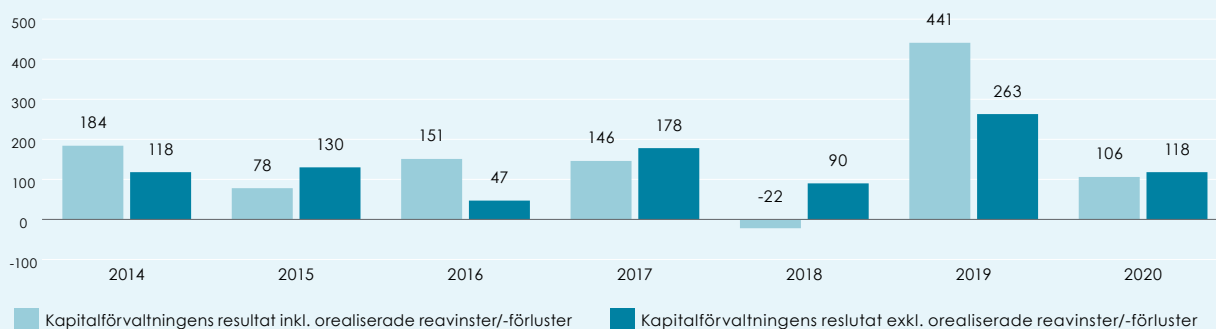
Känslighetsanalysen visar några utvalda förändringar och hur dessa påverkar kommunens ekonomi uppåt eller nedåt beroende på förändringens riktning.

Händelse, förändring	Resultateffekt, mnkr
Löneökning, 1 %	65
Kommunalskatt, 10 öre	34
Ränta i koncernen, 1 procentenhet	26
Exploateringsintäkter, 10 %	23
Lokal- och markhyror, 2 %	23
Varor och tjänster, 1 %	10
Taxor och avgifter, 1 %	7

Exploateringsresultat, mnkr

Kapitalförvaltning, mnkr

Finansiella rapporter

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen			Kommunen		
		Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2	4 358,3	4 575,2	2 414,0	2 656,0	*	*
Verksamhetens kostnader	3	-12 096,1	-11 940,8	-11 129,6	-11 225,2	*	*
- varav jämförelsestörande poster	4	72,4	118,2	72,4	118,2	70,0	48,2
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-918,4	-933,8	-254,5	-265,5	-245,0	-20,5
Verksamhetens nettokostnader		-8 656,2	-8 299,4	-8 970,2	-8 834,6	-9 003,4	168,8
Skatteintäkter	6	6 934,8	7 021,8	6 934,8	7 021,8	7 168,0	-146,2
Generella statsbidrag och utjämning	7	1 939,6	2 192,2	1 939,6	2 192,2	1 905,0	287,2
Verksamhetens resultat		218,2	914,6	-95,8	379,4	69,6	309,8
Finansiella intäkter	8	1 117,6	218,9	666,0	388,4	192,7	195,7
Finansiella kostnader	9	-401,7	-402,0	-163,3	-188,3	-27,7	-160,6
- varav jämförelsestörande poster	10	905,0	8,8	366,8	8,8	-	8,8
Resultat efter finansiella poster		934,1	731,5	406,8	579,5	234,6	344,9
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-
Årets resultat	11	934,1	731,5	406,8	579,5	234,6	344,9
Finansiering via eget kapital		-	-	104,8	69,7	-	69,7
Resultat inkl. ianspråktaget eget kapital		-	-	511,6	649,2	234,6	414,6

* Relevanta värden saknas till följd av nettobudgetering.

Jämförelsestörande poster 2019: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningsstillgångar med 5 mnkr och exploateringsresultat med 67 mnkr. I finansnettot ingår realiserade realisationsvinster/-förluster med 191 mnkr, realiserade realisationsvinster/-förluster med 178 mnkr och effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden inklusive löneskatt med -3 mnkr. I finansnettot för kommunkoncernen ingår realisationsvinster med 538 mnkr.

Jämförelsestörande poster 2020: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningsstillgångar med 1,5 mnkr och exploateringsresultat med 116,7 mnkr. I finansnettot ingår realiserade realisationsvinster/-förluster med 34 mnkr, realiserade realisationsvinster/-förluster med -11 mnkr och effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden inklusive löneskatt med -14 mnkr.

Kassaflödesanalys för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		934,1	731,5	406,8	579,5
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	21–22	-15,6	-15,8	-17,2	-17,1
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	569,3	1 086,1	393,8	377,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 487,8	1 801,8	783,4	940,1
Ökning (+)/minskning (-) periodiserade anslutningsavgifter/ offentliga investeringsbidrag	23	-3,0	55,8	-3,0	55,8
Ökning (-)/minskning (+) förråd, lager, exploateringsfastigheter	16	-68,4	35,9	-65,8	33,1
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	17	781,6	18,8	82,0	46,6
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	24	-254,5	117,0	-17,8	168,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 943,4	2 029,4	778,8	1 244,2
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	12	-	-	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	*	-2 540,6	-2 307,2	-704,5	-631,0
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	*	21,0	12,2	21,0	12,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	*	439,9	50,2	17,2	10,1
Investering i finansiella tillgångar (-)	15	-4,0	-	-0,8	-
Försäljning av finansiella tillgångar (+)	16	7,5	15,5	1,5	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 076,1	-2 229,4	-665,6	-608,7
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	23	229,5	840,1	200,0	842,1
Nyupptagna lån, leasing (+)	23	-	-	-	-
Amortering av skuld (-)	23	-26,9	2,2	-0,1	-
Ökning (-)/Minskning (+) långfristiga fordringar	15	2,5	-	-224,5	-832,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		205,1	842,3	-24,6	9,1
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-	-	-	-
Årets kassaflöde		72,4	642,4	88,6	644,6
Likvida medel vid årets/periodens början	18–19	4 583,1	4 654,5	4 494,8	4 583,4
Likvida medel vid årets/periodens slut	18–19	4 655,5	5 296,8	4 583,4	5 228,0

Investeringsredovisning »

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Tillgångar					
Anläggningstillgångar		25 491,5	26 747,4	21 268,0	22 433,9
Immateriella anläggningstillgångar	12	2,5	2,5	-	-
Materiella anläggningstillgångar	13-14	25 161,4	26 451,7	5 361,8	5 681,2
- mark, byggnader och tekniska anläggningar		21 538,1	22 504,4	4 250,6	4 482,0
- pågående nyanläggningar		2 098,3	2 461,7	614,4	726,8
- fordon, maskiner och inventarier		1 525,1	1 485,6	496,7	472,5
Finansiella anläggningstillgångar	15	327,6	293,3	15 906,2	16 752,6
Omsättningstillgångar		5 667,8	6 338,0	5 875,4	6 440,3
Föråd m.m.	16	239,6	196,3	220,3	187,2
Kortfristiga fordringar	17	772,6	845,3	1 071,7	1 025,1
Kortfristiga placeringar	18	4 397,9	4 850,5	4 382,2	4 831,6
Kassa och bank	19	257,6	445,9	201,2	396,4
Summa tillgångar		31 159,2	33 085,4	27 143,4	28 874,2
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	20	11 100,3	11 833,9	9 044,1	9 623,4
- periodens resultat		934,1	731,5	406,8	579,5
- resultatutjämningsreserv		160,0	368,0	160,0	368,0
Övrigt eget kapital		10 006,2	10 734,4	8 477,3	8 676,0
Avsättningar		1 292,8	1 436,8	694,9	779,9
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	690,1	776,7	647,3	732,5
Övriga avsättningar	22	56,0	54,7	47,6	47,4
Avsättning för uppskjuten skatt		546,7	605,4	-	-
Skulder		18 766,1	19 814,7	17 404,3	18 470,9
Långfristiga skulder	23	11 650,0	12 958,1	10 813,3	12 069,2
Kortfristiga skulder	24	7 116,2	6 856,7	6 591,0	6 401,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		31 159,2	33 085,4	27 143,4	28 874,2
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
- ställda säkerheter	26	1 041,0	1 031,8	-	-
Ansvarsförbindelser					
- pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	2 831,1	2 775,4	2 831,1	2 775,4
- övriga ansvarsförbindelser					
Risk, kostnad för batteriavfall		-	7,3	-	7,3
Borgensåtaganden	25	15,2	14,8	848,8	746,4
Övrigt	26	9,1	9,9	0,5	0,6

Noter för kommunens samlade verksamhet

Not 1 tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Tillämpade redovisningsprinciper har ändrats sedan det senaste upprättade bokslutet (2019). Inom internbanken har en del av den långfristiga skulden omklassificerats till kortfristiga skulder i enlighet med RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

I ÖSB som är Örebro kommuns övergripande och överordnade styrdokumentet för budget och uppföljning finns ett antal ekonomistyrningsprinciper som rör bl.a. ekonomi i balans, hantering av ianspråktagande av eget kapital, överfört resultat samt resultatutjämningsreserv. Här beskrivs också förutsättningar för driftredovisningen, avseende bl.a. nivå och beräkningssätt för personalomkostnadspålägg och internränta.

Ett utvecklingsarbete pågår med att ta fram en riktlinje för ekonomistyrning i Örebro kommun. Syftet är att ge en överblick av ekonomistyrningen och att ange hur verksamheterna ska tillämpa ekonomistyrningen för att arbeta för en ekonomi i balans och bidra till en god ekonomisk hushållning. En utgångspunkt är att det ska finnas en kommungemensam hantering och tydlighet i styrningen av ekonomiska principer. Arbetet pågår med att ta fram principer avseende resursfördelning och internprissättning av kostnader för IT och administrativa lokaler.

I driftredovisningen hanteras för närvarande ett antal kommunövergripande kostnadsposter genom interndebitering, hyra av fordon, hyra av lokaler, kost (några undantag råder) samt vissa IT- och telefonitjänster. Kostnader som har varit gemensamma med andra har fördelats till taxefinansierad verksamhet som vatten- och avloppsverk och avfall. Självkostnadsprincip är utgångspunkten. Utöver detta hanteras ett antal interna kostnadsfördelningar inom och mellan nämnder. När programnämnder fördelar resurser till interna och externa utförare kan detta ske i form av budgetanslag men också i form av interna intäkter, där äldreomsorgs- och funktionsstödsverksamheterna i konkurrensutsatta verksamheter ersätts genom interna intäkter månadsvis.

Med undantag för interndebiteringarna så sker inga schablonfördelningar av kostnaden för kommunövergripande verksamheter i den löpande driftredovisningen (detta görs enbart i efterhand i samband med redovisningen av räkenskapsammandraget).

Avvikelse från grundläggande redovisningsprinciper

Efter att bokslut 2020 färdigställts upptäcktes att beräkningen av kommunens pensionsavsättning blivit fel. Beräkningen gjordes om och det visade sig att kommunen bokat upp en för låg skuld avseende pensionsavsättningar inklusive löneskatt, totalt 7 mnkr som skulle minska årets resultat. Beloppet bedömdes för lågt för att rätta felet 2020 och kommer korrigeras i 2021 års resultat.

Värdering och omräkningsprinciper

Värdering och omräkningsprinciper för intäkter, tillgångar, avsättningar och skulder anges under respektive rubrik.

Jämförelsetal

Under året har byte av redovisningsprincip för klassificering av finansiella skulder genomförts och samtliga jämförelsetal i de finansiella rapporterna är justerade.

Sammanställda räkenskaper och kommunala koncernföretag

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 samt Årsredovisning och koncernredovisning (K3). De sammanställda räkenskaperna är upprättade med enhetliga redovisningsregler och principer. De regler och principer som tillämpas av kommunen har företrädare framför de kommunala koncernföretagens. Den sammanställda resultaträkningen och den sammanställda balansräkningen är uppställda jämte kommunens.

Konsolideringsmetod

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i förvärvat dotterbolag vid förvärvstidpunkten elimineras. I de sammanställda räkenskaperna ingår endast eget kapital intjänat efter förvärvstidpunkten. Proportionerlig konsolidering innebär att ägarandel av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i de sammanställda räkenskaperna. De sammanställda räkenskaperna omfattar företag där kommunen har ett röstetal på minst 20 procent.

Den kommunala koncernen »

Resultaträkning

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr. Realisationsvinster och förluster vid försäljning av anläggningstillgångar, realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar samt intäkter och kostnader till följd av exploateringsverksamheten redovisas alltid som jämförelsestörande.

Extraordinära poster

En post klassificeras som extraordinär om händelsen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet, är av sådan typ att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till ett väsentligt belopp. I kommunens räkenskaper finns inga poster som är att betrakta som extraordinära.

Intäkter

Coronapandemins påverkan på intäkter

I samband med pandemin har regeringen fattat beslut om ett antal generella statsbidrag och ersättningar till kommuner. Alla sjuklönekostnader har ersatts för perioden april–juli, och en procentuell andel har ersatts för perioden augusti–december. Nedsättning av arbetsgivaravgifter för 30 personer under perioden april–juli finns i årets resultat.

Kommunen har ansökt om statsbidrag för merkostnader till följd av sjukdomen covid-19 för perioden februari–november. Det har varit två ansökningstillfällen och kommunens båda ansökningar har beviljats. Ansökan för perioden februari–juli är utbetald medan den andra ansökan är uppbokad enligt försiktighetsprincipen. Socialstyrelsen har efter balansdatum beviljat även den andra ansökan i sin helhet, inklusive den del av den första ansökan som inte beviljades vid det första tillfället. De utbetalda medlen redovisas som en kostnadsersättning och uppgår till 54 mnkr

I mitten av januari beslutade regeringen att kommuner skulle kunna ansöka om ersättning även för december. I ett yttrande gör RKR bedömningen att intäktskriteriet enligt RKR R2 Intäkter inte är uppfyllt, och därför ska inte ersättning för december bokas upp för 2020. Örebro kommun redovisar i enlighet med yttrande och redovisar intäkten 2021.

Kommunen har även fått statsbidrag som regeringen beslutat om för att stärka välfärden, bidraget var vid beslutet tänkt att stödja kommunerna för lägre skatteunderlagstillväxt. Men i och med de ändrade förutsättningarna har statsbidraget breddats i syfte att stödja kommuner och regioner i den pågående coronapandemin. Detta redovisas som ett generellt statsbidrag och uppgår till 292 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, det innebär att kommunen i bokslutet har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2019, vilken uppgår till -37 mnkr och är mellanskillnaden mellan den i bokslut 2019 uppbokade -430 kr per invånare och i bokslut 2020 slutavräknade -244 kr per invånare. Den preliminära slutavräkningen för 2020 är bokförd med -111 mnkr vilket är -715 kr per invånare (SKR Cirkulär 20:57). Efter att bokslutet har upprättats har SKR publicerat en prognos i februari som visar att slutavräkningen för 2020 uppgår till -492 kr per invånare vilket innebär en positiv korrigeringspost med 223 kr per invånare vilket motsvarar 35 mnkr (SKR Cirkulär 21:12).

Övriga intäkter

Offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt enligt RKR R2 Intäkter, redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som inte är ett offentligt bidrag resultatförs när förpliktelsen är uppfylld. Redovisningsprincipen ändrades 2019.

Utdelning

Utdelning från kommunkoncernföretagen redovisas efter att beslut har fattats på bolagsstämman, normalt året efter räkenskapsåret, i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Kostnader

Avskrivningsmetod

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs som huvudprincip inga avskrivningar. I periodens avskrivningar totalt för kommunen ingår 0,7 mnkr för avskrivningar på bostadsrätter. Bostadsrätter redovisas under finansiella anläggningstillgångar.

Balansräkning

Tillgångar

Anskaffningsvärde materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Undantag kan göras för vissa fastighetsutgifter: akuta åtgärder, kostnader för komponenter som understiger 300 000 kr och kostnader för del av komponent som understiger 10 procent av komponentens anskaffningsvärde.

I egen nedlagd tid ingår endast lön, sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade kostnader. Redovisningsprincipen ändrades 2020 och i samband med det korrigerades 2019 års investeringar med samma förutsättning. Som grund för aktivering tillämpas tidsredovisning. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som en kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Nyttjandeperiod för immateriella anläggningstillgångar

En immateriell anläggningstillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. Kommunens immateriella anläggningstillgångar består främst av licenser och är samtliga externt förvärvade.

Nyttjandeperiod för materiella anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång är en tillgång som ger kommunen framtida ekonomiska fördelar eller den servicepotential som har samband med innehavet och kommer kommunen till del. Kommunens materiella anläggningstillgångar är antingen förvärvade eller tillverkade. Avskrivningar påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid. För tillgångar där anskaffningsvärdet uppgår till minst 100 prisbasbelopp och med identifierbara komponenter med nyttjandeperioder som överstiger 10 år tillämpas komponentredovisning.

Bidrag till infrastruktur

Kommunen har inga lämnade bidrag till infrastruktur.

Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten redovisas som en omsättningstillgång och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde på balansdagen. Intäkterna bokförs, i enlighet med RKR R2 Intäkter, successivt i takt med att tomträttsförsäljning sker och matchas mot kalkylerade kostnader. När exploateringsområdet är färdigt och avslutat sker en slutavräkning mot faktiska kostnader.

Finansiella instrument

Kommunens placeringsportföljer inom kapitalförvaltningen är avsedda att täcka framtida åtaganden och är i enlighet med RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder klassificerade som omsättningstillgång, kortfristiga placeringar. Placerade medel är föremål för försäljning och kan inte betraktas som stadigvarande. Förvaltning av medel inom kapitalförvaltningen regleras i av Kommunfullmäktige antagen placeringspolicy för Örebro kommun. Den kommunala redovisningslagstiftningen anger att samtliga placerade medel ska värderas till marknadsvärde på balansdagen. I bokslutet uppgår orealiserade vinster till 46,8 mnkr och orealiserade förluster uppgår till -58,0 mnkr. Orealiserade vinster och förluster redovisas som jämförelsestörande poster.

Säkringsredovisning

All extern upplåning i koncernen ska samordnas enligt den koncerngemensamma finanspolicyn, vilket innebär att Örebro kommun står för extern upplåning till koncernens bolag som sedan vidareutlånas via koncerninterna lån till bolagen. Räntevillkoren för de koncerninterna lånen baseras på Stibor 90 dagar plus en intern räntemarginal som täcker upplåningskostnaderna. I de fall kommunen gör en upplåning med fast ränta så används en ränteswap som omvandlar lånet till rörlig ränta för att kommunen inte ska ha någon ränterisk. Inlåningen i internbanken med rörlig ränta matchas mot utlåning med rörlig ränta. I de fall kommunen upptar lån i utländsk valuta så valutasäkras alla flöden till SEK. Örebro kommun har per den 31 december 2020 ett utestående derivatkontrakt avseende en ränteswap med ett nominellt belopp på 200 mnkr. Kommunen bedömer att säkringsinstrumentet kvalificerar sig för säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 Derivat och säkringsredovisning. Användandet av derivat har inte haft någon påverkan på kommunens resultaträkning. Räntekostnaden har minskat med 8,2 mnkr genom användandet av räntederivat. Eftersom all upplåning vidareutlånas till bolagen så har även kommunens ränteintäkt minskat med samma belopp. Marknadsvärdet för kommunens derivat är positivt och uppgår till 48,6 mnkr per den 31 december 2020.

Skulder och eget kapital

Eget kapital

Kommunen har markeringar i eget kapital för verksamheter som regleras via särskilda regelverk eller annan lagstiftning. Regelverk för intraprenader respektive digital arbetsplats hanterar över- respektive underskott och deras ackumulerade resultat markeras via eget kapital. VA- och avfallsverksamheten regleras via särskilda lagstiftningar som ställer krav på sårredovisning. Avfallsverksamhetens ackumulerade över- respektive underskott och VA-verksamhetens ackumulerade underskott markeras via eget kapital. Kommunen har också markeringar i eget kapital för särskilda insatser för kostnadsdämpande åtgärder. Markeringarna har gjorts i samband med tidigare års stora engångsintäkter. Dessa särskilda insatser är Sociala investeringar, Digitalisering, Den växande kommunen, Strukturförändringar inom hemvården samt Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet. Tidigare års exploateringsresultat har markerats för framtida kapitalkostnader. Mer information om samtliga markeringar finns i bilaga.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättning eller ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser

Kommunen redovisar sina pensionsåtagande enligt blandmodellen och i enlighet med RKR R10 Pensioner. Blandmodellen innebär att avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och avtalspensioner som intjänats från och med 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner redovisas som avsättning.

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS19. Pensionsskultsberäkning på utfästelser enligt KPA-planen är gjord enligt Finansinspektionens föreskrifter om försäkringstekniska grunder och beräkningen är gjord enligt tryggandelagens bestämmelser. Beräkningarna för pensioner baseras på uppgifter per den 18 december 2020 från KPA. Senast kända aktualiseringsgrad är 96 procent.

Visstidsförordnanden för förtroendevalda som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Den del av pensionsåtagandet som redovisas som ansvarsförbindelse och som avser avtalspensioner har minskat med 45 mnkr mellan åren 2019 och 2020.

Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftsbestämda ålderspensionen. För 2020 beräknas kostnaden till 215 mnkr, 25 mnkr är betalda under 2020 och resten redovisas som en kortfristig skuld med 190 mnkr.

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2020 års löneskatt för perioden belastar resultatet.

Övriga avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar redovisas enligt RKR R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser när kommunen har en befintlig förpliktelse som uppstått genom ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningarna är värderade till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Avsättning för återställande av deponi

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan till miljödomstolen om att få fortsätta att deponera till år 2025 på nuvarande deponi beviljad den 6 december 2007. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår de kvarvarande kostnaderna för sluttäckning till 45,1 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 procent. Hittills har uttag på 30,6 mnkr gjorts från avsättningen. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025.

Under året har en händelse avseende farligt batteriavfall på en fastighet i kommunen ägt rum. En rättslig prövning avseende kostnader för sanering pågår och skulle kunna tillfalla kommunen i framtiden. Den uppfyller inte kriterierna för en avsättning, varpå kommunen redovisar 7 mnkr som en ansvarsförbindelse.

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,6 mnkr. Kommunen förvaltar också hushållsskissor för boende i gruppbostad, vilka redovisas bland övriga kortfristiga skulder.

I kommunens framtida åtaganden för operationell leasing ingår hyrcyklar till personalen med 15 mnkr för kostnader innevarande år, 9 mnkr är beräknade kostnader för kommande 12 månader och därefter 9 mnkr som beräknade kostnader för kommande 13–60 månader.

Långfristiga skulder

Redovisning av leasingavtal

I enlighet med RKR R5 Leasing redovisas finansiellt leasade objekt som anläggningstillgångar och skulder i balansräkningen. Tillgångsslagen maskiner, inventarier och modulbyggnader är prövade och redovisas som operationell leasing. I minimileaseavgiften ingår anskaffningspriset exklusive restvärdet samt 12,5 procent moms.

Kommunen redovisar investeringsbidrag som uppfyller kriterierna för ett offentligt bidrag samt anslutningsavgifter som övriga långfristiga skulder enligt RKR R2 Intäkter. Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader, t.ex. administrationsomkostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras.

Kortfristiga skulder

Inom internbanken har en del av den långfristiga skulden omklassificerats till kortfristiga skulder i enlighet med RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder.

VA-verksamheten redovisar vid ett överuttag en förutbetalad intäkt, som en kortfristig skuld till abonnenterna. Sedan 2018 har VA-verksamheten ett ackumulerat negativt resultat vilket istället redovisas som negativt eget kapital. Det ska återställas inom tre år.

Borgen

Örebro kommuns borgensåtagande per den 31 december 2020 är totalt 9 225 mnkr, av detta avser 8 478 mnkr solidarisk borgen till Kommuninvest ekonomisk förening. Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagets samtliga åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms både utifrån medlemmens insatskapital och andel skuld/åtagande i förhållande till det totala andelskapitalet och utlåning i Kommuninvest.

Särredovisning

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Dessa verksamheter regleras av lagen om allmänna vattentjänster respektive miljöbalkens avfallsförordning. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter. Avgifterna ska baseras på självkostnadsprincipen och lagstiftaren ställer krav på särredovisning. Resultat och balansräkning för VA respektive avfallsverksamheten redovisas i bilaga 5 i årsredovisningen.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag om nettoomsättningen överstiger lagens tröskelvärde på 40 miljoner euro. Kravet gäller om kommunen överstiger tröskelvärdet två år i rad. Kommunen har prövat aktuella verksamheter och behöver inte göra någon redovisning 2020 eftersom nettoomsättningen understiger tröskelvärdet.

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 2: Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	372,7	332,3	63,2	50,8
Taxor och avgifter	602,0	616,4	664,6	686,9
- konsumtions- avgifter VA/avfall	250,1	278,1	250,1	278,1
- barnomsorg	115,2	118,4	115,2	118,4
- äldre och funktionshindrade	39,3	39,2	39,3	39,2
Hyror och arrenden	1 953,2	1 988,8	267,7	268,3
Bidrag	924,2	1 021,7	926,6	1 012,8
- staten	859,7	944,9	859,7	944,9
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	360,5	320,9	346,4	310,8
Exploaterings- intäkter	102,5	229,0	102,5	229,1
Tomträttsintäkter	31,8	54,2	31,8	90,7
Realisationsvinster	11,5	12,0	11,2	6,7
Summa	4 358,3	4 575,2	2 414,0	2 656,0

Not 3: Verksamhetens kostnader

Löner och sociala avgifter	-6 556,6	-6 636,3	-6 002,5	-6 078,2
Pensionskostnader	-447,3	-450,5	-415,8	-416,7
Inköp av anlägg- nings- och under- hållsmaterial	-169,3	-242,8	-160,1	-231,6
Bränsle, energi och vatten	-64,1	-54,4	-76,6	-69,8
Köp av huvud- verksamhet	-1 575,4	-1 585,2	-1 668,1	-1 689,5
Lokal- och markhyror	-288,1	-309,1	-1 146,0	-1 166,8
Lämnade bidrag	-463,4	-465,9	-566,3	-569,7
Realisationsförluster och utrangeringar	-5,8	-5,2	-5,8	-5,2
Tjänster	-866,7	-798,1	-836,7	-756,7
Varor	-257,5	-244,5	-251,8	-241,0
Övriga kostnader, drift och underhåll koncernbolag	-1 354,1	-1 086,7	-	-
Aktuell skatt	-1,6	-2,2	-	-
Uppskjuten skatt enligt företagets årsredovisningar	-46,0	-60,2	-	-
Uppskjuten skatt, obeskattade reserver	-0,2	0,2	-	-
Summa skatt på årets resultat	-47,9	-62,2	-	-
Summa	-12 096,1	-11 940,8	-11 129,6	-11 225,2

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
- varav kostnader för revision				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	-	3,8	0,3	0,3
Förtroendevalda revisorer	-	1,7	0,2	0,1
Summa räkenskapsrevision	0,0	5,4	0,4	0,4
Kostnader för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	-	-	1,5	2,2
Förtroendevalda revisorer	-	-	1,1	1,0
Summa övriga revision	0,0	0,0	2,7	3,2
Total kostnad för revision*	0,0	5,4	3,1	3,6

* Uppgift saknas för koncernen 2019

Not 4: Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader

Jämförelsestörande intäkter				
Realisationsvinster för anläggning- tillgångar	11,2	6,7	11,2	6,7
Intäkter exploate- ringsverksamheten	102,6	229,1	102,6	229,1
Summa jämförelse- störande intäkter	113,8	235,8	113,8	235,8
Jämförelsestörande kostnader				
Kostnader exploaterings- verksamheten	-35,6	-112,4	-35,6	-112,4
Realisationsförluster för anläggning- tillgångar	-5,8	-5,2	-5,8	-5,2
Summa jämförelse- störande kostnader	-41,4	-117,6	-41,4	-117,6
Summa	72,4	118,2	72,4	118,2

Not 5: Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningar im- materiella tillgångar	-0,6	-	-0,4	-
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-666,2	-696,1	-132,4	-141,8
Avskrivningar maski- ner och inventarier	-227,5	-233,2	-120,8	-123,7
Avskrivningar maski- ner och inventarier på leasingavtal	-0,9	-0,1	-0,9	-0,1
Årets avskrivningar	-895,2	-929,3	-254,5	-265,5
Återföring av tidigare nedskrivna anläggning- tillgångar	15,1	27,2	-	-
Nedskrivningar materiella anlägg- ningstillgångar	-38,4	-31,7	-	-
Summa	-918,4	-933,8	-254,5	-265,5

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 6: Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	6 987,2	7 160,1	6 987,2	7 160,1
Slutavräkning	3,5	-37,4	3,5	-37,4
Preliminär slutavräkning	-65,8	-111,2	-65,8	-111,2
Skatteväxling gymnasieresor	9,9	10,3	9,9	10,3
Summa	6 934,8	7 021,8	6 934,8	7 021,8

Not 7: Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	1 498,3	1 533,2	1 498,3	1 533,2
Kostnadsutjämning	-117,0	-263,9	-117,0	-263,9
Införandebidrag	-	54,1	-	54,1
Regleringsbidrag	107,5	159,3	107,5	159,3
Generellt bidrag från staten	50,8	321,5	50,8	321,5
Utjämningsbidrag LSS	154,3	133,5	154,3	133,5
Kommunal fastighetsavgift	245,7	254,5	245,7	254,5
Summa	1 939,6	2 192,2	1 939,6	2 192,2

Not 8: Finansiella intäkter				
Ränteintäkter internbank	34,1	35,6	38,2	88,0
Ränteintäkter likviditetsförvaltning	45,1	50,5	45,1	50,5
Ränteintäkter pensionsförvaltning	27,4	33,5	27,4	33,5
Ränteintäkter övriga	5,5	7,8	3,2	5,9
Borgensavgifter/räntetillägg	0,6	0,6	40,6	43,2
Utdelningar koncernbolag	-	6,5	44,0	85,0
Realisationsvinster, försäljning finansiella anläggningstillgångar	539,5	-	1,3	-
Realisationsvinster aktier, räntebärande värdepapper likviditetsförvaltning	123,4	26,9	122,4	26,6
Realisationsvinster aktier, räntebärande värdepapper pensionsförvaltning	72,6	8,4	72,6	8,4
Övriga finansiella intäkter	7,2	2,2	9,0	0,4
Summa finansiella intäkter exkl. värdering	855,3	172,0	403,8	341,6
Orealiserade realisationsvinster, värdering likviditetsförvaltning	161,8	27,6	161,8	27,6

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Orealiserade realisationsvinster, värdering pensionsförvaltning	100,4	19,3	100,4	19,2
Summa finansiella intäkter inkl. värdering	1 117,6	218,9	666,0	388,4

Not 9: Finansiella kostnader				
Räntekostnader, internbank	-35,5	-29,5	-39,6	-82,0
Ränta på pensionskuld	-23,2	-32,6	-22,1	-31,6
Räntekostnader, övrigt	-249,1	-273,7	-7,1	-8,3
Realisationsförluster aktier, räntebärande värdepapper likviditetsförvaltning	-4,1	-1,5	-4,7	-1,5
Realisationsförluster aktier, räntebärande värdepapper pensionsförvaltning	-	0,0	-	0,0
Bankkostnader, internbank	-5,7	-6,2	-5,7	-6,4
Övriga finansiella kostnader	-	-0,4	-	-0,4

Summa finansiella kostnader exkl. värdering	-317,6	-344,0	-79,2	-130,3
Orealiserade realisationsförluster, värdering likviditetsförvaltning	-49,0	-36,5	-49,0	-36,5
Orealiserade realisationsförluster, värdering pensionsförvaltning	-35,1	-21,5	-35,1	-21,5
Summa finansiella kostnader inkl. värdering	-401,7	-402,0	-163,3	-188,3

Not 10: Jämförelseförande poster i finansnettot				
Effekt av sänkt diskonteringsränta pensioner	-2,9	-13,5	-2,9	-13,5
Realiserad kursvinst på värdepapper	196,2	35,0	196,2	35,0
Realiserad kursförlust på värdepapper	-4,7	-1,5	-4,7	-1,5
Realisationsvinst vid försäljning av finansiella tillgångar	538,2	-	-	-
Orealiserad kursvinst på värdepapper	262,2	46,8	262,2	46,8
Orealiserad kursförlust på värdepapper	-84,0	-58,0	-84,0	-58,0
Summa	905,0	8,8	366,8	8,8

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 11: Årets resultat i förhållande till balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkningen	-	-	406,8	579,5
Realisationsvinster anläggnings- tillgångar	-	-	-12,4	-1,5
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-178,2	11,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-74,1	25,6
Resultat efter balanskravs- justeringar	-	-	142,1	614,6
Medel till resultat- utjämningsreserv	-	-	-	206,0
Medel från resultat- utjämningsreserv	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	-	-	142,1	820,6
Medel till marke- ringar i eget kapital	-	-	-13,5	-36,5
Medel från marke- ringar i eget kapital	-	-	104,8	-69,7
Summa efter markeringar i eget kapital	-	-	233,4	714,4

Not 12: Immateriella tillgångar				
Ingående bokfört värde	3,1	2,5	0,4	-
Investeringar under året	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-0,6	-	-0,4	-
Utgående bokfört värde	2,5	2,5	0,0	0,0
Bokfört värde totalt, immateriella tillgångar				
Anskaffningsvärde	13,0	13,0	9,2	9,2
Akkumulerade avskrivningar	-9,9	-10,5	-8,8	-9,2
Årets avskrivningar	-0,6	-	-0,4	-
Summa	2,5	2,5	0,0	0,0
Genomsnittlig nytt- jandeperiod, år*	-	-	4	4

* Uppgift saknas för koncernen

Not 13: Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	21 028,4	21 535,3	3 987,6	4 250,6
Investeringar under året	1 620,3	1 680,1	423,8	409,9
Utrangering/avytt- ring/korrigerig	-442,4	-54,8	-32,2	-37,3
Utfördelningar	-	-	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-660,3	-699,6	-132,0	-141,2
Nedskrivningar	-38,4	-31,7	-	-

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Återförda nedskrivningar	18,5	27,2	-	-
Överföringar från/till annat tillgångsslag	11,9	47,8	3,5	0,0
Övriga förändringar	-	-	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	21 538,1	22 504,4	4 250,6	4 482,0
Pågående nyanläggningar				
Ingående bokfört värde	1 483,1	2 113,2	460,2	614,4
Investeringar under året	2 355,2	2 128,5	565,6	512,4
Aktiverat under året	-1 740,1	-1 765,0	-421,6	-401,8
Utrangeringar/ omklassificeringar	-	-15,0	10,2	1,7
Utgående bokfört värde	2 098,3	2 461,7	614,4	726,8
Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	28 606,3	30 800,5	6 020,7	6 390,1
Akkumulerade avskrivningar	-6 388,0	-7 601,0	-1 638,1	-1 767,0
Årets avskrivning	-680,2	-695,1	-132,0	-141,2
Summa	21 538,1	22 504,4	4 250,6	4 482,0
Genomsnittlig nytt- jandeperiod, år*	-	-	31	31

* Uppgift saknas för koncernen

Not 14: Maskiner, fordon, inventarier och konst				
Ingående bokfört värde	1 469,4	1 524,2	488,3	496,7
Investeringar under året	255,2	173,7	145,5	103,2
Försäljningar	-13,1	-3,3	-0,8	-1,6
Utrangering/avytt- ring/korrigerig	-14,7	-2,0	-14,6	-2,1
Årets avskrivningar	-231,7	-233,1	-121,7	-123,7
Överföringar från/till annat tillgångsslag	59,9	26,1	-	-
Utgående bokfört värde	1 525,1	1 485,6	496,7	472,5
Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst				
Anskaffningsvärde	3 443,5	3 577,4	1 642,0	1 691,1
Akkumulerade avskrivningar	-1 686,7	-1 858,8	-1 023,6	-1 095,0
Årets avskrivningar	-231,7	-233,1	-121,7	-123,7
Summa	1 525,1	1 485,6	496,7	472,5
Genomsnittlig nytt- jandeperiod, år*	-	-	7	8

* Uppgift saknas för koncernen

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 15: Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, andelar och bostadsrätter				
Aktier	-	-	227,0	227,0
Andelar och grundfondskapital	98,1	111,7	95,0	109,3
Bostadsrätter	18,4	17,6	18,4	17,6
Summa	116,5	129,4	340,4	353,9
Utlämnade lån				
Kommunala bolag	-	-	698,6	698,6
Region	0,3	0,3	0,3	0,3
Föreningar och stiftelser	14,8	0,5	14,8	0,5
Summa	15,1	0,9	713,7	699,5
Utlämnade lån internbank, koncernen				
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	3 824,0	4 074,0
Kumbro Vind AB	-	-	264,0	249,6
Kumbro Stadsnät AB	-	-	168,0	168,0
Västerporten AB	-	-	315,0	315,0
ÖBO Omsorgs- fastigheter AB	-	-	628,0	628,0
ÖBO Husaren AB	-	-	290,0	290,0
Örebrobostäder AB	-	-	6 877,0	7 191,4
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	2 493,0	2 793,0
Summa	0,0	0,0	14 859,0	15 709,0
- varav kortfristig fordran Kumbro Vind AB, am- ortering nästkom- mande år	-	-	-10,8	-10,8
Övriga långfristiga fordringar				
Långfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	-	-	3,9	1,0
Övriga	196,0	163,0	-	-
Summa	196,0	163,0	3,9	1,0
Summa finansiella anläggning- tillgångar	327,6	293,3	15 906,2	16 752,6
Not 16: Förråd m.m.				
Förråd	26,2	32,6	6,8	23,4
Exploaterings- fastigheter	192,1	145,4	192,1	145,4
Tomträttsfastigheter småhus	21,3	18,4	21,3	18,4
Summa	239,6	196,3	220,3	187,2

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 17: Kortfristiga fordringar				
Statsbidragsfordringar				
Flyktingar	8,5	5,0	8,5	5,0
Fordran avseende särskild moms- kompensation	89,9	86,7	89,9	86,7
Kommunal fastig- hetsavgift/skatter	123,8	138,0	123,8	138,0
Övriga statsbidrags- fordringar	4,4	22,8	4,4	22,8
Summa	226,7	252,5	226,7	252,5
Övriga omsättningstillgångar				
Interimsfordringar	291,2	272,8	389,9	375,8
Upplupna ränteintäkter	-	-	5,0	3,5
Upplupna skatte- intäkter, inbetald preliminär skatt	10,7	25,0	10,7	25,0
Kortfristig del av långfristig fordran	-	-	1,6	-
Nästkommande års amortering koncernbolag	-	-	10,8	10,8
Kortfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	-	-	4,5	2,9
Övriga fordringar	83,4	41,5	1,7	1,0
Summa	385,2	339,3	424,2	419,0
Kortfristig fordran inom koncernkontot				
Futurumfastigheter AB	-	-	62,0	-
Örebrobostäder AB	-	-	104,2	119,2
Örebro Rådhus AB	-	-	15,2	11,9
Örebro Regionens Science Park AB	-	-	0,9	-
Summa	0,0	0,0	182,3	131,1
Kundfordringar	160,7	253,4	238,6	222,5
Summa kortfristiga fordringar	772,6	845,3	1 071,7	1 025,1
Not 18: Kortfristiga placeringar				
Likviditetsförvaltning	2 723,2	3 141,0	2 723,2	3 141,0
Pensionsförvaltning	1 480,1	1 522,7	1 480,1	1 522,7
Orealiserad värde- förändring	179,0	167,8	179,0	167,8
- placerade medel Nerikes Brandkår	15,7	19,0	-	-
Summa	4 397,9	4 850,5	4 382,2	4 831,6

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 19: Kassa och bank				
Bank och giro	257,6	445,9	201,2	396,4
Summa	257,6	445,9	201,2	396,4
Summa omsätt- ningstillgångar	5 667,8	6 338,0	5 875,4	6 440,3

Not 20: Eget kapital

Eget kapital (IB)	10 063,4	11 102,6	8 534,5	9 044,1
Korrigerig ingående värde eget kapital	102,8	-0,2	102,8	-0,2
Korrigerig inkomster fordon		-0,2		-0,2
Tidigare periodi- serade investerings- bidrag och gatukostnads- ersättningar	102,8	-	102,8	-
Årets resultat	934,1	731,5	406,8	579,5
Resultatut- jämningsreserv	160,0	368,0	160,0	368,0
Markeringar	1 054,9	1 024,6	1 054,9	1 024,6
- eget kapital avfall	89,9	82,7	89,9	82,7
- eget kapital VA	-20,0	-17,1	-20,0	-17,1
- konjunktur- och strukturbuffert	200,0	200,0	200,0	200,0
- AFA-medel (åter från 2004)	0,2	-	0,2	-
- digitaliserings- satsning	104,9	55,1	104,9	55,1
- Den växande kommunen	34,4	28,8	34,4	28,8
- Strukturförändring- ar inom hemvården	9,3	4,6	9,3	4,6
- Digital arbetsplats	-29,4	-30,2	-29,4	-30,2
- tillväxt- och arbetsmarknads- paketet	-	38,4	-	38,4
- Sociala investeringar	78,2	43,7	78,2	43,7
- överfört resultat intraprenader	56,7	87,9	56,7	87,9
- exploaterings- fastigheter	530,7	530,7	530,7	530,7
Eget kapital (UB)	11 100,3	11 833,9	9 044,1	9 623,4

Not 21: Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation avsatt till pensioner				
Avtalspensioner	442,2	486,9	407,8	451,4
- förmånsbestämd ålderspension	355,9	400,5	355,9	400,5
- pension till efterlevande	7,3	6,5	7,3	6,5
- PA-KL-pensioner	44,5	44,4	44,5	44,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
- övrigt	34,5	35,5	-	-
Örebro:s särskilda pensionsplan (ÖSPP)	94,5	119,0	94,5	119,0
Särskilda avtals- och viss- tids pensioner	4,5	3,7	4,5	3,7
- särskilda avtalspensioner	0,1	-	0,1	-
- visstids pensioner	4,4	3,7	4,4	3,7
Avtalspensioner förtroendevalda ej avgångna	10,1	9,3	10,1	9,3
Avtalspensioner förtroendevalda OPF-KL	4,0	6,0	4,0	6,0
Löneskatt	134,7	151,6	126,4	143,0
Summa	690,1	776,7	647,3	732,5
Ingående avsättning avtalspensioner	382,2	442,3	349,3	407,8
Nyintjänad pension	66,1	48,3	66,1	48,3
Ränte- och be- loppsuppräknings	11,5	11,3	11,5	11,3
Övrigt	-3,2	-0,1	-4,8	-1,1
Årets utbetalningar	-14,3	-14,9	-14,3	-14,9
Löneskatt	107,3	118,1	98,9	109,5
Summa avsättning	549,6	605,1	506,7	561,0
Ingående avsättning ÖSPP	87,6	94,5	87,6	94,5
Nyintjänad pension	-	-	-	-
Ränte- och be- loppsuppräknings	3,1	2,7	3,1	2,7
Ändrad diskonteringsränta	2,3	10,9	2,3	10,9
Övrigt	2,1	11,9	2,1	11,9
Årets utbetalningar	-0,7	-1,0	-0,7	-1,0
Löneskatt	22,9	28,9	22,9	28,9
Summa avsättning	117,5	147,9	117,5	147,9
Ingående avsättning ÖK-SAP	4,8	4,5	4,8	4,5
Ränte- och be- loppsuppräknings	0,2	0,1	0,2	0,1
Övrigt	0,8	0,2	0,8	0,2
Årets utbetalningar	-1,3	-1,1	-1,3	-1,1
Löneskatt	1,1	0,9	1,1	0,9
Summa avsättning	5,6	4,6	5,6	4,6
Ingående avsättning förtroendevalda	13,2	10,1	13,2	10,1
Nyintjänad pension	0,8	-1,3	0,8	-1,3
Ränte- och be- loppsuppräknings	0,7	0,5	0,7	0,5
Överfört till ordinarie beräkning	-4,6	-	-4,6	-

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Löneskatt	2,5	2,3	2,5	2,3
Summa avsättning	12,6	11,6	12,6	11,6
Ingående avsättning förtroendevalda OPF-KL	3,2	4,0	3,2	4,0
Nyintjänad pension	0,9	2,0	0,9	2,0
Löneskatt	1,0	1,5	1,0	1,5
Summa avsättning	5,0	7,5	5,0	7,5
Rättelse löneskatt från 2014	-	-	-	-
Utgående avsättning	690,1	776,6	647,3	732,5
Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.				
Avtalspensioner	2 275,5	2 230,0	2 275,5	2 230,0
Förtroendevalda	2,9	3,5	2,9	3,5
Löneskatt	552,7	541,9	552,7	541,9
Summa	2 831,1	2 775,4	2 831,1	2 775,4
Ingående ansvarsförbindelse	2 341,8	2 275,5	2 341,8	2 275,5
Pensionsutbetalningar	-137,4	-138,2	-137,4	-138,2
Ränte- och beloppssuppräknings	73,5	68,9	73,5	68,9
Övrigt	-2,4	23,9	-2,4	23,9
Löneskatt	552,0	541,0	552,0	541,0
Delsumma ansvarsförbindelse	2 827,6	2 771,0	2 827,6	2 771,0
Ingående ansvarsförbindelse förtroendevalda	4,2	2,9	4,2	2,9
Ränte- och beloppssuppräknings	0,2	0,1	0,2	0,1
Nyintjänad pension	0,3	0,6	0,3	0,6
Överfört till ordinarie beräkning	-1,9	-	-1,9	-
Löneskatt	0,7	0,9	0,7	0,9
Delsumma förtroendevalda	3,5	4,4	3,5	4,4
Utgående ansvarsförbindelse totalt	2 831,1	2 775,4	2 831,1	2 775,4

Not 22: Övriga avsättningar

Avsättning för återställande av deponi

Ingående bokfört värde	45,9	45,1	45,9	45,1
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Uttag	-0,9	-0,2	-0,9	-0,2
Utgående bokfört värde	45,1	44,8	45,1	44,8
Avsättning för sanerings- och markarbeten Rörströmsälven 10 (Öknaskolan)				
Ingående bokfört värde	0,9	0,9	0,9	0,9

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Årets avsättning	-	-	-	-
Uttag	-	-	-	-
Utgående bokfört värde	0,9	0,9	0,9	0,9
Avsättning parkeringsfriköp				
Ingående bokfört värde	1,6	1,6	1,6	1,6
Årets avsättning	-	-	-	-
Uttag	-	-	-	-
Utgående bokfört värde	1,6	1,6	1,6	1,6
Övriga avsättningar koncern				
Uppskjuten skatteskuld koncernbolag	546,7	605,4	-	-
Övriga avsättningar koncernbolag	8,6	7,3	-	-
Utgående bokfört värde	555,2	612,7	0,0	0,0
Summa övriga avsättningar	602,7	660,1	47,6	47,4
Summa avsättningar	1 292,8	1 436,8	694,9	779,9

Not 23: Långfristiga skulder

Certifikatslån	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligationslån	4 300,0	4 300,0	4 300,0	4 300,0
Kommuninvest	4 800,0	6 000,0	4 800,0	6 000,0
Europeiska investeringsbanken	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0
Summa långfristiga lån internbank	10 300,0	11 500,0	10 300,0	11 500,0
Region	4,0	4,0	4,0	4,0
Långfristig leasingkul	-	-	-	-
Övriga långfristiga lån ej internbank	796,1	888,9	-	-
Summa övriga långfristiga lån	800,1	892,9	4,0	4,0
Periodiserade anslutningsavgifter	381,7	434,6	381,6	434,6
Periodiserade investeringsbidrag	127,6	130,6	127,6	130,6
Övriga långfristiga skulder	40,5	-	-	-
Summa övriga långfristiga skulder	549,9	565,2	509,3	565,2
Summa långfristiga skulder	11 650,0	12 958,0	10 813,3	12 069,2
Checkräkningskrediter, kreditlöften och låneramar (ej nyttjade)				
Checkräkningskredit	400,0	400,0	400,0	400,0
Kreditlöften	1 750,0	2 500,0	1 750,0	2 500,0
Låneram	600,0	600,0	600,0	600,0
Låneskuldens struktur				

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Kapital- bindningstid, år	3,7	3,7	3,7	3,7
Ränte- bindningstid, år	0,1	0,1	0,1	0,1
Räntebindningstid exkl. derivat, år	0,3	0,3	0,3	0,3
Andel lån som för- faller inom ett år, %	30,0	27,4	30,0	27,4
Ränta i genomsnitt, %	0,5	0,3	0,4	0,3
Ränta i genomsnitt exkl. derivat, %	0,5	0,4	0,5	0,4
Fordon				
Totala minimi- leaseavgifter	-	-	-	-
Nuvärde minimi- leaseavgifter	-	-	-	-
Därav förfall inom 1 år	-	-	-	-
Därav förfall mellan 1–5 år	-	-	-	-
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	-
Not 24: Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	679,0	636,5	490,4	390,2
Kortfristiga lån koncernen				
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	72,8	79,7
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	2,0
Örebro Parkering AB	-	-	3,6	3,2
Örebrokompaniet AB	-	-	0,9	1,5
Länsmusiken Örebro AB	-	-	3,0	1,9
Kumbro utveckling AB	-	-	3,7	46,5
Örebroregionens Science Park AB	-	-	-	0,8
Vätternvatten AB	-	-	15,1	1,2
Övriga	-	-	0,0	0,1
Summa kortfristiga lån koncernen	0,0	0,0	99,2	136,8
Övriga kortfristiga lån	153,5	52,8	-	-
Kreditlöften och låneramar				
Certifikatslån	2 550,0	2 450,0	2 550,0	2 450,0
Obligationslån	1 158,0	1 000,0	1 158,0	1 000,0
Kommuninvest	1 000,0	900,0	1 000,0	900,0
Summa övriga kortfristiga lån	4 708,0	4 350,0	4 708,0	4 350,0
Interimsskulder				
Semesterlöneskuld	249,5	272,9	243,6	267,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Nyintjänade pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	191,7	192,4	189,3	190,0
Upplupna löner	61,4	73,3	15,1	21,9
Upplupna sociala avgifter	262,4	289,4	260,6	287,2
Upplupna räntekostnader	21,7	22,0	31,6	27,3
Förutbetalda hyresintäkter	126,5	153,6	1,0	-0,1
Förutbetalda skatter	71,4	214,4	71,4	214,4
Övriga interimsskulder	339,9	315,4	325,3	340,8
Summa interimsskulder	1 324,6	1 533,3	1 137,9	1 349,0
Momsskuld	2,9	5,0	-	4,9
Avfallsskatt	0,4	2,8	0,4	2,8
Särskilda punktskatter	0,4	0,8	0,4	0,8
Personalens källskatt	92,5	106,7	90,0	104,4
Fastighetsskatt	6,2	8,7	5,9	8,4
Övriga skatteskulder	-	6,8	-	-
Avräkning gem. hushållskassor VFH	0,6	0,7	0,6	0,7
Övriga kortfristiga skulder	147,9	152,5	58,2	53,7
Summa övriga kortfristiga skulder	251,0	283,9	155,4	175,7
Summa kortfristiga skulder	7 116,2	6 856,7	6 591,0	6 401,7
Not 25: Borgensåtaganden				
Majoritetsägda bolag	-	-	736,0	634,1
- Örebrobostäder AB	-	-	110,0	10,0
- Örebro rådhus AB	-	-	500,0	500,0
- Kumbro utveckling AB	-	-	53,6	53,6
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	72,4	70,5
Minoritetsägda företag	-	-	97,5	97,5
- Örebro läns flygplats AB	-	-	97,5	97,5
Övriga	15,3	14,8	15,3	14,8
- delägda stiftelser	4,0	4,0	4,0	4,0
- förlustansvar, egna hem	0,1	0,0	0,1	0,0
- övriga bostadslån	3,7	8,3	3,7	8,3
- föreningar och andra organisationer	7,5	2,5	7,5	2,5
Summa	15,3	14,8	848,8	746,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 26: Övriga ansvarsförbindelser				
Ställda säkerheter				
Fastighets- inteckningar	1 035,1	1 026,0	-	-
Företags- inteckningar	5,8	5,8	-	-
Övriga ställda panter	0,0	0,0	-	-
Summa	1 041,0	1 031,8	-	-
Övriga tilläggs-upplysningar				
Villkorat kapitalfillskott				
ÖSK (Örebro Sportklubb)	2,7	2,7	2,7	2,7
KIF Örebro Damfot- bollsörening (DFF)	2,3	2,3	2,3	2,3
Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing				
Maskiner, fordon och inventarier				
Redovisade kostna- der innevarande år	32,8	41,0	32,8	41,0
Beräknade kost- nader kommande 12 mån	30,7	19,5	30,7	19,5
Beräknade kost- nader kommande 13–60 mån	20,6	14,2	20,6	14,2
Beräknade kost- nader kommande 61– mån	10,2	-	10,2	-
Hyra fastigheter				
Avgifter med förfall inom 1 år	1 197,8	1 203,0	1 197,8	1 203,0
Avgifter med förfall inom 1 år men innan 5 år	2 606,9	2 937,7	2 606,9	2 937,7
Avgifter med förfall senare än 5 år	1 711,7	6 430,0	1 711,7	6 430,0
Andel antal objekt per fastighetsägare (koncern), %				
Futurum fastigheter AB	11,7 %	10,4 %	11,7 %	10,4 %
Örebrobostäder AB	54,9 %	50,4 %	54,9 %	50,4 %
Örebroporten Fastigheter AB	8,0 %	5,0 %	8,0 %	5,0 %
Västerporten Fastigheter AB	0,7 %	0,4 %	0,7 %	0,4 %
Externa fastighetsägare	24,7 %	33,8 %	24,7 %	33,8 %

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Not 27: Not till kassaflödesrapport, ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	939,7	933,8	248,3	260,5
Förändring avsättningar	138,7	100,4	94,3	102,1
Förändring pensio- ner exkl. uttag	95,9	103,1	94,3	102,1
Förändring övriga avsättningar	42,8	-2,7	-	-
Övriga ej likvidi- tetspåverkande poster	-509,1	51,9	51,2	15,1
Realisationsförluster	5,8	5,2	5,8	5,2
Realisationsvinster	-549,4	-6,7	-11,2	-6,7
Ränta anslutnings- avgifter och byggränta	6,7	8,0	6,7	8,0
Effekter av ändrade redovisnings- principer	5,0	7,4	49,0	7,4
Övrigt	22,7	38,1	0,8	1,3
Summa ej likvidi- tetspåverkande poster	569,3	1 086,1	393,8	377,7

Driftsredovisning

Driftsredovisning per nämnd

Driftnämnd, anslag, belopp i miljoner kronor	Bokslut 2019			Bokslut 2020			Budget 2020	Budget-avvikelse	Justerad budget-avvikelse*
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto			
Barn och utbildning	-4 645,6	937,0	-3 708,5	-4 704,6	933,4	-3 771,2	-3 811,8	40,5	40,9
Förskolenämnden	-876,0	34,2	-841,9	-887,3	44,4	-842,9	-854,6	11,7	11,7
Grundskolenämnden	-1 543,2	282,5	-1 260,7	-1 615,8	282,1	-1 333,7	-1 345,3	11,5	11,9
Gymnasienämnden	-636,1	110,5	-525,6	-613,1	102,9	-510,2	-512,0	1,8	1,8
Programnämnd barn och utbildning	-1 590,2	509,8	-1 080,4	-1 588,4	504,0	-1 084,4	-1 099,9	15,5	15,5
Social välfärd	-5 246,1	1 922,0	-3 324,2	-5 426,1	2 100,2	-3 325,9	-3 275,7	-50,1	-50,1
Funktionsstödsnämnden	-833,7	558,8	-274,9	-850,9	705,5	-145,4	-150,7	5,3	5,3
Socialnämnden	-640,5	74,4	-566,0	-632,1	57,2	-574,9	-564,0	-10,9	-10,9
Hemvårdsnämnden	-644,0	268,1	-376,0	-605,8	283,3	-322,5	-268,0	-54,5	-54,5
Vårdboendenämnden	-816,1	790,6	-25,5	-883,3	834,9	-48,3	-31,2	-17,1	-17,1
Överförmyndarnämnden	-23,3	8,1	-15,2	-24,4	8,0	-16,4	-16,2	-0,3	-0,3
Programnämnd social välfärd	-2 288,6	222,0	-2 066,6	-2 429,6	211,3	-2 218,3	-2 245,6	27,3	27,3
Samhällsbyggnad	-2 563,1	1 826,2	-736,9	-2 563,1	1 841,4	-721,7	-731,4	9,7	9,7
Byggnadsnämnden	-33,1	24,8	-8,3	-41,4	37,3	-4,1	-5,6	1,5	1,5
Fritidsnämnden	-200,3	40,8	-159,5	-203,4	36,3	-167,1	-168,9	1,7	1,7
Kulturnämnden	-230,7	34,3	-196,5	-224,1	29,3	-194,9	-197,4	2,6	2,6
Miljönämnden	-52,5	36,0	-16,5	-49,5	32,5	-17,0	-18,5	1,5	1,5
Tekniska nämnden exkl. VA och avfall	-431,9	221,5	-210,4	-453,0	248,5	-204,5	-212,0	7,5	7,5
Programnämnd samhällsbyggnad	-1 614,6	1 468,8	-145,8	-1 591,7	1 457,6	-134,1	-129,0	-5,0	-5,0
Landsbygdsnämnden	-5,8	-	-5,8	-6,1	0,0	-6,1	-6,3	0,2	0,2
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-748,2	209,2	-539,1	-711,7	177,8	-533,9	-544,2	10,3	10,3
Kommunstyrelsen	-742,1	329,8	-412,3	-745,0	321,4	-423,6	-438,7	15,1	15,1
Kommunledningen	-44,5	0,6	-43,9	-41,0	0,5	-40,5	-51,7	11,1	11,1
Kommunstyrelseförvaltningen	-697,6	329,2	-368,4	-704,0	320,9	-383,1	-387,0	3,9	3,9
Stadsrevisionen	-3,6	-	-3,6	-3,6	0,0	-3,6	-3,9	0,3	0,3
Valnämnden	-5,5	2,9	-2,6	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0
Summa nämnder	-13 960,1	5 227,1	-8 732,9	-14 160,5	5 374,2	-8 786,2	-8 812,2	26,0	26,4

Driftnämnd, anslag, belopp i miljoner kronor	Bokslut 2019			Bokslut 2020			Budget 2020	Budget-avvikelse	Justerad budget-avvikelse*
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto			
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-363,9	350,5	-13,4	-383,2	379,0	-4,2	0,0	-4,2	3,0
Avfall	-150,7	149,7	-1,0	-153,5	146,3	-7,2	-	-7,2	0,0
VA	-213,1	200,8	-12,3	-229,7	232,7	3,0	-	3,0	3,0
Kommungemensamma verksamheter	-436,8	220,6	-216,2	-385,7	185,4	-200,3	-167,4	-32,9	29,2
Kommunstyrelsens utrymme – oförutsedda behov	-	-	0,0	-	-	0,0	-49,3	49,3	49,3
Kommungemensamma verksamheter	-327,6	68,0	-259,6	-301,3	69,0	-232,3	-249,5	17,2	17,2
Insatser finansierade via eget kapital	-100,1	7,4	-92,7	-64,3	2,2	-62,1	-	-62,1	0,0
Kommungemensamma statsbidrag	-9,0	145,2	136,2	-20,0	114,1	94,1	131,4	-37,3	-37,3
Finansiering	104,0	142,8	246,8	92,9	328,8	421,7	221,2	200,5	200,5
Personalförsäkring	254,6	-	254,6	296,0	-	296,0	283,4	12,6	12,6
Pensionskostnader	-414,7	-	-414,7	-414,8	-	-414,8	-448,0	33,2	33,2
Semesterlöneskuld-förändring	-21,3	-	-21,3	-12,3	-	-12,3	-15,0	2,7	2,7
Kapitalkostnader	326,1	-	326,1	340,4	-	340,4	316,0	24,4	24,4
Försäljning av tomträtter	-	32,1	32,1	-	90,7	90,7	20,0	70,7	70,7
Försäljning av exploateringsfastigheter	-35,6	81,3	45,7	-112,4	211,9	99,5	65,0	34,5	34,5
Exploateringsersättningar, allmän platsmark	-	21,3	21,3	-	17,2	17,2	-	17,2	17,2
Avskrivning lån	-0,2	-	-0,2	-0,1	-	-0,1	-0,2	0,1	0,1
Avgifter, ersättningar och intern ränta	-4,9	8,1	3,1	-3,9	8,9	5,0	-	5,0	5,0
Driftbudget totalt	-14 656,7	5 941,1	-8 715,7	-14 836,5	6 267,4	-8 569,1	-8 758,4	189,3	259,0
Avgår interna poster	3 527,1	-3 527,1		3 611,3	-3 611,3				
Verksamhetens kostnader och intäkter	-11 129,6	2 414,0	-8 715,7	-11 225,2	2 656,0	-8 569,1	-8 758,4	189,3	259,0

* Den justerade budgetavvikelse nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital. T.ex. ianspråktagande av överfört resultat intraprenader, digitaliseringsmedel och sociala investeringar (totalt 69,7 mnkr).

Verksamheten i kommunens nämnder

Nämndernas åtagande är att säkra sitt grunduppdrag enligt reglementet och att bidra till utvecklingen inom kommunens sex målområden som fastställs i ÖSB. Nämnderna ska genom dessa åtaganden bidra till utvecklingen med hjälp av tilldelade resurser. För att uppnå en god ekonomisk hushållning i verksamheten krävs att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt genom att göra rätt saker – och göra saker rätt.

Nedan lämnas en kort beskrivning av varje nämnds ansvar, vad som präglat nämndens arbete under verksamhetsåret och ett ekonomiskt utfall. De sammantagna resultaten inom målen redovisas i avsnittet *Sammanfattning av utvecklingen inom verksamhetsmålen och inriktningarna*. Mer information om varje nämnds verksamhet och ekonomi finns i respektive nämnds årsberättelse, som finns på orebro.se.

Årets upparbetade över- och underskott för t.ex. intraprenader ingår i den justerade budgetavvikelsen. Underskott som helt eller delvis finansieras med ianspråktagande av eget kapital är inte med i den justerade budgetavvikelsen.

Kommunstyrelsen

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	-438,7	-423,6	15,1
varav Kommunledning	-51,7	-40,5	11,1
varav Kommunstyrelse- förvaltningen	-387,0	-383,1	3,9

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Detta görs med stöd av programnämnder.

Verksamhetsåret har präglats av att stödja kommunens verksamheter och organisera ett kommungemensamt arbete i samband med coronapandemin. Internt och externt informations- och säkerhetsarbete har samordnats via central stabsfunktion. Pandemin har forcerat behovet och nyttjandet av digitala lösningar inom ett flertal områden, t.ex. genom ökat hemarbete och digitala möten.

Kommunstyrelsens bokslut visar sammantaget en positiv budgetavvikelse på 15 mnkr, varav Kommunstyrelseförvaltningens är 3,9 mnkr. Budgetmedel har inte åtgått som planerat då flertal satsningar och aktiviteter inte kunnat genomföras pga. den pågående pandemin. Vissa avdelningar har hel- och delvakanser inom personalbudgeten. Förvaltningen har erhållit 3,1 mnkr i ersättning från staten för sjuklönekostnader. Merkostnader pga. pandemin har uppgått till 4,1 mnkr.

Kommunstyrelseförvaltningen gick in i budgetåret 2020 med ett generellt effektiviseringsuppdrag på 2,6 mnkr och tre riktade omprövningskrav om 3,6 mnkr. Förvaltningen har bl.a. upprättat en strategisk färdplan för det interna stödet med syfte att stödja arbetet med nödvändiga effektiviseringar samtidigt som ett omställningsarbete pågår genom digitalisering och förändrade arbetsätt.

Det ekonomiska arbetet har också haft fokus på att utforma kommungemensamma arbetsrutiner så att rättvisande information erhålls gällande de ekonomiska effekterna av pandemin.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att bibehålla en ekonomi i balans inom förvaltningen. Under de senaste åren har en stor del utvecklingskostnader och behov finansierats via projektportföljer, varför det är angeläget med kostnadsuppföljning eftersom denna finansiering upphör i samband med att portföljer avslutas.

Kommunledning visar en positiv budgetavvikelse på 11 mnkr. De politiska kansliernas andel är 9,9 mnkr varav cirka 4,6 mnkr är överfört resultat från år 2019. Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige visar en positiv avvikelse på 1,2 mnkr. Pga. pandemin har planerade aktiviteter inom Kommunledning ställts in eller genomförts digitalt. Digitala möten och sammanträden har inneburit lägre kringkostnader. Kommunledning har erhållit 0,1 mnkr i ersättning från staten för sjuklönekostnader.

Kommunledning hade ett reduceringskrav på 0,3 mnkr vilket realiserats genom att Kommunfullmäktiges kostnader för tidskrifter minskats. Inom Kommunledning har fokus varit på uppföljning av ekonomin tillsammans med de politiska kanslierna, i samband med detta har utveckling av systemstöd gjorts.

Kommande års budgetarbete innebär ett fortsatt utvecklingsarbete där även systemstöd införs i större utsträckning än tidigare.

Programnämnd barn- och utbildning

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Programnämnd barn och utbildning	-1 099,9	-1 084,4	15,5

Programnämnd barn och utbildning ansvarar för att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till barnomsorg och utbildning oavsett utförare, samt för myndighetsutövning och kvalitetsutveckling inom området.

Verksamhetsåret har präglats av arbete med en ekonomi i balans, identifierade utvecklingsområden såsom översyn av resursfördelningsmodeller inom förskola och särskola samt lokalförsörjningsplanering. Flera andra åtaganden är omhändertagna och slutförda. Nämnden har också arbetat med att säkra grunduppdraget utifrån den pågående coronapandemin.

Årets ekonomiska utfall visar en positiv avvikelse mot budget på 16 mnkr vilket bl.a. beror på ökade intäkter från barnomsorgsavgifter, att investeringsprogrammet inte har nyttjats fullt ut och att kommunövergripande verksamhet visat en positiv avvikelse mot budget.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att effektivisera verksamheten genom att bl.a. minska driftskostnader i investeringsprogrammet, ett arbete där vi lyckats väl. Fortsatt tillskapande av nya lokaler utifrån ökningen av antal barn och elever har skett, där lokalkapacitetsutredningen är ett viktigt verktyg för att möjliggöra fler barn och elever i befintliga lokaler. Det är viktigt att följa kostnadsutvecklingen under året vilket skett genom en månadsrapport till Programnämnd barn och utbildning, som ett komplement till delårsrapporter och årsrapporten.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på fortsatt kostnads- och intäktsuppföljning samt åtgärder och ställningstaganden för en fortsatt ekonomi i balans.

Förskolenämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget - avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Förskolenämnden	-854,6	-842,9	11,7	11,7

Förskolenämnden ansvarar för kommunens förskolor och öppna förskolor samt för barnomsorg under tid då förskola inte kan erbjudas.

Verksamhetsåret har präglats av att skapa förutsättningar för den reviderade läroplanen som trädde i kraft 1 juli 2019. Nämnden har också arbetat med att säkra grunduppdragen utifrån den pågående pandemin, såsom kontinuitetsplanering för att säkra personaltillgång och trygghetsskapande arbete. Utfallet visar en positiv budgetavvikelse på 12 mnkr som till viss del kan härledas till intraprenaderna. Pandemin har inneburit minskade kostnader, både vad gäller personalkostnader och övriga kostnader, verksamheterna har dessutom kompenserats för sina sjuklöner.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att klara att ta emot ett stort antal barn men också arbetat för en ekonomi i balans, vilket verksamheterna lyckats med trots utmaningar. Det har varit stora svängningar av antalet barn i förskolan under året vilket ställer krav på en flexibel organisation. Det som också påverkar förskolan är att avdelningar öppnar och stänger samt evakueringar och nybyggnationer

vilket är kostnadsdrivande. Ett av kraven kommunen har är att tillse att alla barn får en placering inom fyra månader, vilket kommunen tillgodosett.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att behålla det goda resultatet trots ovanstående utmaningar.

Grundskolenämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Grundskole- nämnden	-1 345,3	-1 333,7	11,5	11,9

Grundskolenämnden ansvarar för kommunens grundskolor, den obligatoriska särskolan och fritidshem.

Verksamhetsåret har präglats av arbetet med att öka målpuffyllelsen för alla elever och att säkra grunduppdraget under den pågående coronapandemin. Nämnden har arbetat med ett ökat fokus på det systematiska kvalitetsarbetet. Genom att skapa en tydlig struktur för uppföljning och utvecklingsarbete kopplat till läroplanens mål och riktlinjer säkras uppföljningen av elevernas kunskapsresultat.

Helårsutfallet visar en positiv avvikelse mot budget med 12 mnkr varav merparten är hänförligt till intraprenaderna. Positiva avvikelser inom förvaltningsgemensamt och planeringsreserv täcker upp för enheter som gör negativa avvikelser.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att klara att ta emot ett stort antal nya elever. Det ställer krav på en flexibel organisation, då antalet barn och elever hela tiden förändras. Nämnden upplever det svårt att planera och anpassa sin organisation till faktorer som ett förändrat antal elever, öppningar och stängningar av verksamheter, evakueringar och nybyggnationer. Det finns grundskolor som inte klarar att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram vilket bl.a. beror på nystartade skolor, med ett litet elevantal, som inledningsvis inte bär uppstartskostnader. Andra ekonomiska förutsättningar som skolorna påverkas av är elever i behov av särskilt stöd och skolor med minskat antal elever och små klasser.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att behålla det goda resultatet trots ovanstående utmaningar.

Gymnasienämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Gymnasienämnden	-512,0	-510,2	1,8

Gymnasienämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, gymnasiesärskolan samt Riksgymnasium för döva och hörselskadade, Riksgymnasiesärskola och vissa utbildningar för vuxna.

Verksamhetsåret har präglats av satsningar för att öka elevernas måluppfyllelse och samtidigt säkra resurseffektiviteten. Nämnden har också arbetat med att säkra grunduppdraget utifrån omställningen till distansundervisning under både vår och höst. Utvärderingar tillsammans med rektorer och elever samt Skolinspektionens uppföljningar av distansundervisning på flera av nämndens skolenheter visar på ett antal framgångsfaktorer i omställningen.

Helårsutfallet visar en positiv avvikelse mot budget på 1,8 mnkr. Trots att utfallet för Gymnasienämnden som helhet är i linje med budget för året så har reguljära gymnasiet fortsatta svårigheter att nå en ekonomi i balans.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på ett fortsatt arbete med en ekonomi i balans. Gymnasieprogram med låga elevantal har svårt att uppnå detta, eftersom budget är beroende av antal elever samtidigt som kostnaderna är kopplade till antal klasser. Utmaningen består i att anpassa utbildningsorganisationen utifrån förväntad elevökning för att så många elever som möjligt ska få sitt förstahandsval och att kommunen samtidigt utökar de program som tillgodoser arbetsmarknadens behov av kompetens. Det finns också en utmaning i att anpassa lokalutnyttjandet.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på en budget i balans, fortsatt arbete med ovanstående utmaningar samt Riksgymnasiets uppdrag och tilldelning.

Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Vuxenutbildnings- och arbetsmark- nadsnämnden	-544,2	-533,9	10,3	10,3

Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för personer med funktionsvariationer, svenskundervisning för invandrare samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Vidare bistår nämnden Programnämnd barn och utbildning i arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret, ansvarar för vissa av kommunens uppgifter i flyktingmottagandet (bosättning enligt bosättningslagen), ansvarar för kommunens uppgifter för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen samt utgör kommunens arbetsmarknadsorgan.

Verksamhetsåret har präglats av ändrade förutsättningar för nämndens verksamheter som en följd av pandemin vilket påverkat arbetsmarknaden, politiska beslut m.m. Utmaningen i nämndens uppdrag att förflytta fler personer mot egen försörjning har ökat då allt fler står utanför den krympande arbetsmarknaden och verksamheten inte har kunnat bedrivas som vanligt pga. Folkhälsomyndighetens restriktioner.

Det ekonomiska utfallet visar en positiv avvikelse mot budget på 10 mnkr. Nämnden gjorde inför året omfattande arbete med att ta fram effektiviserings- och besparingsåtgärder för att klara en budget i balans. Den positiva avvikelsen är hänförlig till tillfälliga intäkter och en felaktigt utebliven kostnad.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att dels följa utvecklingen av och prognostisera kostnaderna för ekonomiskt bistånd, dels på att planera för och utnyttja de extra resurser som skjutits till på nationell och kommunal nivå. Detta för att motverka de negativa effekterna av konjunkturen och arbetsmarknaden som coronapandemin gett och befaras få.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på hur nämnden på bästa sätt använder sina resurser för att förflytta fler personer mot egen försörjning. Med en sviktande konjunktur och fler som står längre från arbetsmarknaden ställs högre krav på att nämndens insatser ska vara effektiva. Läget försvåras ytterligare av att kostnaderna för försörjningsstöd ökar och förväntas öka även kommande år.

Programnämnd samhällsbyggnad

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Programnämnd samhällsbyggnad	-129,0	-134,1	-5,0

Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering och trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin men har trots det till stora delar kunnat drivas vidare på ett bra men förändrat sätt. Vissa projekt har fått vila och hela programområdet har bidragit till att stötta den centrala staben och de andra programområdena, bl.a. med att för- enkla planering genom geografisk informationsredovisning och karttjänster.

Utfallet för 2020 visar en negativ avvikelse mot budget på 5 mnkr, den negativa avvikelsen hänförs till kollektivtrafiken. Coronapandemin har medfört lägre kostnader än tidigare prognos för bl.a. kurser och konferenser, resor och logi inom den egna verksamheten och för kollektivtrafiken.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på kollektivtrafikens budget, som under flera år haft en negativ avvikelse. Under hösten har upphandling av konsult skett för att granska kollektivtrafiken med fokus på färdtjänsten i syfte att identifiera vilka kostnadsdämpande åtgärder hos Region Örebro län som kan ske i samspel med Örebro kommun. Fortsatt arbete har skett med revidering av investeringsbudget för att nå de finansiella målen och för att minska framtida driftskostnader till följd av investeringar.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att identifiera, synliggöra och presentera effekten av volymförändringar i programområdet till följd av den växande kommunen.

Byggnadsnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Byggnadsnämnden	-5,6	-4,1	1,5

Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och bygglovsverksamheten inom kommunen.

Verksamhetsåret har präglats av fortsatt arbete med digitalisering där verktyg och processer har implementerats för att öka servicen till medborgarna och effektiviteten inom verksamheten. Inkomna bygglovsärenden har ökat under 2020 jämfört med 2019, även inkomna lovansökningar ligger på en god nivå. Antalet inkomna planbesked under året är dock något lägre än de två tidigare åren.

Byggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 1,5 mnkr. Avvikelsen hänförs främst till den skatfinansierade verksamheten inom Byggnadsnämnden som har haft lägre personalkostnader än budgeterat samtidigt som konsultmedel inte har kunnat nyttjats.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på kontinuerlig uppföljning och analys av bygglovsavgifter och matchande kostnader för att ha möjlighet att följa upp taxan mot verksamhetskostnader. Verksamheten har anpassat kostnader utifrån intäkter och bedöms ha en rimlig kostnadsnivå. Fortsatt arbete pågår kring detaljplaneverksamheten och arbetet med en ekonomi i balans.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på detaljplaneverksamheten och den nya taxan för detaljplaner som antogs i samband med ÖSB 2021.

Fritidsnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Fritidsnämnden	-168,9	-167,1	1,7

Fritidsnämnden ansvarar för skötsel av idrotts- och friluftsanläggningar, inomhusbad och friluftsbad samt för föreningsbidrag.

Verksamhetsåret har präglats av den pågående coronapandemin där mycket fokus har legat på arbete kring omställning. Fritidsnämnden har arbetat med flera aktiviteter kopplat till att förenkla för kommunens invånare att semestra hemma och att få en meningsfull sommar.

Fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 1,7 mnkr vilket främst beror på effekter av coronapandemin då verksamheterna har haft lägre verksamhetskostnader. Dessutom har personalkostnaderna varit lägre pga.

sjukfrånvaro som man samtidigt mottagit statlig ersättning för.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på ekonomisk uppföljning, analys av intäktsflödet mellan månader och arbete med kostnadssidan. Arbete med analys av inköp har genomförts under året vilket återspeglar att kostnadsdämpning har skett inom Fritidsnämnden. Dock är analysen inte säkerställd kring vilken andel som kan hänföras till coronapandemin och vilken som kan hänföras till det aktiva arbetet.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på kostnadsdämpande åtgärder för att klara att möta ökade behov hos barn och unga till följd av volymökningar.

Kulturnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Kulturnämnden	-197,4	-194,9	2,6

Kulturnämnden ansvarar för Kulturskolan, Bio Roxy, Örebro konsthall, folkbibliotek, fritidsgårdsdrift och kommundemensam ungdomsverksamhet, samt stödjer och samordnar stadsdelsutvecklingen.

Verksamhetsåret har präglats av planeringen av flytten till Kulturkvarteret där verksamheten måste anpassas inför förändrade arbets sätt i de nya lokalerna. Dessutom behöver ett arbete ske för att prioritera pausade uppdrag i syfte att få en jämn utvecklingstakt och måna om personalresurser kopplat till arbetsbelastning.

Kulturnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 2,6 mnkr vilket främst beror på att effekter av coronapandemin inneburit lägre verksamhetskostnader. Dessutom har personalkostnader varit lägre pga. sjukfrånvaro som man samtidigt mottagit statlig ersättning för.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på ekonomisk uppföljning, analys av intäktsflödet mellan månader och arbete med kostnadssidan. Arbete med analys av inköp har genomförts under året vilket återspeglar att kostnadsdämpning har skett inom Kulturnämnden. Dock är analysen inte säkerställd kring vilken andel som kan hänföras till coronapandemin och vilken som kan hänföras till det aktiva arbetet.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på kostnadsdämpande åtgärder för att klara att möta ökade behov hos barn och unga till följd av volymökningar.

Miljönämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Miljönämnden	-18,5	-17,0	1,5

Miljönämnden ansvarar för provning och tillsyn enligt bl.a. miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen och smittskyddslagen.

Verksamhetsåret har präglats av den pågående coronapandemin där Miljönämnden fått i uppdrag att utföra tillsyn enligt den nya lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Detta har medfört att andra former av tillsyn har minskat under 2020 och skjutits fram till 2021.

Miljönämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 1,5 mnkr till följd av lägre personalkostnader än budgeterat. Dessutom har verksamheterna haft lägre verksamhetskostnader med anledning av coronapandemin. Miljönämnden har även mottagit statlig ersättning för trängseltillsyn som har varit högre jämfört med intäkter för annan tillsyn.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att ta fram en rutin för debitering i syfte att ta rätt betalt för utfört arbete. Samtidigt är taxan för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet, liksom taxan för provning och tillsyn enligt alkohollagen, på väg att uppdateras för att matcha nämndens kostnader. Coronapandemin har dock minskat möjligheterna för nämnden att avgiftsfinansiera sin verksamhet och avgiftsfinansieringsgraden förväntas därför minska snarare än öka under 2021.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att öka avgiftsfinansieringsgraden genom att ta rätt betalt för utfört arbete och anpassa verksamheten utifrån lägre framtida årsavgifter till följd av lägre försäljning under 2020 och 2021.

Tekniska nämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Tekniska nämnden exkl. VA och avfall	-212,0	-204,5	7,5	7,5
Avfall	0	-7,2	-7,2	0,0
VA	0	3,0	3,0	3,0

Tekniska nämnden ansvarar för att tillgodose örebroarnas behov av service inom områdena vatten, avlopp, renhållning, avfallshantering, väghållning och parkskötsel.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin där Tekniska nämnden har fått i uppdrag att hantera det kommundemensamma lagret för skyddsutrustning. Arbetet har också fokuserat på att skapa funktionella, ändamålsenliga och arbetsmiljömässigt riktiga lokaler för förvaltningens verksamhet på Aspholmen.

Tekniska nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 7,5 mnkr med anledning av den milda vintern vilket har inneburit lägre kostnader för vinterväghållning. Dessutom har tekniska nämnden fått en överkompensation för kapitalkostnader kopplat till exploateringsinvesteringar.

VA-verksamheten redovisar en positiv avvikelse som ska användas för att minska det ackumulerade underskottet i det egna kapitalet medan avfallsverksamheten redovisar en negativ avvikelse som reducerar nivån på det positiva egna kapitalet.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att upprätta ett åtgärdsprogram för vinterväghållning för att få en ekonomi i balans och tillsammans med politiken se över vinterväghållningskriterierna/standarderna på vinterväghållningen för att den ska harmonisera med budgetramarna. Ett prioriterat område inom park- och gatuverksamheten är att ta fram underhållsplaner avseende behovet av reinvesteringar i gamla anläggningar såsom belysning inklusive kablar, broar, lekplatser, dammar och industrispår. Behoven behöver tydliggöras i investeringsprocessen inom samhällsbyggnadsområdet.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att utveckla en prismodell och ekonomistyrning som syftar till att åskådliggöra övriga kostnader och skapa incitament för ytterligare ökad kostnadsmedvetenhet.

Programnämnd social välfärd

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Programnämnd social välfärd	-2 218,3	-2 245,6	27,3

Programnämnd social välfärd ansvarar för ett utbud av välfärdstjänster, i såväl egen som extern regi. Nämnden utfärdar kvalitetskriterier för tjänsterna och ansvarar för delar av myndighetsutövningen inom området.

Verksamhetsåret har präglats av kommunövergripande samarbetet där den samlade ansträngningen från kommunens medarbetare, och ett tätt samarbete med Region Örebro län och övriga kommuner i länet, har varit nyckelfaktorer för att minimera antalet personer drabbade av covid-19.

Det ekonomiska utfallet visar en positiv avvikelse mot budget på 27 mnkr. Den positiva avvikelsen härleds till minskad efterfrågan på köp av vård- och omsorgsboende, daglig verksamhet och omsorgsinsatser kopplat till effekter av coronapandemin.

Det ekonomiska arbetet under året har bl.a. haft fokus på att arbeta fram och implementera en ny ersättningsmodell för omvårdnadsinsatser inom LOV. Nämnden har även samordnat den återsökning av statsbidrag från Socialstyrelsen för merkostnader till följd av pandemin enligt förordningen om statsbidrag till regioner och kommuner för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive

socialtjänst till följd av sjukdomen covid-19.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på fortsatt arbete för en ekonomi i balans i samverkan med driftsnämnderna inom programområdet. Det kan vara att se över utbudet av välfärdstjänster, ambitionsnivåer, utförarens effektivitet samt taxor och avgifter.

Socialnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Uffall 2020	Budget- avvikelse
Socialnämnden	-564,0	-574,9	-10,9

Socialnämnden ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg.

Verksamhetsåret har präglats av förändrad förvaltningsorganisation i syfte att öka gränsöverskridande samverkan. Såväl medborgares som kommunens anpassningar i förhållande till pandemin har påverkat verksamheterna. En del utvecklingsarbete i förhållande till åtaganden har pausats eller prioriterats ned till förmån för att säkerställa grunduppdraget.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 11 mnkr. Externa vård- och behandlingkostnader visar en negativ avvikelse på 17 mnkr, där rabatt från Statens institutionsstyrelse (SiS) för placeringar, och ett större belopp än väntat för återsök av insatser till kommunplacerade flyktingar, minskade den negativa avvikelsen med drygt 10 mnkr.

Verksamheten för ensamkommande barn och unga har minskat betydligt under året då inflödet av nya individer minskat kraftigt. Den befärande ökningen av påbörjade utredningar som väntades i samband med pandemin har inte kommit ännu. Ökningen under året har varit relativt lik 2019, med undantag för de sista månaderna. Individer med extern insats per dygn budgeterades till totalt 375 individer, utfallet blev i genomsnitt 393 individer, vilket är lägre än både 2018 och 2019.

Kommande års budgetarbete behöver fortsatt fokusera på arbete med effektivisering. Höga kostnader för extern vård och behandling gör att det är aktuellt att undersöka vilka behov som i första hand kan och bör tillgodoses internt.

Hemvårdsnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Uffall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Hemvårdsnämnden	-268,0	-322,5	-54,5	-54,5

Hemvårdsnämnden ansvarar för kommunens hemvård, dagcentraler, anhörigstöd och rehabilitering.

Verksamhetsåret har präglats av den pågående coronapandemin som har haft stor påverkan, både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Arbetet med strukturförändringsprogrammet har påverkats av det rådande läget till följd av pandemin. Strukturuomvandlingsprogrammets mål att minska den negativa avvikelsen mot budget med 30 mnkr för hemvårdsverksamheten inom LOV har inte nåtts fullt ut, men beräknas uppgå till 22 mnkr.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 55 mnkr inklusive intraprenadens resultat och 58 mnkr exklusive intraprenadens resultat. Den anslagsfinansierade och den intäktsfinansierade hemvårdsverksamheten redovisar sammantaget en negativ avvikelse mot budget på 76 mnkr. Den förebyggande verksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 17 mnkr, då verksamheten varit stängd stor del av året.

Arbetet har under året haft fokus på konsekvenser av den rådande pandemin vilket har inneburit att ordinarie utvecklingsarbete till stor del fått stå tillbaka. Hemvårdsnämnden är dock inne i en strategisk utvecklingsperiod som kommer att påverka arbetssätt och metoder under lång tid framöver. Flera stora utvecklingsarbeten pågår parallellt: strukturförändringsprogrammet, test och utveckling av rehabiliterande arbetssätt, övergången till det förändrade valfrihetssystemet enligt LOV och införandet av IBIC (Individens behov i centrum).

Kommande års budgetarbete behöver fortsätta fokusera på arbetet med strukturförändringsprogrammet för att få ytterligare effekter på ekonomin t.ex. bemanningsekonomi, för att nå en ekonomi i balans. På längre sikt ses stora utmaningar i att möta kommande medicinska behov och demografiska förändringar.

Vårdboendenämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Uffall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Vårdboende- nämnden	-31,2	-48,3	-17,1	-17,1

Vårdboendenämnden ansvarar för kommunens vård- och omsorgsboenden.

Verksamhetsåret har präglats av den pågående coronapandemin som har haft stor påverkan, både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Värt att notera är en del positiva effekter av den rådande pandemin, såsom god samverkan med civila samhället, ökad samverkan mellan enheter samt ökad kunskap och användning av digitala lösningar.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 17 mnkr, men de beräknade negativa ekonomiska effekterna av pandemin uppgår till totalt 20 mnkr, vilket i huvudsak beror på minskad beläggningsersättning. Exklusive ekonomiska effekter av coronapandemin beräknas

en positiv avvikelse mot budget på 3,3 mnkr.

Arbetet under året har haft fokus på konsekvenser av den rådande pandemin. Verksamheten har arbetat hårt med att ställa om permanenta platser till korttidsplatser snabbt. Två avdelningar på Tullhuset ställdes om till covid-19-avdelningar som avlastade både hemvården och regionens slutenvård. Kontinuerlig översyn av bemanningssituationen har gjorts tillsammans med HR-avdelningen.

Kommande års budgetarbete behöver fortsatt fokusera på utmaningen att bedriva verksamhet med bemanning i relation till resurstilldelning. På lite längre sikt finns stora utmaningar i att möta kommande medicinska behov och demografiska förändringar.

Funktionsstödsnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Funktionsstöds- nämnden	-145,4	-150,7	5,3	5,3

Funktionsstödsnämnden ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetsåret har präglats av att förhindra smittspridning. Pandemin har ställt höga krav på ett systematiskt stabs- och krisarbete, där tydlig och transparent kommunikation varit avgörande.

Det ekonomiska utfallet visar en positiv avvikelse mot budget på 5,3 mnkr. Nämndens arbete och satsning på bemanningsekonomi har gett stora effekter på ekonomin och bedöms vara en viktig bidragande faktor till det positiva resultatet.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på bemanningsekonomi och kontinuerligt utvecklingsarbete för att uppnå kvalitativa och ekonomiska effekter, även om störst fokus har varit att säkra grunduppdraget och begränsa de negativa effekterna till följd av pandemin.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att säkerställa grunduppdraget, dvs. tillhandahålla stöd och service enligt gällande lagstiftning samt utveckla, värdera och bedöma arbetssätt och utesluta aktiviteter som inte bidrar till grunduppdraget.

Överförmyndarnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Överförmyndarnämnden	-16,2	-16,4	-0,3

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Verksamhetsåret har präglats av intensivt arbete med arbetsmiljön tillsammans med medarbetarna. Flera åtgärder har gjorts under året för att förbättra arbetsmiljön vilket

bidragit väl till utvecklingen av en positiv arbetsmiljö.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 0,3 mnkr. Avvikelsen beror på intäkter som inte erhållits som förväntat från digitaliseringsprojektet.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på mer träffsäkra prognoser med hjälp av prognos- och uppföljningsmodellen, vilket kommer att underlätta framtida budget- och prognosarbeten.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att fortsätta utveckla digitalt arbetssätt.

Landsbygdsnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Landsbygdsnämnden	-6,3	-6,1	0,2

Landsbygdsnämnden är organiserade direkt under Kommunstyrelsen, ansvarar för att stimulera utvecklingen på landsbygden och är ett referensorgan i de frågor som rör landsbygden i Örebro kommun.

Coronapandemin har präglat Landsbygdsnämndens verksamhet under året. Nämnden har inte kunnat genomföra fysiska medborgardialoger utan har istället arbetat med två digitala enkäter och två digitala medborgardialoger. De digitala lösningarna har gett nya kunskaper om hur man även kan nå nya grupper. Nämndens uppföljningsarbete gällande landsbygdsprogrammet har utvecklats väl. Att följa upp programmet via teman har slagit ut väl.

Nämnden redovisar en mindre positiv budgetavvikelse på 0,2 mnkr.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att nyttja nämndens bidragsbudget i så stor utsträckning som möjligt med anledning av de konsekvenser som pandemin har lett till.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att säkerställa fortsatt balans mellan nämndens uppdrag och ekonomiska resurser.

Stadsrevisionen

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Stadsrevisionen	-3,9	-3,6	0,3

Stadsrevisionens uppgift är att årligen självständigt granska att all verksamhet som bedrivs inom Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden följer och uppnår Kommunfullmäktiges beslut och mål, att kommunens verksamhet sker inom givna ekonomiska ramar och att det finns en tillräcklig styrning och kontroll. Detta sker genom granskning av kommunens årsredovisning och delårsrapporter samt genom övergripande granskningar av

nämnderna och fördjupade granskningar utifrån en av revisionen framarbetad årlig risk- och väsentlighetsanalys. Inom Stadsrevisionen väljs lekmanarevisorer som på samma sätt granskar den verksamhet som sker i de kommunala bolagen.

Helårsutfallet visar en positiv avvikelse på 0,3 mnkr vilket förklaras av inställda aktiviteter pga. coronapandemin.

Verksamheten har under året präglats av pandemin och flera beslutade granskningar har senarelagts och modifierats pga. att nämnderna fått ställa om sina verksamheter under året. Revisionen har även uppdaterat risk- och väsentlighetsanalys under hösten och tagit fram nya granskningar med hänsyn till vårens händelser.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på granskning av hur nämnderna klarar att utföra Kommunfullmäktiges uppsatta mål på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Valnämnden

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse
Valnämnden	-0,2	-0,2	0,0

Den lokala valmyndigheten består av Valnämnden och valkansli. Valnämnden ansvarar för valen, och valkansliet ansvarar för det praktiska genomförandet av allmänna val och val till Europaparlamentet samt eventuella folkomröstningar.

Verksamheten har präglats av att detta år varit ett mellanårsår, med förberedelser för nästkommande års nya föreslagna organisation för Valnämnden och valkansliet.

Årets utfall visar en ekonomi i balans.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att utreda vilka kostnader som är förenade med den nya organisationen som är framflyttad från år 2020 till år 2021.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att sammanställa budgeten för Valnämnden och valkansliets organisation från och med år 2021.

Kommungemensamt

Nämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	-167,4	-200,3	-32,9	29,2
- Kommungemensamt				
Finansiering	221,2	421,7	200,5	200,5

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen på en kommunövergripande nivå.

Verksamhetsåret har präglats av arbete med identifiering av avtal, rutiner, beslut m.m. som ligger till grund för de olika ansvarsområdena på kommungemensamt nivå.

Helårsutfallet visar på en negativ avvikelse på 33 mnkr inklusive statsbidrag. Avvikelsen förklaras till stor del av ökat ianspråktagande av eget kapital, där kostnaderna för sociala investeringar och portföljer bokförs. Outnyttjade medel inom Kommunstyrelsens utrymme möts av kostnader för projektportföljerna och lägre intäkter än budgeterat för inkomna statsbidrag för flyktingmottagande.

Den positiva budgetavvikelsen inom finansiering uppgår till 200 mnkr, vilket till stor del beror på positiva avvikelser inom tomträttsförsäljning, 70 mnkr, och exploateringsfastigheter, drygt 50 mnkr varav 17 mnkr avser exploateringsavtal, vilka redovisas direkt i resultatet istället för som tidigare via balansräkningen i enlighet med den redovisningslagstiftning som trädde i kraft 2019. Även övriga poster visar positiva avvikelser.

Det ekonomiska arbetet har fokus på fortsatt utveckling av arbetsrutiner för uppföljning och rapportering av portföljerna. Uppdelning av ansvarsområden per direktör har utarbetats.

Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att bevaka statsbidragens utveckling, följa portföljernas och förhyrning av dataarbetsplatsernas ekonomiska påverkan, samt bevaka kostnadsnivån inom försäkringsområdet.

Verksamheten i Örebro kommuns företag

Örebro Rådhus AB

Örebro Rådhus AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebro Rådhus AB, moderbolaget	57,0

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att äga och förvalta aktier och andelar i företag inom Örebro kommun. Moderbolaget har i uppgift att svara för den operativa ägarrollen inom områdena ekonomisk uppföljning av bolagen i koncernen, skattesamordning av dotterbolagens resultat genom bokslutsdispositioner och kapitalbildning för dotterbolagen genom nyemission och aktieägartillskott. Samordning och uppföljning ska ske inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB äger och förvaltar aktier i tolv bolag till ett bokfört värde av 1 829 mnkr i bokslut 2020 (1 826 mnkr år 2019).

Årets resultat för Örebro Rådhus AB är en vinst på 57 mnkr (88 mnkr år 2019). I samband med bokslutet 2020 erhåller moderbolaget aktieutdelning från ÖrebroBostäder AB med 33,6 mnkr, från Örebroporten Fastigheter AB med 27 mnkr och från Futurum Fastigheter i Örebro AB med 5 mnkr. I bokslutet har moderbolaget lämnat 2,5 mnkr i koncernbidrag till Örebro Parkering AB och 0,3 mnkr till Örebrokompaniet AB. Länsmusiken i Örebro AB har lämnat ett koncernbidrag på 2,5 mnkr till Örebro Rådhus AB.

Örebro Rådhus AB kommer att föreslå en aktieutdelning till Örebro kommun på 47 mnkr vid bolagsstämman i april 2021.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att Örebro Rådhus AB uppfyller Kommunfullmäktiges uppdrag 2020 om ekonomisk uppföljning, avkastning, kapitalbildning och skattesamordning.

Förändringar i koncernstrukturen

I underkoncernen Örebroporten Fastigheter AB har två företag har avyttrats och ett nytt har bildats under året. Örebroporten Förvaltning AB har sålt sin andel i Rörströmsälven Fastighets AB och Gustavsviks Utvecklingsbolag AB har dels likviderat dotterbolaget Gustavsviks Utvecklingsbolag Holding AB, dels bildat dotterbolaget Kikapu i Örebro AB.

Koncernens resultat

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebro Rådhus AB, koncernen	263,4

Resultatet för hela Örebro Rådhuskoncern är 263 mnkr efter skatt (559 mnkr 2019). Fastighetsbolagen bidrar med totalt 259 mnkr till resultatet, varav ÖBO-koncernen 156 mnkr, Örebroporten Fastigheter AB 51 mnkr och Futurum Fastigheter i Örebro AB 52 mnkr.

ÖrebroBostäder AB och dotterbolag

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
ÖrebroBostäder AB, koncernen	156,4

Kommunens ägardirektiv anger att ÖrebroBostäder AB ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun. ÖrebroBostäder AB ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden samt skapa långsiktigt hållbara fastigheter.

Dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter AB har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Dotterbolaget Västerporten Fastigheter i Örebro AB har som ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebros västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska också, i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer, bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna och att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden. ÖrebroBostäder AB äger även bolaget ÖBO Husaren AB som ska äga och förvalta fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Det ekonomiska resultatet för ÖrebroBostäder med dotterbolag uppgår till 156 mnkr (95 mnkr år 2019).

ÖrebroBostäder AB med dotterbolag förvaltade vid årsskiftet totalt 22 913 lägenheter, varav 22 176 i ÖrebroBostäder AB. Antalet nyproducerade bostadslägenheter som färdigställdes under året var 88, varav 79 i ÖrebroBostäder AB. Den ekonomiska uthyrningsgraden för bostäder var 98,1 procent. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 823 mnkr och försäljningar av fastigheter till 20 mnkr vilket gav realisationsvinster på 1 mnkr.

Fastigheterna som förvaltas av ÖrebroBostäder AB och dess dotterbolag har ett totalt bokfört värde på 11 102 mnkr i bokslut 2020, varav 695 mnkr avser dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter AB, 398 mnkr Västerporten Fastigheter

AB och 280 mnkr ÖBO Husaren AB. Beräkningen av marknadsvärdet för samtliga fastigheter per den 31 december 2020 uppgår till 35 732 mnkr (30 599 mnkr år 2019). Övervärdet på dessa fastigheter uppgår därmed till 24 630 mnkr vid årsskiftet. ÖrebroBostäder AB har återfört tidigare gjorda nedskrivningar med 27 mnkr och Västerporten Fastigheter AB har gjort nedskrivningar med 2 mnkr.

ÖrebroBostäder AB med dotterbolag har under året genomfört fastighetsunderhåll för totalt 286 mnkr (296 mnkr år 2019), varav 275 mnkr avser ÖrebroBostäder.

ÖrebroBostäder AB äger 40 procent av aktierna i Bixia Gryningsvind AB. Bolaget äger och förvaltar åtta vindkraftverk med ett bokfört värde på 98 mnkr i bokslut 2020.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för ÖrebroBostäder AB, ÖBO Omsorgsfastigheter AB, Västerporten Fastigheter AB och ÖBO Husaren AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebroporten Fastigheter AB med dotterbolag

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebroporten Fastigheter AB, koncernen	51,0

Örebroporten Fastigheter AB har till ändamål att, inom ramen för en allmänt inriktad och kompetenslig kommunal näringspolitik, komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter, och att genom information och marknadsföring ge näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet. Örebroporten Fastigheter AB ska även vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt.

Resultatet för Örebroporten Fastigheter AB med dotterbolag uppgår till 51 mnkr (445 mnkr år 2019). Vid årsskiftet uppgick det förvaltade fastighetsbeståndet till en uthyrningsbar area på cirka 364 000 kvadratmeter. Den vakanta uthyrbara arean uppgick till 2,8 procent och den ekonomiska uthyrningsgraden till 98,5 procent. Årets investeringar i fastigheter och andra materiella anläggningstillgångar uppgick till 412 mnkr, där nybyggnation av Kulturkvarteret är den största posten.

Det bokförda värdet av bolagets förvaltningsfastigheter, pågående nyanläggning och inventarier uppgick vid årets slut till 3 742 mnkr. Extern värdering av beståndet har gjorts i november 2019 (i enstaka och stora specifika objekt har värdering uppdaterats per sista december 2020) och marknadsvärdet bedöms uppgå till 4 947 mnkr (4 694 mnkr år 2019). Nedskrivning har gjorts med 30 mnkr men ingen återföring av gjorda ned- eller uppskrivningar har gjorts.

Under året genomfördes fastighetsunderhåll för 25 mnkr. Örebroporten Förvaltning AB är ett helägt dotterbolag till Örebroporten Fastigheter AB och har till ändamål att på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar i fastighetsbolag. Bolaget bedriver i övrigt ingen verksamhet. Under året sålde bolaget sin andel i Rörströmsälven Fastighets AB, vilket genererade en realisationsvinst på 5,5 mnkr.

Gustavsviks Utvecklingsbolag AB är ett delägt dotterbolag till Örebroporten Förvaltning AB. Bolaget avyttrade det helägda Gustavsviks Utvecklingsbolag Holding AB och bildade det helägda Kikapu i Örebro AB under året. Syftet med bolagen är att bidra till utveckling av markområden kring Gustavsvik i södra utkanten av centrala Örebro.

Marieberg Utvecklings AB är intressebolag till Örebroporten Förvaltning AB. Bolaget har till ändamål att utveckla området för södra Marieberg i Örebro, främst genom ägande av fastigheten Örebro Rävgräva 1:52. Fastighetens bokförda värde är 7 mnkr vid årsskiftet.

Örebroporten Förvaltning AB har intressebolaget Törsjö Logistik AB tillsammans med två externa parter. Avsikten med bolaget Törsjö Logistik är att planlägga bolagets fastighet (Törsjö 13:2) och möjliggöra uppförande av logistiklokaler inom fastigheten, med inriktning särskilt på sådan logistik som kräver tillgång till järnvägsspår. Bolagets fastighet har ett totalt bokfört värde på 69 mnkr i bokslut 2020.

Gustavsvik Resorts AB är ett intressebolag till Örebroporten Fastigheter AB med uppgift att äga, driva och utveckla turist- och fritidsanläggningar med hög attraktionskraft. Verksamheten ska bedrivas inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån ekologisk, ekonomisk och social dimension. Coronapandemin har slagit hårt mot bolaget med kraftigt sjunkande besökstal vilket tvingat fram åtgärder som t.ex. korttidspermitteringar, helt- eller delvis nedstängda verksamheter och begränsningar i öppettider och besöksantal. Bolagets anläggningar hade ett bokfört värde på 250 mnkr vid årsskiftet. Under året har bolaget genomfört investeringar på 18 mnkr, varav 15 mnkr är ett markförvärv. Underhåll på fastigheter har genomförts med 4 mnkr.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebroporten Fastigheter AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Futurum Fastigheter i Örebro AB	52,0

Futurum Fastigheter i Örebro AB har som ändamål att förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom programområde Barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation. Bolaget ska även i samverkan med kommunala

nämnder, föreningar och andra organisationer sträva efter att skapa en god uppväxtmiljö för barn och unga. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning.

Det ekonomiska resultatet för Futurum Fastigheter uppgår till 52 mnkr (23 mnkr år 2019). Futurum Fastigheter i Örebro AB ägde vid årsskiftet 136 fastigheter med en uthyrningsbar yta på cirka 382 000 kvadratmeter. Därutöver har bolaget ett förvaltningsuppdrag från Örebro kommun som omfattar cirka 300 fastigheter. Fastigheternas bokförda värde är 4 376 mnkr i bokslut 2020. Marknadsvärdet på fastigheterna har värderats till 6 464 mnkr (6 074 mnkr år 2019). Under året färdigställde bolaget investeringsprojekt för 270 mnkr. Fastighetsunderhåll har genomförts för totalt 99 mnkr.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Futurum Fastigheter i Örebro AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebrokompaniet AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebrokompaniet AB	0,0
varav mottaget koncernbidrag	0,3

Örebrokompaniet AB har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro, bedriva turismverksamhet samt skriva avtal om marknadsföringsstöd med Örebro elitidrottslag.

Örebrokompaniet redovisar ett nollresultat efter mottaget koncernbidrag från Örebro Rådhus AB på 0,3 mnkr.

Under året har samtliga verksamheter i bolaget påverkats direkt eller indirekt av restriktioner och rekommendationer i samband med coronapandemin. Även om många evenemang ställts in har bolaget ändå fortsatt arbetat med kommunikation, PR för platsen Örebro, reseanledningar och upplevelser för besökare och örebroare. Två utställningar har genomförts under året med sammanlagt cirka 30 000 besökare.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebrokompaniet AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget då bolagets resultat stärkts upp via koncernbidrag från moderbolaget.

Örebro Parkering AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebro Parkering AB	0,0
varav mottaget koncernbidrag	2,5

Örebro Parkering AB har till ändamål att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebro innerstad och för att främja bostadsbyggandet i kommunen.

Örebro Parkering redovisar ett nollresultat efter mottaget koncernbidrag från Örebro Rådhus AB på 2,5 mnkr.

Fokus under året har i huvudsak varit på utveckling av affärsmöjligheter. Bolaget har deltagit i två förhandlingar om utveckling av parkeringsgarage och dialog förs med Stadsbyggnad, bolag inom Rådhuskoncernen och externa parter. Bolaget bedriver verksamhet på fyra ytparkeringsgarage och i ett garage med sammanlagt 141 bilplatser. Coronapandemin har haft viss påverkan på framförallt intäkterna från korttidsparkering i Oscariagaraget.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebrokompaniet AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget då bolagets resultat stärkts upp via koncernbidrag från moderbolaget.

Länsmusiken i Örebro AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Länsmusiken i Örebro AB	0,0
varav lämnat koncernbidrag	-2,5

Länsmusiken i Örebro AB har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet, samt att vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet.

Länsmusiken redovisar ett nollresultat efter att ha lämnat koncernbidrag till Örebro Rådhus AB på 2,5 mnkr.

Verksamheten för Länsmusiken i Örebro AB har drabbats hårt av coronapandemin. Under större delen av året har i princip all ordinarie publikverksamhet blivit inställd. En hel del digitala evenemang har dock genomförts, t.ex. streamade konserter. En positiv effekt av det är att nya publikgrupper nåtts. Bolaget äger och förvaltar inventarier med ett bokfört värde på 5 mnkr i bokslut 2020. Konserthus i Örebro hyrs av Örebroporten Fastigheter AB.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets resultat för Länsmusiken i Örebro AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

KumBro Utveckling AB och dotterbolag

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
KumBro Utveckling AB, koncernen	4,0

KumBro Utveckling AB har till ändamål att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning. Bolaget ska även utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom sitt verksamhetsområde.

Resultatet för KumBro Utveckling AB med dotterbolag uppgår till 4 mnkr (-6 mnkr år 2019). KumBro Utveckling AB ägde och förvaltade aktier och andelar till ett bokfört värde av 77 mnkr i bokslutet 2020.

KumBro Utveckling AB:s helägda dotterbolag KumBro Stadsnät AB har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas

förvaltningar, vilket även skapar möjlighet till anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner. KumBro Stadsnät AB ägde och förvaltnade vid årsskiftet ett bredbandsnät med cirka 40 000 anslutningar. Det bokförda värdet på bolagets anläggningstillgångar uppgick till 266 mnkr i bokslutet 2020. Investeringarna under året uppgick till 17 mnkr. Under året installerades cirka 1 200 nya anslutningar, varav cirka 900 till bostäder och cirka 300 till företag.

KumBro Vind AB, som är ett helägt dotterbolag till KumBro Utveckling AB, har till ändamål att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige (i första hand inom Örebro och Kumla kommuner), sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare. Bolaget äger sexton vindkraftverk: sex i Ryssbol, Hylte kommun, tre i Stjärnarp, Halmstads kommun, tre i Ullavi, Hallsbergs kommun, tre i Ekeby, Kumla kommun och ett i Frotorp, Hallsbergs kommun. Den totala elproduktionen för 2020 uppgick till 101 GWh och försäljningen uppgick till 84 GWh. Produktionen motsvarar användningen av hushållsel för 40 000 hushåll och leder till en minskad klimatbelastning på 40 500 ton CO2 per år (klimatvärdering enligt Örebro kommuns klimatplan). Det bokförda värdet på bolagets materiella anläggningstillgångar uppgick till 355 mnkr vid bokslutstillfället. Inga investeringar har gjorts under året.

Det delägda intresseföretaget Biogasbolaget i Mellansverige AB:s verksamhet omfattar biogasproduktion vid anläggningen i Karlskoga samt distribution och försäljning av biogas till företag. Bolaget har fem tankställen i Karlskoga, Kumla, Örebro och Odensbacken. Under året har huvudsaklig verksamhet varit att fortsätta stabilisera och effektivisera anläggningen och samtidigt successivt öka och säkerställa produktionen och leveransen till kunderna. Under 2020 har leveransen legat på planerad helårsnivå vilket medfört ökad produktion. Eftersom Svealandstrafikens efterfrågan överstiger bolagets egen produktion köps gas in från extern part. Den totala mängden försäld gas har ökat med 74 procent.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för KumBro Utveckling AB, KumBro Vind AB och KumBro Stadsnät AB tillsammans uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Vätternvatten AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Vätternvatten AB*	0,0

* ögarna finansierar gemensamt bolagets kostnader

Vätternvatten AB har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och

främja en god vattenförsörjning till Hallsbergs, Kumla, Laxå, Lekebergs och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Bolaget redovisar ett nollresultat då ägarna gemensamt finansierar bolagets kostnader.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Vätternvatten AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Örebro Läns Flygplats AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebro Läns Flygplats AB	2,0

Örebro Läns Flygplats AB har till ändamål att tillvarata och utveckla kommunikationer med reguljär-, frakt- och charterflyg till och från regionen, och därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att Örebro flygplats ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen. Bolaget ska verka för en utveckling som i ekonomiskt, socialt och miljömässigt avseende är långsiktigt hållbart. Örebro Rådhus AB och Region Örebro län äger 44,95 procent vardera, Kumla kommun och Karlskoga kommun äger 5,05 procent vardera.

Det ekonomiska resultatet för Örebro Läns Flygplats AB är 2,0 mnkr (3,5 mnkr 2019). Det bokförda värdet på bolagets materiella anläggningstillgångar uppgick till 188 mnkr vid bokslutstillfället. Under året har investeringar gjorts på totalt 3 mnkr.

Coronapandemin har påverkat bolaget kraftigt då hela flygbranschen har påverkats extremt hårt av restriktioner och ett minskat resande. Charterbolagen stoppade all charter från Örebro i mitten av mars och de försök till återstart som funnits under året fick avbrytas då pandemin tog ny fart under hösten. Frakten påverkades initialt med minskade godsflöden men de återhämtade sig och var vid halvårsskiftet i princip återställda. Med anledning av den inställda persontrafiken och för att ta tillvara möjligheten till korttidspermittering har flygplatsen haft öppet endast för att hantera frakt och samhällsviktiga flygningar.

Totalt reste 12 953 personer till och från flygplatsen under 2020, varav 12 773 var charterresenärer (2019 totalt 77 589 personer, varav 75 306 charterresenärer). Total fraktmängd 2020 var 7 467 ton (8 605 ton år 2019).

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebro Läns Flygplats AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Alfred Nobel Science Park AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Alfred Nobel Science Park AB	0,4

Alfred Nobel Science Park AB ska tillsammans med övriga aktörer i innovationsstödsystemet – i nära koppling till

forskning, näringsliv och offentlig sektor – främja en långsiktig utveckling av innovationer och företag i regionen. Örebro Rådhus AB äger 38 procent av aktierna i bolaget. Övriga delägare i bolaget är Karlskoga kommun med 27 procent, Region Örebro län med 21 procent och Örebro Universitet med 14 procent av aktierna.

Det ekonomiska resultatet för Alfred Nobel Science Park AB är 0,4 mnkr (0,2 mnkr år 2019).

Bolaget har påverkats av coronapandemin och fått ställa in aktiviteter med många deltagare och internationella inslag och istället fokusera på att stötta företag i regionen i deras omställningsarbete. Den egna verksamheten ställdes snabbt om till att bli mer digital. Inom området *Hälsa* har olika möten, förstudier och tester ägts rum i syfte att utveckla välfärdsteknik som ska möjliggöra tryggt och självständigt liv. Inom området *Avancerad tillverkning* har det arbetats för att koppla samman industrier med forskningsinstitut. Inom området *Intelligent system* har ett långsiktigt arbete med att etablera Bergslagen som plats och Örebro universitet som en viktig aktör för teknikomställningen i gruvindustrin gett resultat i form av universitetets satsning på en digital mining hub. Projektet AI.MEE avslutades efter 3 år. Projektet har byggt upp en samverkansplattform för AI-kompetens där företag, offentlig sektor och akademi har en naturlig mötesplats och ett robotlabb för tester och inspiration.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att årets ekonomiska resultat för Alfred Nobel Science Park AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Oslo–Stockholm 2.55 AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Oslo-Stockholm 2.55 AB	0,8

Oslo–Stockholm 2.55 AB:s ändamål är att med administrativa åtgärder söka åstadkomma en snabb och driftsäker järnväg mellan Oslo och Stockholm med en restid på högst tre timmar. Bolaget ägs av Örebro kommun (genom Örebro Rådhus AB), Karlstad kommun, Västerås stad, Region Värmland, Region Västmanland och Region Örebro län med 16,67 procent vardera. Det ekonomiska resultatet för bolaget var 0,8 mnkr (0,2 mnkr år 2019).

Under 2020 har bolaget jobbat hårt med att öka det norska engagemanget för projektet och bl.a. gjort inlagor till i stort sett alla de politiska partierna inför kommande val i Norge. I Sverige har bolaget deltagit i remisseminarium och gjort inspel i arbetet med nationell transportplan (NTP) och även jobbat nära Trafikverket och de utredningar som gjorts och görs för Mälardalen och Värmlandsbanan. Bolaget bevakar att det långsiktiga målet att nå en restid under 3 timmar mellan huvudstäderna beaktas när åtgärder på delsträckor utreds.

Länsteatern i Örebro AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Länsteatern i Örebro AB	0,5

Länsteatern i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet samt att vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer som amatörteater för skolorna.

Det ekonomiska resultatet för Länsteatern var 0,5 mnkr (-0,6 mnkr år 2019).

Under 2021 har Länsteatern i Örebro AB producerat och spelat föreställningar utifrån de förutsättningar som funnits under coronapandemin. Teaterns totala besöksantal, inklusive digitala biljetter, uppgick till 14 975 (23 840 år 2019) av vilka 4 040 var barn och ungdomar (11 023 år 2019).

Övriga kommunägda företag

Örebro Läns Trädgårds AB

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Örebro Läns Trädgårds AB	0,0

Örebro Läns Trädgårds AB har till uppgift att förvärva, äga och underhålla konstverk i Stadsparken, Skytteparken och på Stora Holmen i Örebro. Bolaget har konstverk och installationer till ett bokfört värde av 2,2 mnkr. Bolaget redovisar ett nollresultat (0 mnkr år 2019).

Nerikes Brandkår

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Nerikes Brandkår	2,4

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som har till uppgift att svara för räddningstjänsten i de nio kommunerna Örebro, Lindsberg, Kumla, Hallsberg, Laxå, Nora, Askersund, Lekeberg och Ljusnarsberg.

Det ekonomiska resultatet för Nerikes Brandkår var 2,4 mnkr (5,2 mnkr år 2019).

Antalet utryckningar inom Nerikes Brandkår var 2 735 under år 2020 (2 727 år 2019). Nerikes Brandkår äger och förvaltar fordon och inventarier med ett bokfört värde på 71 mnkr i bokslut 2020. Under året gjorde förbundet nyinvesteringar på totalt 7 mnkr. Kommunalförbundet förvaltar sitt pensionskapital. Det bokförda värdet uppgick till 39 mnkr i bokslut 2020.

Stiftelsen Activa

Bolag, belopp i miljoner kronor	Årets resultat
Stiftelsen Activa	2,0

Stiftelsen Activa har till uppgift att vägleda och stödja människor, främst unga och unga vuxna, i Örebro län som pga. funktionsnedsättning och/eller långvarig ohälsa står utanför arbetsmarknaden – eller riskerar långvarigt utanförskap – genom att förbereda dem för varaktigt arbete, sysselsättning eller vidare studier. Resultatet för 2020 uppgår till 2,0 mnkr (-0,4 mnkr år 2019).

Kommuninvest ekonomisk förening

Kommuninvest ekonomisk förening ägs av 292 kommuner och regioner. Föreningen har till uppgift att organisera ett finansiellt samarbete mellan medlemmarna. Den operativa verksamheten sköts av det helägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB. Detta bolag ska genom utlåning utan enskilt vinstsyfte uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas lånefinansiering av investeringar.

Kommunens företag i siffror

Belopp i miljoner kronor	Ägarandel i %	Rörelseintäkter	Årets resultat	Balansomslutning	Eget kapital	Soliditet i %
Örebro Rådhuskoncern						
Örebro Rådhus AB	100	0,9	56,7	1 897,5	844,8	44,5
Örebrobostäder AB	100	1 745,0	149,8	10 662,5	2 491,8	23,4
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	119,6	0,0	747,2	63,7	8,5
- Västerportens Fastigheter i Örebro AB	100	58,6	6,7	429,8	77,8	18,1
- ÖBO Husaren AB	100	23,1	0,0	303,8	11,0	3,6
- Förvaltnings AB Brunnävan	100	0,0	0,0	40,2	32,7	81,3
- Bixia Gryningsvind AB	40	10,5	-6,4	142,7	15,7	11,0
Örebroporten Fastigheter AB	100	351,0	42,9	3 852,9	871,8	22,6
- Örebroporten Förvaltning AB	100	0,0	5,8	33,5	5,9	17,6
- Gustavsvik Resorts AB	45	67,8	1,1	267,8	72,9	27,2
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	51	0,2	7,1	13,8	12,0	86,6
- Kikapu i Örebro AB	51	0,0	7,3	7,3	7,3	99,9
- Marieberg Utvecklings AB	50	4,5	2,4	9,9	5,8	58,4
- Törsjö Logistik AB	33	0,5	-0,2	69,9	0,1	0,2
- Örebroläktaren AB	5	1,8	0,0	2,2	0,8	36,3
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	498,4	52,1	4 811,5	535,8	11,1
Örebrokompaniet AB	100	34,9	0,0	4,7	0,9	19,9
Örebro Parkering AB	100	0,9	0,0	6,2	5,4	87,9
Länsmusiken i Örebro AB	91	71,7	0,0	12,8	2,4	18,9
Kumbro Utveckling AB	80	11,8	0,5	109,6	38,9	35,5
- Kumbro Stadsnät AB	80	81,0	0,0	321,0	75,4	23,5
- Kumbro Vind AB	80	41,7	-0,5	378,7	28,7	7,6
- Stadsnät i Kumla AB	80	0,0	0,0	4,7	4,7	100,0
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	72,3	11,7	201,9	28,9	14,3
- Frotorp Vind AB	26,66	6,4	0,0	0,7	0,3	44,2
Vätternvatten AB	74,43	2,2	0,0	26,3	24,0	91,0
Örebro Läns Flygplats AB	44,95	33,4	2,0	210,0	24,6	11,7
Alfred Nobel Science Park AB	38	18,3	0,4	5,1	2,0	39,4
Oslo-Stockholm 2,55	16,67	6,1	0,8	3,2	2,5	78,7
Länsteatern i Örebro AB	9	40,5	0,5	14,5	7,6	52,1
Regionala företag						
Nerikes Brandkår (kommunalförbund)	48,6	21,6	2,4	143,1	22,9	16,0
Övriga företag						
Stiftelsen Activa	50	33,3	2,0	19,9	5,7	28,7
Örebro läns Trädgårds AB	74,3	0,1	0,0	2,3	2,3	99,7

Särskilda upplysningar om företagen i kommunkoncernen

Örebro kommun	Koncernbidrag		Ägartillskott		Utdelning	
	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna
Örebro kommun	-	-	-	-	-	85,0
Örebro Rådhus AB	2,8	2,5	2,5	-	85,0	65,6
Örebrobostäder AB	-	30,5	-	-	33,6	-
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	27,4	-	-	-	-	-
- Västerporten Fastigheter AB	-	-	-	-	-	-
- ÖBO Husaren AB	3,1	-	-	-	-	-
- Förvaltnings AB Brunnävan	-	-	-	-	-	-
- Bixia Gryningsvind AB	-	-	-	-	-	-
Örebroporten Fastigheter AB	-	0,1	-	-	27,0	5,6
- Örebroporten Förvaltning AB	0,1	-	-	-	5,6	-
- Gustavsvik Resorts AB	-	-	-	-	-	-
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	-	-	-	-	-	-
- Kikapu i Örebro AB	-	-	-	-	-	-
- Marieberg Utvecklings AB	-	-	-	-	-	-
- Törsjö Logistik AB	-	-	-	-	-	-
- Örebroläktaren AB	-	-	-	-	-	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	-	5,0	-
Örebrokompaniet AB	-	0,3	-	-	-	-
Örebro Parkering AB	-	2,5	-	-	-	-
Länsmusiken i Örebro AB	2,5	-	-	2,5	-	-
Kumbro Utveckling AB	0,5	2,2	-	-	-	-
- Kumbro Stadsnät AB	2,2	-	-	-	-	-
- Kumbro Vind AB	-	0,5	-	-	-	-
- Stadsnät i Kumla AB	-	-	-	-	-	-
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	-	-	-	-
- Frotorp Vind AB	-	-	-	-	-	-
Vätternvatten AB	-	-	-	-	-	-
Örebro Läns Flygplats AB	-	-	-	-	-	-
Alfred Nobel Science Park AB	-	-	-	-	-	-
Oslo-Stockholm 2.55 AB	-	-	-	-	-	-
Länsteatern i Örebro AB	-	-	-	-	-	-
Nerikes Brandkår	-	-	-	-	-	-
Örebro Läns Trädgårds AB	-	-	-	-	-	-
Stiftelsen Activa	-	-	-	-	-	-
Summa	38,6	38,6	2,5	2,5	156,2	156,2

Driftbidrag, lån och borgen	Driftbidrag		Lån		Borgen		Försäljning		Räntor		
	Belopp i miljoner kronor	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	köpt	sålt	kostnad	intäkt
Örebro kommun	185,6	-	16 407,6	-	720,6	-	1 016,2	242,4	-	53,0	-
Örebro Rådhus AB	-	-	-	590,3	-	500,0	2,8	0,9	-	-	-
Örebrobostäder AB	-	-	-	7 191,4	-	-	113,4	118,4	23,5	-	-
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-	-	-	628,0	-	-	46,8	114,4	2,1	-	-
- Västerporten Fastigheter AB	-	-	-	315,0	-	-	12,5	37,8	1,1	-	-
- ÖBO Husaren AB	-	-	-	290,0	-	-	7,1	19,1	1,0	-	-
- Förvaltnings AB Brunnävan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Bixia Gryningsvind AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Örebroporten Fastigheter AB	-	3,4	-	2 793,0	-	-	23,8	230,7	8,6	-	-
- Örebroporten Förvaltning AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Gustavsvik Resorts AB	-	9,9	-	108,3	-	-	3,4	10,0	1,1	-	-
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Kikapu i Örebro AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Marieberg Utvecklings AB	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	-
- Törsjö Logistik AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Örebroläktaren AB	-	-	-	-	-	-	1,5	0,0	-	-	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	4 074,0	-	-	40,6	461,2	14,1	-	-
Örebrokompaniet AB	-	22,4	-	-	-	-	1,0	3,1	-	-	-
Örebro Parkering AB	-	-	-	-	-	-	0,9	0,5	-	-	-
Länsmusiken i Örebro AB	-	39,6	-	-	-	-	13,5	1,1	-	-	-
Kumbro Utveckling AB	-	-	-	-	-	53,6	0,7	11,9	-	-	-
- Kumbro Stadsnät AB	-	-	-	168,0	-	-	15,1	17,7	0,6	-	-
- Kumbro Vind AB	-	-	-	249,6	-	-	5,3	33,7	0,9	-	-
- Stadsnät i Kumla AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	-	-	-	70,5	5,4	5,1	-	-	-
- Frotorp Vind AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vätternvatten AB	-	-	-	-	-	-	1,5	1,7	-	-	-
Örebro Läns Flygplats AB	-	16,9	-	-	-	92,5	0,0	0,1	-	-	-
Alfred Nobel Science Park AB	-	3,0	-	-	-	-	0,0	0,1	-	-	-
Oslo-Stockholm 2.55 AB	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Länsteatern i Örebro AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nerikes Brandkår	-	84,2	-	-	-	-	0,0	1,2	-	-	-
Örebro Läns Trädgårds AB	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stiftelsen Activa	-	5,0	-	-	-	4,0	0,0	0,7	-	-	-
Summa	185,6	185,6	16 407,6	16 407,6	720,6	720,6	1 311,9	1 311,9	53,0	53,0	

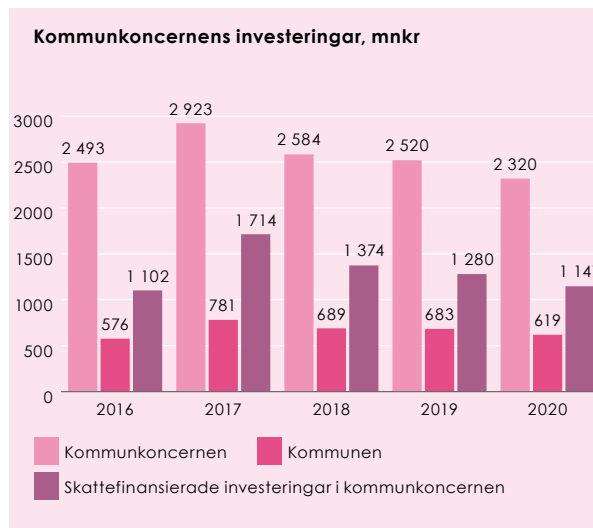
Investeringsredovisning

Kommunkoncernens investeringar

Årets investeringar i kommunkoncernen uppgår till 2 320 mnkr (2 520 mnkr 2019), vilket är 1 249 mnkr lägre än planerat. Örebro kommun har under flera år haft en stark befolkningstillväxt vilket har inneburit att investeringsnivåerna i bostäder och verksamhetslokaler varit höga. För året motsvarar investeringarna i bostäder och verksamhetslokaler 72 procent av de totala investeringsutgifterna. I genomsnitt har kommunkoncernen de senaste fem åren investerat 2 568 mnkr per år. Investeringsnivåerna kommer att vara fortsatt höga framöver – till stor del pga. den växande befolkningen och det äldre fastighetsbeståndet som är i behov av renoveringar.

I ÖSB 2021 finns ett nytt finansiellt mål för koncernens investeringar i kommunal verksamhet (exklusive exploateringsinvesteringar), som anger att dessa ska uppgå till högst 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I november 2020 ändrade Kommunfullmäktige målet till 16 procent med anledning av Örebroportens förvärv av Tekniska förvaltningens nya lokaler. Enligt den långsiktiga finansiella analysen krävs lånefinansiering av delar av investeringarna så länge som nivån överskrider 8–9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den planerade nivån för kommande budget- och planperiod är högre än så. Antalet personer äldre än 85 år kommer att öka förhållandevis exponentiellt varje år under följande tioårsperiod, vilket föranleder ett behov av att tillskapa nya vård- och omsorgsboendeplatser. Däremot kan prognoserna för barnantalet behöva ses över. Det föddes färre barn än förväntat och antalet barn i förskoleåldern minskade under 2020. Många förskoleplatser står tomma i dagsläget och därför bör behovet av nya förskole- och skollokaler i den aktuella planen revideras.

I övrigt planerar kommunen för en investeringsnivå i skattefinansierad verksamhet som motsvarar 100 procent självfinansieringsgrad över tid. Däremot kommer vatten- och avloppsinvesteringarna (taxefinansierad verksamhet) att öka under planperioden pga. etableringen av den nya vattenreservoaren Lyra. Sist i avsnittet finns en tabell med de största investeringsprojekten i kommunkoncernen som har avslutats under året.

Investeringar i de kommunala bolagen

Dotterbolagen och de större intressebolagen har investerat totalt 1 701 mnkr i anläggningstillgångar, vilket är 739 mnkr lägre än budgeterat. Av bolagens investeringar avser 815 mnkr investeringar i kommunal verksamhet.

ÖrebroBostäders investeringar uppgår till 738 mnkr, vilket är 450 mnkr lägre än budgeterat – främst pga. att vissa nyproduktionsprojekt och ROT-projekt har skjutits på framtiden med anledning av coronapandemin. De största investeringarna under 2020 är fortsatta investeringar i Vivalla med 152 mnkr och Varberga med 107 mnkr. Även dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter har påverkats av pandemin och skjuter fram investeringar i vård- och omsorgsboenden. Totalt uppgår årets investeringar till 34 mnkr, vilket är 73 mnkr lägre än ursprunglig plan. Nyinvesteringar görs med 30 mnkr, fördelat på fyra olika objekt.

Örebroporten investerade för 412 mnkr, vilket var 30 mnkr lägre än budgeterat. Det enskilt största objektet är Kulturkvarteret med 252 mnkr. Under året avslutades investeringen i en överbyggnad mellan Conventum Arena och Kongress som totalt uppgick till 35 mnkr. Intressebolaget Gustavsvik Resorts investerade för 18 mnkr i enlighet med budget, där 15 mnkr är markförvärv.

Futurum Fastigheters investeringar uppgår till 458 mnkr, vilket är 123 mnkr lägre än budgeterat. De största projekten är Svealundsskolan med 111 mnkr, Almbyskolan med 58 mnkr och Tengvallaskolan med 50 mnkr. Under året avslutades bl.a. ny-, om- och tillbyggnaden av Norrbysskolan som pågått under några år. Investeringen är totalt på 247 mnkr. Vidare har KumBro Stadsnät investerat i fiberutbyggnad för 14 mnkr, vilket är 4 mnkr lägre än budget.

Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet

Investeringar binder kapital under lång tid och påverkar det ekonomiska utrymmet för att finansiera välfärden. Totalt har kommunkoncernen investerat 1 147 mnkr i den skattefinansierade verksamheten under 2020. Det är något lägre än genomsnittet de senaste fem åren, som är 1 323 mnkr. Av de kommunala bolagens upparbetade investeringsutgifter (kommunens ägarandel) under året avser 48 procent lokaler för den kommunala verksamheten, vilka finansieras av kommunens skatteintäkter genom framtida hyreskostnader.

I Kommunfullmäktiges investeringsprogram presenteras den samlade bilden över driftskostnadskonsekvenserna av investeringar i kommunal verksamhet, oavsett om dessa sker i kommunen eller i något av bolagen. Den enskilt största investeringen i investeringsprogrammet är Kulturkvarteret – ett kulturkluster och en naturlig mötesplats med det upprustade Konserthuset som granne. Kulturkvarteret består av ett nytt stadsbibliotek, Kulturskolan, restaurang och en multiscen. Kulturkvarteret kommer stå färdigt 2021 med en beräknad total investering på cirka 640 mnkr.

Kommunens investeringar

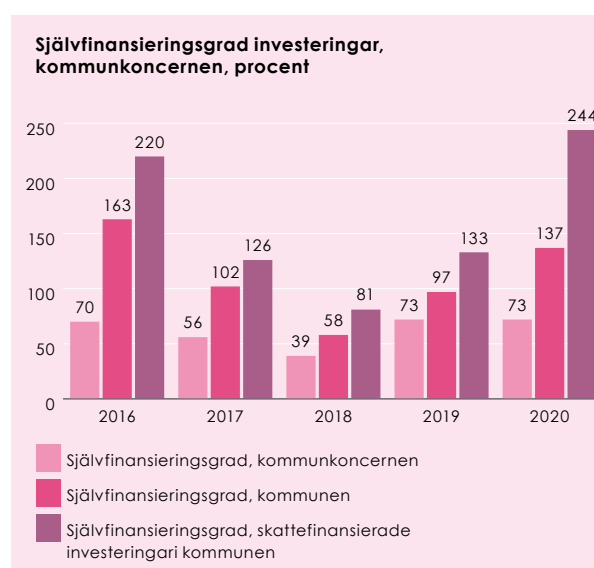
Kommunen investerade för 619 mnkr vilket är 510 mnkr lägre än budgeterat. Trots en rejäl nedrevidering av investeringsbudgeten är genomförandegraden endast 55 procent. I mars beslutade Kommunstyrelsen att föra över 572 mnkr i outnyttjade investeringsanslag från 2019 och att förvaltningen senare under året skulle inkomma med förslag som innebar att kommunens totala investeringsbudget var anpassad till det finansiella målet om 70 procents självfinansieringsgrad av skattefinansierade investeringar. I samband med beslutet om ÖSB 2021 i oktober togs det slutgiltiga beslutet om revidering av innevarande års investeringsbudget från totalt 1 677 mnkr till 1 129 mnkr, dvs. en minskning med 548 mnkr. Till viss del beror den låga realiseringsgraden av investeringsbudgeten på att förutsättningarna för att planera och projektera investeringarna inom den tekniska verksamheten har försvårats med anledning av det omfattande reduceringsarbetet i investeringsprogrammet och därmed sena budgetbeslutet.

Flertalet upphandlingar av investeringsprojekt har också överklagats under året, vilket har inneburit att processer och byggstartar har försenats. Markägare har överklagat planerade vatten- och avloppsinvesteringar, vilket har försenat den planerade utbytestakten av ledningar. Till detta har kommunens egen upphandlingsenhet prioriterat ned planerade upphandlingar av investeringsprojekt för att istället hantera behov som uppstått till följd av coronapandemin. Ytterligare anledningar till den låga realiseringsgraden är att exploateringsinvesteringar inte har färdigställts enligt plan och därför har tillhörande infrastrukturprojekt senarelagts. Vidare har mycket kapacitet inom samhällsbyggnadsområdet prioriterats till planeringen av Bus Rapid Transit (BRT).

En ny process för framtagandet av investeringsprogrammet från och med 2021 säkerställer att kommunens finansiella mål begränsar budgetutrymmet. Kommunen har tidigare budgeterat fleråriga projekt ett enda år och överfört ej utnyttjade anslag mellan åren, vilket har lett till omfattande budgetar men låg realiseringsgrad.

Självfinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden för kommunkoncernen uppgår till 73 procent och motsvarande värde för kommunen är 137 procent. Självfinansieringsgraden för kommunens skattefinansierade investeringar är 244 procent. Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. Ett värde som överstiger 100 procent innebär att investeringarna kan finansieras med egna medel.

Kommunkoncernens investeringar

Kommunens investeringar, belopp i miljoner kronor	Nettoutgifter	Budget ÖSB	Justerad budget	Avvikelse
Barn och utbildning	-42,5	-75,0	-45,6	3,2
Social välfärd	-4,1	-16,0	-12,0	8,0
Samhällsbyggnad	-275,0	-590,9	-573,6	298,6
Stadsbyggnad	-173,3	-401,6	-388,1	214,8
- Fastighetsinvesteringar	-46,3	-25,0	-71,6	25,3
- Trafik- och miljöinvesteringar	-36,8	-120,7	-115,0	78,2
- Fastighetsförvärv	-6,5	-30,0	-48,1	41,6
- Inventarier	0,0	-	-1,4	1,4
- Exploatering	-83,7	-225,9	-152,0	68,3
Fritidsnämnden	-6,0	-8,5	-30,7	24,6
Kulturnämnden	-6,9	-0,6	-16,4	9,6
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	-88,6	-124,9	-124,8	36,2
- Bredband (fastighetsinvesteringar)	-0,8	-	-2,0	1,2
- Inventarier	-2,4	-	-2,9	0,5
- Park och gata	-49,4	-83,7	-65,5	16,1
- Fordon	-36,0	-41,2	-54,4	18,3
Programnämnd samhällsbyggnad	-0,2	-55,4	-13,6	13,4
- Inventarier	-0,2	-55,4	-13,6	13,4
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-1,4	-3,8	-2,9	1,4
Kommunstyrelsen	-9,1	-8,6	-9,6	0,5
Tekniska nämnden, taxefinansierad verksamhet	-286,8	-415,6	-485,3	198,5
VA	-283,6	-400,1	-456,4	172,8
Avfall	-3,2	-13,5	-20,7	17,5
Fordonsgas	-0,1	-2,0	-8,2	8,1
Summa kommunens investeringar i skattefinansierad verksamhet	-332,0	-694,3	-643,7	311,7
Summa kommunens investeringar i taxefinansierad verksamhet	-286,8	-415,6	-485,3	198,5
Totalt kommunens investeringar	-618,9	-1 110,0	-1 129,0	510,1
Majoritetsägda bolag, belopp i miljoner kronor	Ägarandel i %	Nettoutgifter	Plan	Avvikelse
Örebrobostäder AB	100	-737,8	-1 188,0	450,2
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-34,3	-107,0	72,7
ÖBO Husaren AB	100	-1,9	-38,0	36,1
Västerporten Fastigheter AB	100	-21,9	-20,0	-1,9
Örebroporten Fastigheter AB	100	-412,0	-442,0	30,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-457,7	-581,0	123,3
Örebro Parkering AB	100	0,0	0,0	0,0
KumBro Vind AB	80	0,0	0,0	0,0
KumBro Stadsnät AB	80	-14,0	-18,0	4,0
Vätternvatten AB	74	-15,0	-20,0	5,0
Länsmusiken	91	0,0	0,0	0,0
Örebro Läns Flygplats AB	45	-2,6	-34,0	31,4
Gustavsvik Resort AB	45	-18,2	-17,9	-0,3
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	-8,7	-27,5	18,8
Summa bolagens investeringar		-1 724,1	-2 493,3	769,2
Totalt bolagens investeringar, kommunens ägarandel		-1 700,7	-2 439,5	738,8
Varav bolagens investeringar för skattefinansierad verksamhet				
Futurum Fastigheter i Örebro AB		-457,7	-581,0	123,3
ÖBO Omsorgsfastigheter AB		-34,3	-107,0	72,7
Örebroporten Fastigheter AB		-323,0	-290,0	-33,0
Totalt kommunkoncernens investeringar, kommunens ägarandel		-2 319,6	-3 568,5	1 248,9
Varav kommunkoncernens investeringar för skattefinansierad verksamhet		-1 147,0	-1 621,7	474,7

Nyckeltal

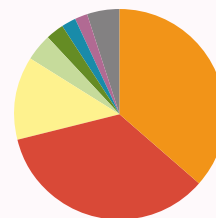
	2016	2017	2018	2019	2020
Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, exkl. exploateringsinvesteringar, %	-10 %	-15 %	-12 %	-11 %	-12 %
Kommunens investeringar i skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, exkl. exploateringsinvesteringar, %	-3 %	-5 %	-4 %	-4 %	-3 %

Större investeringsprojekt som har avslutats under året

Större investeringsprojekt som har avslutats under året, belopp i miljoner kronor	Åtgärd	Total budget	Total nettoutgift	Avvikelse
Kommunen				
Exploatering				
Gator och park, kvarteret Gasklockan, Österplan.	Första etappen av utvecklingen av det gamla industriområdet finansieras av exploateringsersättningar.	44,0	38,1	5,9
Vatten och avlopp				
Lekeberg vattenförsörjning	Nybyggda vattenledningar till Lekeberg, Lanna och Vintrosa, pga. ökad förbrukning. Kostnaderna fördelas mellan Örebro och Lekeberg enligt avtal.	56,4	78,8	-22,3
Kommunala bolag				
Örebroporten Fastigheter AB				
Conventum Arena	Förbindelse mellan Kongressen och Arenan	37,0	35,0	2,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB				
Norrbyskolan	Ny-, om och tillbyggnad	245,0	246,8	-1,8
Lillån skola lågstadium 50/50	Om- och tillbyggnad	58,0	59,5	-1,5
Olaus Petrisskolan 50/50	Underhållsåtgärder	90,0	90,4	-0,4
Navet skola 7-9	Ombyggnation, hyresgästanpassning	95,0	90,0	5,0
Norra Ormesta Beckasinen	Nybyggnation	33,0	31,5	1,5
Norra Ormesta Fiskgjusen	Nybyggnation	33,0	31,7	1,3
Stora Mellösa Hus A	Ombyggnation, hyresgästanpassning	25,0	22,9	2,1

Investeringarna i kommunkoncernen fördelar sig inom följande kategorier

- Bostäder och lokaler 37 %
- Verksamhetslokaler 35 %
- Taxefinansierade investeringar 13 %
- Exploateringsfastigheter 4 %
- Inventarier 3 %
- Övriga fastighetsinvesteringar 2 %
- Trafik- och miljöinvesteringar 1 %
- Övrigt 5 %

[Finansiella rapporter >>](#)

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer, den verksamhet som bedrivits i kommunens företag samt i stiftelsen Activa.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi ser mycket allvarligt på att flera av kommunens nämnder under flera år redovisat underskott och trots att åtgärder vidtagits inte lyckats komma till rätta med de ekonomiska underskotten. Årets underskott för hemvårdsnämnden uppgår till -54,4 mnkr, för socialnämnden uppgår underskottet till -10,9 mnkr och för vårdboendenämnden -17,1 mnkr. En fortsatt mycket stark fokusering på ekonomin är en absolut nödvändighet för att en ekonomi i balans skall uppnås. Vikten av att fullmäktiges budget hålls, kan inte nog betonas. Revisionen kommer därför att nogsamt följa den ekonomiska utvecklingen under innevarande år.

Vi noterar att måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen kopplat till god ekonomisk hushållning är låg. För

3 av de 30 kommunfullmäktigemålen går utvecklingen åt rätt håll och för resterande 27 görs bedömningen att insatser genomförs men inte ger önskad effekt för att målet ska uppnås under mandatperioden. Vi ser med allvar på den låga måluppfyllelsen och avser fortsatt följa styrelse och nämndernas arbete för ett nå en ökad måluppfyllelse.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Örebro kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Örebro kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten utifrån ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker trots ovanstående att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Sven Landh är vald med undantag för gymnasienämnden.

Nils Gunnarsson är vald med undantag för tekniska nämnden och programnämnd barn- och utbildning.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Örebro kommun 2021-04-15

Lena Jansson	Bengt Wentzel	Britta Bjelle	Håkan Gransten	Carin Melin
Anders Fredriksson	Nils Gunnarsson	Gunvor Lindkvist	Gösta Örtensjö	Elena Maisuradze
Lars Norling	Leif Landén	Sven Landh	Yvonne Nordström	Margareta Arvidsson

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisorernas redogörelse (bilaga 1)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen samt revisionsberättelser från de auktoriserade revisorerna i de kommunala aktiebolagen (bilaga 2-26)

Bilaga 1

Driftsredovisning per verksamhetsområde

Verksamhetsblock, belopp i miljoner kronor	Intäkt totalt	Kostnad				Nettokostnader kr/inv.			
		Totalt	Personal	Lokal/ kap.	Övrigt	Netto- kostnader	2018	2019	2020
Politisk verksamhet	8	111	80	5	26	102	713	704	657
Infrastruktur och skydd	524	1 026	261	157	608	502	2 909	3 201	3 224
- Fysisk och teknisk planering	239	325	103	28	194	86	547	592	552
- Gator, vägar och parkering	189	351	70	101	180	163	843	1 096	1 044
- Parker	53	127	35	24	68	73	399	405	471
- Miljö- och hälsoskydd	31	73	34	4	35	42	150	218	273
- Räddningstjänst	0	84	0	0	84	84	521	527	541
- Övrigt	12	65	19	0	46	54	449	362	344
Fritid och kultur	83	534	154	166	214	451	2 797	2 905	2 897
- Bibliotek	7	54	29	12	13	47	309	304	301
- Kulturskola	7	52	41	5	7	45	270	285	289
- Idrotts- och fritidsanläggningar	31	196	29	116	51	165	955	1 002	1 060
- Övrig fritid och kultur	37	231	56	33	143	194	1 263	1 315	1 247
Pedagogisk verksamhet	1 025	5 044	2 724	684	1 636	4 020	25 020	25 614	25 817
- Förskola m.m. 1–5 år	190	1 281	813	158	310	1 091	6 945	7 030	7 006
- F-klass, grundskola, fritids	302	2 417	1 238	360	819	2 115	12 920	13 106	13 583
- Grundskola	7	100	67	6	27	93	385	516	600
- Gymnasieskola	385	921	427	130	363	535	3 593	3 715	3 438
- Gymnasiesärskola	36	72	46	7	19	36	233	260	228
- Vuxenutbildning	97	169	72	10	87	71	627	552	459
- Uppdragsutbildning	2	6	4	1	2	5	47	27	31
- Svenska för invandrare	5	78	56	13	9	73	270	406	472
Vård och omsorg	2 228	5 995	2 493	243	3 259	3 767	23 584	24 359	24 196
- Äldre och funktionshindrade	2 173	5 063	2 154	211	2 699	2 890	18 691	18 900	18 560
- Äldreomsorg	1 358	3 041	1 304	146	1 591	1 683	11 370	11 146	10 812
- Insats till personer med funktionsnedsättning	108	293	114	7	172	186	1 120	1 183	1 192
- Insatser inom LSS/LASS	706	1 672	735	58	879	967	5 856	6 171	6 208
- Färdtjänst	2	57	0	0	57	54	345	401	349
- Socialtjänst	55	932	339	32	561	877	4 894	5 459	5 635
- Vård, råd och behandling	43	648	287	28	333	605	3 336	3 826	3 885
- Ekonomiskt bistånd	12	284	52	4	228	272	1 558	1 633	1 750
Arbetsmarknad, flyktingar	154	238	149	14	75	83	237	410	534
- Arbetsmarknadsåtgärder	58	180	128	10	42	122	845	877	784
- Flyktingmottagning inkl. bistånd	96	57	21	4	33	-39	-608	-467	-250
Affärsverksamhet	559	572	130	98	344	12	-69	230	80
- Kollektivtrafik	0	26	0	3	24	26	87	211	169
- VA	343	341	75	73	193	-2	-87	85	-12
- Avfall	150	157	38	5	114	7	30	4	45
- Fordonsgas	11	9	1	2	6	-2	1	-2	-12
- Övrigt	55	38	16	15	8	-17	-101	-68	-110
Nämndernas kostnader	4 582	13 519	5 990	1 367	6 162	8 938	55 192	57 423	57 405
Gemensamt fördelat, internt m.m.	2 160	2 057	-1 304	160	3 201	-103	-589	191	-662
Summa kostnader och intäkter	6 742	15 576	4 686	1 527	9 363	8 835	55 192	57 613	56 743

Bilaga 2

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhet, nettokostnad, belopp i miljoner kronor	2016	2017	2018	2019	2020
Programnämnd barn och utbildning	-3 084,9	-3 336,0	-3 599,7	-3 708,5	-3 771,2
Förskola	-967,9	-1 029,3	-1 114,3	-1 081,6	-1 080,3
Grundskola	-1 560,0	-1 701,3	-1 865,1	-1 942,0	-2 027,7
Gymnasieskola	-443,3	-498,7	-504,1	-538,9	-506,1
Särskola	-88,0	-86,7	-92,7	-113,4	-121,9
Övrig verksamhet	-25,7	-20,0	-23,5	-32,5	-35,2
Programnämnd social välfärd	-2 821,8	-2 957,7	-3 126,5	-3 324,2	-3 325,9
Socialtjänst	-468,0	-482,7	-539,2	-573,2	-576,7
Äldreomsorg	-1 424,0	-1 464,1	-1 525,5	-1 618,6	-1 600,6
Stöd till funktionshindrade	-909,3	-993,7	-1 028,9	-1 092,0	-1 109,0
Övrigt gemensamt	-9,8	-6,5	-20,0	-25,3	-23,1
Överförmyndarverksamhet	-10,7	-10,7	-12,9	-15,2	-16,4
Programnämnd samhällsbyggnad	-575,7	-620,1	-665,9	-750,3	-726,0
Skattefinansierad verksamhet	-577,7	-615,4	-648,7	-736,9	-721,7
Gator, vägar och parker	-144,1	-157,8	-173,7	-215,1	-215,5
Fritidsverksamhet	-201,9	-201,0	-214,4	-217,7	-224,3
Kulturverksamhet	-116,6	-128,8	-128,4	-134,8	-133,6
Kollektivtrafik	-66,5	-62,4	-62,7	-74,6	-63,4
Samhällsbyggnad	-45,6	-52,2	-80,6	-79,0	-72,6
Miljöverksamhet	-18,5	-20,0	-14,2	-20,4	-24,0
Kommungemensam verksamhet, övrigt	6,4	-3,4	-1,6	-6,9	-2,2
Övrig verksamhet	-6,7	-6,7	-5,2	-6,4	-6,3
Mark och exploatering	16,3	17,1	20,4	12,6	18,6
Fordonsgas	-0,5	-0,2	-0,5	-0,3	-1,8
Fastighetsverksamhet	3,4	-5,2	12,4	5,7	3,3
Taxefinansierad verksamhet	2,0	-4,7	-17,1	-13,4	-4,2
Avfallsverksamhet	2,0	-4,7	-9,4	-1,0	-7,2
VA-verksamhet	0,0	0,0	-7,7	-12,3	3,0
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-464,9	-494,5	-542,0	-539,1	-533,9
Arbetsmarknadsåtgärder	-118,4	-114,5	-123,4	-118,6	-105,5
Flyktingmottagande	-0,1	-8,3	-10,4	-12,0	-12,0
Ekonomiskt bistånd	-223,2	-232,5	-248,1	-252,8	-271,5
Vuxenutbildning	-121,8	-137,5	-159,1	-154,8	-143,9
Övrig verksamhet	-1,4	-1,7	-1,1	-0,9	-0,9
Landsbygdsnämnden	-4,9	-4,6	-5,7	-5,8	-6,1
Stadsrevisionen	-3,2	-3,4	-3,3	-3,6	-3,6
Valnämnden	0,1	0,0	-3,7	-2,6	-0,2
Kommunstyrelsen	-527,3	-507,4	-521,3	-628,4	-623,9
Kommunledning	-39,5	-36,6	-41,2	-43,9	-40,5
Kommunstyrelseförvaltningen	-418,3	-436,0	-378,1	-368,4	-383,1
Kommungemensamma verksamheter	-113,7	-112,4	-194,4	-270,2	-210,2
Kommungemensamma statsbidrag	119,5	154,5	172,1	136,2	94,1
Nerikes Brandkår	-75,3	-76,9	-79,7	-82,1	-84,2
Finansiering	415,9	345,8	328,4	246,8	421,7
Avskrivningar	-232,9	-274,9	-234,8	-254,5	-265,5
Summa verksamhetens nettokostnad	-7 299,6	-7 852,5	-8 374,3	-8 970,2	-8 834,6

Bilaga 3

Redovisning av markeringar i eget kapital

Markeringar i eget kapital 2020, belopp i miljoner kronor	Beslutade medel	Tidigare förändring	Ingående markering	Reglering ackumulerat resultat	Årets nya markeringar	Utgående markering
Eget kapital Avfall	-	89,9	89,9	-7,2	-	82,7
Eget kapital VA*	-	-20,0	-20,0	-	3,0	-17,1
Summa markering där lagstiftning ställer krav på sårredovisning	-	69,8	69,8	-7,2	3,0	65,6
Intraprenader**	-	53,5	53,5	0,0	34,3	87,9
Digital arbetsplats	-	-29,4	-29,4	-	-0,8	-30,2
Summa markering regleras via interna regelverk	0,0	24,2	24,2	0,0	33,5	57,7
Den växande kommunen	40,0	-5,6	34,4	-5,6	-	28,8
Strukturförändringar inom hemvården	25,0	-15,7	9,3	-4,7	-	4,6
Digitalisering	200,0	-95,1	104,9	-49,8	-	55,1
Konjunktur- och strukturbuffert	200,0	-	200,0	-	-	200,0
Tillväxt- och arbetsmarknadspaket***	39,7	-	39,7	-1,3	-	38,4
Summa markering särskilt beslutade insatser	504,7	-116,4	388,4	-61,5	-	326,9
Sociala investeringar	60,3	-15,6	44,7	-1,0	-	43,7
Summa markering satsningar med återföringsmodell	60,3	-15,6	44,7	-1,0	-	43,7
Kapitalkostnader, exploateringsinvesteringar	782,8	-252,1	530,7	-	-	530,7
Summa markeringar interna redovisningsprinciper	782,8	-252,1	530,7	-	-	530,7
Summa markeringar via eget kapital	1 347,8	-290,0	1 057,8	-69,7	36,5	1 024,6

* Vid överuttag, positivt resultat, redovisas resultatet som kortfristig skuld till abonnenterna. Vid underuttag, negativt resultat, redovisas resultatet som negativt eget kapital och som markering, vilket ska återställas inom tre år. 2020 har VA negativt eget kapital som med årets resultat börjar återställas.

** Resultat för intraprenader prövas enligt internt regelverk i samband med överfört resultat. Utgående markering prövas i två steg. Först av nämndernas eget regelverk och sedan av Kommunstyrelsen enligt 7 procentsregeln.

*** Medel flyttade från markering för sociala investeringar enligt KS 10/2020 till ny markering för Tillväxt- och arbetsmarknadspaket.

Bilaga 4

Intraprenader

Intraprenader, belopp i miljoner kronor	Tidigare ackumulerat resultat	Budget 2020	Avvikelse bokslut	Av nämnd prövad avvikelse	Nytt ackumulerat resultat	Preliminärt acku- mulerat resultat prövat enligt 7-procentregeln**
Adolfsbergs förskolor	-0,3	38,9	0,3	0,3	0,0	0,0
Norrby förskolor	1,8	29,4	1,0	1,0	2,8	2,1
Förskolor Lillån	1,3	47,1	3,5	3,5	4,8	3,3
Förskolor Varberga	2,1	51,2	1,5	1,5	3,6	3,6
Rosta förskolor	2,0	27,1	0,0	0,0	2,1	1,9
Förskolor Väster	3,0	52,0	0,5	0,5	3,5	3,5
Summa intraprenader – Förskolenämnden	9,9	245,8	6,9	6,9	16,7	14,4
Almbyskolan F-9, Almby särskola	3,5	83,2	3,3	3,3	6,8	5,8
Brickebackens skola	-	51,8	4,2	4,2	4,2	3,6
Brunnskolan F-6	2,1	32,0	-0,1	-0,1	2,0	2,0
Engelbrektskolan 4-9, Engelbrekt särskola, Stureskolan F-3	4,4	78,6	1,3	1,3	5,7	5,5
Gumaeliuskolan F-9	2,0	52,4	0,8	0,8	2,8	2,8
Lillåns skola F-6 och 4-9, Lillåns södra skola F-6	4,1	69,1	0,4	0,4	4,4	4,4
Mellringeskolan F-9, Mellringeskolan 7-9	-1,1	58,2	1,5	1,5	0,4	0,4
Norrbyskolan F-6	-0,5	42,9	0,6	0,6	0,1	0,1
Rostaskolan F-6	0,7	35,3	-0,4	-0,4	0,3	0,3
Stora Mellösa skola F-6	0,9	13,1	0,0	0,0	0,8	0,8
Västra Engelbrektskolan F-9, Tegnérskolan F-3	2,0	52,3	-1,8	-1,8	0,2	0,2
Walleriska skolan F-6	1,3	24,1	1,3	1,3	2,6	1,7
Summa intraprenader – Grundskolenämnden	19,2	593,0	11,2	11,2	30,4	27,7
Komvux	5,4	144,7	4,9	4,9	10,2	10,1
Summa intraprenad – Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	5,4	144,7	4,9	4,9	10,2	10,1
Socialpsykiatri	8,4	120,2	2,6	2,6	10,9	8,4
Summa intraprenader – Funktionsstödsnämnden	8,4	120,2	2,6	2,6	10,9	8,4
Demenscentrum, dagverksamhet	0,5	12,9	3,3	0,2	0,6	0,6
Summa intraprenader – Hemvårdsnämnden	0,5	12,9	3,3	0,2	0,6	0,6
Demenscentrum	0,8	37,4	0,0	0,7	1,6	1,6
Backagården	1,6	24,0	0,1	0,1	1,7	1,7
Klosterbacken	1,3	37,5	2,3	2,1	3,4	2,6
Lindhultsgården	1,1	16,0	0,3	0,4	1,5	1,1
Lövenhjemska	2,4	35,5	1,6	2,4	4,8	2,5
Skebäcksgården	2,1	38,6	0,9	0,7	2,8	2,7
Ängen	1,0	34,2	0,3	0,9	1,8	1,8
Summa intraprenader – Vårdboendenämnden	10,2	223,2	5,5	7,4	17,6	14,0
Summa intraprenader	53,5	1 339,8	34,3	32,9	86,6	75,3
Digital arbetsplats, administrativa arbetsplatser*	-29,4	-	-0,8	-0,8	-30,2	-30,2
Summa markering regleras via interna regelverk	24,2	1 339,8	33,4	32,0	56,4	45,1

* Prövas inte enligt 7-procentregeln.

** Fastställande av ackumulerat resultat sker i samband med beslut om överfört resultat.

Bilaga 5

Särredovisning av VA- och avfallsverksamheterna

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverk samt avfallsverk. Dessa verksamheter regleras av vattentjänstlagen respektive miljöbalkens avfallsförordning.

Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, dvs. medborgare och företag i kommunen. Avgifterna för VA- och avfallsverksamheterna ska baseras på självkostnadsprincipen. Verksamheterna ska därför normalt redovisa ett nollresultat.

VA- och avfallsverksamheterna ska normalt ha ett eget kapital som motsvarar 10 procent av verksamhetens intäkter. Denna finansiella reserv behövs för att kunna hantera oförutsedda händelser, med stora ekonomiska effekter för

verksamheterna, under året.

Om det egna kapitalet vid bokslutet är markant högre eller lägre än denna normalnivå, ska det egna kapitalet återställas till normalnivå genom en planerad anpassning av framtida taxenivåer. Denna återställning av eget kapital ska ske så snart som möjligt och längst inom en treårsperiod. VA-verksamheten redovisar det så kallade överuttaget som en förutbetalad intäkt, dvs. skuld till abonnenten, istället för eget kapital. Vid negativt resultat och skuld till abonnenter inte är tillräckligt stor redovisas resultatet som negativt eget kapital. Under 2020 är VA-verksamhetens resultat positivt och en återställning av det tidigare negativa egna kapitalet har påbörjats.

VA-verksamhet, belopp i miljoner kronor			
Resultaträkning	Not	2019	2020
Verksamhetens intäkter	1	200,7	232,5
Verksamhetens kostnader	2	-159,5	-171,9
Avskrivningar	3	-33,6	-36,1
Verksamhetens nettokostnader		7,6	24,5
Finansiella intäkter	4	0,1	0,1
Finansiella kostnader	5	-20,0	-21,6
Årets resultat		-12,3	3,0
Balansräkning	Not	2019	2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	6–8	1 409,2	1 646,8
Omsättningstillgångar	9	-259,3	-22,8
Summa tillgångar		1 149,9	1 624,0
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	10		
Eget kapital (IB)		-7,7	-20,0
Årets resultat		-12,3	3,0
Summa eget kapital		-20,0	-17,0
Skulder			
Långfristiga skulder	11–13	1 128,1	1 602,3
Kortfristiga skulder	14–15	41,8	38,7
Summa skulder		1 169,9	1 641,0
Summa skulder och eget kapital		1 149,9	1 624,0

Avfallsverksamhet, belopp i miljoner kronor			
Resultaträkning	Not	2019	2020
Verksamhetens intäkter	16	149,6	146,0
Verksamhetens kostnader	17	-146,8	-150,5
Avskrivningar		-3,9	-3,0
Verksamhetens nettokostnader		-1,1	-7,4
Finansiella intäkter	18	0,1	0,3
Finansiella kostnader	19	-0,1	-0,1
Årets resultat		-1,0	-7,2
Balansräkning	Not	2019	2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	20–22	57,4	53,1
Omsättningstillgångar	23	89,4	90,5
Summa tillgångar		146,9	143,5
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	24		
Eget kapital (IB)		90,9	89,9
Årets resultat		-1,0	-7,2
Summa eget kapital		89,9	82,7
Avsättningar	25	45,1	44,8
Skulder			
Långfristiga skulder		-	-
Kortfristiga skulder	26	11,9	16,1
Summa avsättningar och skulder		57,0	60,9
Summa skulder och eget kapital		146,9	143,5

Noter till sårredovisning av VA-verksamheten, belopp i miljoner kronor

Not 1 Verksamhetens intäkter	2019	2020
Brukningsavgifter externa	160,5	189,1
Brukningsavgifter interna	2,2	2,9
Förutbetalda intäkter	-	-
Anslutningsavgifter ianspråktaga för		
- exploateringsinvesteringar	10,8	11,3
- att täcka räntekostnader i exploateringsområden	7,8	8,1
Övriga intäkter externa	7,6	11,9
Övriga intäkter interna	11,9	9,3
Summa intäkter	200,7	232,5

Anslutningsavgiften (anläggningsavgift) ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras, se not 12.

Not 2 Verksamhetens kostnader	2019	2020
Kostnader externa	-108,9	-119,8
Övriga interna kostnader	-50,6	-52,1
Summa kostnader	-159,5	-171,9

VA-verksamheten har krav på sårredovisning, och i övriga interna kostnader ingår en kommunintern overheadkostnad med 8,6 mnkr för resurser som tas i anspråk

Not 3 Avskrivningar	2019	2020
VA-ledningar	-12,2	-12,7
VA-anläggningar, t.ex. vatten- och reningsverk	-20,5	-22,6
Maskiner och inventarier	-0,9	-0,8
Summa avskrivningar	-33,6	-36,1

Anläggningsstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden. Från och med bokslut 2015 tillämpas komponentavskrivning.

Not 4 Finansiella intäkter	2019	2020
Ränta på kundfordringar	0,1	0,1
Ränta på överlikviditet	-	-
Summa finansiella intäkter	0,1	0,1

Not 5 Finansiella kostnader	2019	2020
Ränta på inlutna anslutningsavgifter	-6,7	-8,0
Ränta kapitalkostnad	-13,3	-12,9
Övriga finansiella kostnader	0,0	-0,7
Summa finansiella kostnader	-20,0	-21,6

Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2019	2020
Ingående värde	955,6	1 041,4
Nettoinvesteringar	121,4	162,9
Korrigeringar	-2,7	-1,1
Avskrivningar	-33,0	-35,4
Utgående bokfört värde	1 041,4	1 167,8

Not 7 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2019	2020
Ingående värde	285,7	363,9
Drifttagning	-120,6	-163,3
Strykning/flyttningar	0,0	-8,7
Nya pågående, ej avslutade investeringar	198,8	283,6
Utgående bokfört värde	363,9	475,5

Not 8 Maskiner och inventarier	2019	2020
Ingående värde	4,3	3,9
Nettoinvesteringar	0,5	0,4
Korrigeringar	-	-
Avskrivningar	-0,9	-0,8
Utgående bokfört värde	3,9	3,5

Not 9 Likvidkonto
Beloppet avser VA-verksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 10 Eget kapital	2019	2020
Balanserade resultat	-7,7	-20,0
Årets resultat	-12,3	3,0
Summa eget kapital	-20,0	-17,0

Not 11 Periodiserade investeringsbidrag	2019	2020
Ingående värde	1,7	-
Årets anskaffning	-	-
Förändrad redovisningsprincip	-1,7	-
Årets upplösning	-	-
Summa periodiserade investeringsbidrag	0,0	-

Not 12 Anläggningslån	2019	2020
Ingående skuld	765,1	746,4
Nya lån	-	440,0
Amortering	-18,7	-18,7
Utgående skuld	746,4	1 167,7

Not 13 Periodiserade anslutningsavgifter	2019	2020
Ingående värde	339,3	381,7
Årets avsättning	54,3	64,3
Ränta inlutna anslutningsavgifter, värdesäkring	6,7	8,0
Ianspråktaga anslutningsavgifter för		
- exploateringsinvestering VA-ledning	-10,8	-11,3
- räntekostnader för investeringar i exploateringsområden	-7,8	-8,1
Utgående bokfört värde	381,7	434,6

Från och med 2002 periodiseras anslutningsavgifterna för exploatering. Anläggningsavgifter togs till och med 2006 successivt i anspråk med 1/33 per år. Från och med 2007 tas de i anspråk med 1/50 årligen. En retroaktiv beräkning från 1996 har skett. Återstående del som periodiserats tillförs årligen ränta med en räntesats motsvarande kommunens internränta. Inlutna anläggningsavgifter ianspråkta även för att täcka räntekostnader för investeringar i exploateringsområden. Utgående skuld 2020-12-31 uppgår till 434,6 mnkr inklusive ränta.

Not 14 Förutbetalda intäkter	2019	2020
Ingående värde	-	-
Förutbetalda intäkter	-	-
Utgående bokfört värde	-	-

Från och med 2012 tillämpas en redovisningsprincip som går ut på att om utfallet på inkomsterna från avgiftsuttaget överskrider de nödvändigaste kostnaderna, så har verksamheten i princip en skuld till abonnenterna. Normalt görs inte någon återbetalning, utan istället reglerar man avgiften så att man i praktiken gör ett underuttag de närmaste åren. Både 2018 och 2019 gick VA-verksamheten med ett underskott som inte täcktes av de tidigare ackumulerade förutbetalda intäkter. Det innebär att verksamheten går in med ett negativt eget kapital 2020. Årets resultat är positivt och det negativa egna kapitalet har börjat återställas

Not 14 Förutbetalda intäkter	2019	2020
Normalnivå på eget kapital/förutbetalda intäkter		
10 procent av verksamhetens intäkter	20,1	23,3

Not 15 Övriga kortfristiga skulder	2019	2020
Leverantörsskuld	38,9	34,6
Semesterlöneskuld	3,3	3,7
Övriga kortfristiga skulder	-0,5	0,4
Summa övriga kortfristiga skulder	41,8	38,7

Noter till sårredovisning av Avfallsverksamheten, belopp i miljoner kronor

Not 16 Verksamhetens intäkter	2019	2020
Brukningavgifter	93,8	93,3
Övriga intäkter	55,8	52,8
- kommuninterna intäkter	7,7	9,2
Summa intäkter	149,6	146,0

Not 17 Verksamhetens kostnader	2019	2020
Kostnader externa	-103,8	-107,4
Övriga interna kostnader	-43,0	-43,2
Summa kostnader	-146,8	-150,5

Avfallsverksamheten har krav på sårredovisning, och i övriga interna kostnader ingår en kommunintern overheadkostnad med 5,2 mnkr för gemensamma resurser som tas i anspråk

Not 18 Finansiella intäkter	2019	2020
Ränta på kundfordringar	0,1	0,1
Ränta på överlikviditet	0,1	0,2
Summa finansiella intäkter	0,1	0,3

Not 19 Finansiella kostnader	2019	2020
Ränta på kapitalkostnad	-	-
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	-0,1	-0,1

Not 20 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2019	2020
Ingående värde	53,5	55,7
Nettoinvesteringar	6,0	0,7
Korrigeringar, utrangeringar	-0,2	-4,5
Avskrivningar	-3,6	-2,7
Utgående bokfört värde	55,7	49,2

Not 21 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2019	2020
Ingående värde	0,1	0,0
Drifftagning	-6,0	-0,8
Korrigeringar	0,2	-
Nya pågående, ej avslutade investeringar	5,7	3,2
Utgående bokfört värde	0,0	2,4

Not 22 Maskiner och inventarier	2019	2020
Ingående värde	2,0	1,7
Nettoinvesteringar	-	0,1
Korrigeringar, flyttning	-	-
Avskrivningar	-0,3	-0,3
Utgående bokfört värde	1,7	1,5

Not 23 Likvidkonto
Beloppet avser avfallsverksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 24 Eget kapital	2019	2020
Balanserade resultat	90,9	89,9
Årets resultat	-1,0	-7,2
Summa eget kapital	89,9	82,7
Normalnivå på eget kapital		
10 procent av verksamhetens intäkter	15,0	14,6

Not 25 Avsättningar till deponi	2019	2020
Ingående värde	45,9	45,1
Årets avsättning	-	-
Uttag	-0,8	-0,2
Förändring av nuvärdet	-	-
Utgående bokfört värde	45,1	44,8

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan om att få fortsätta att deponera på nuvarande deponi beviljad av miljödomstolen den 6 december 2007. Slutlig justering av fonden gjordes i samband med bokslut, då avstämning mellan kalkyl och faktiskt utfall genomförts.

Not 26 Kortfristiga skulder	2019	2020
Leverantörsskuld	5,8	7,5
Avfallskatt	0,4	3,1
Semesterlöneskuld	2,2	2,4
Övriga skulder	3,5	3,1
Summa kortfristiga skulder	11,9	16,1

Örebro kommun

019-21 1000

orebro.se

Produktion: Advant